ELIAS SEHLSTEDT

SÅNGER OCH VISOR

STOCKHOLM · ALBERT BONNIERS FÖRLAG

ELIAS SEHLSTEDT

SÅNGER OCH VISOR

ELIAS SEHLSTEDT

SÅNGER OCH VISOR

I URVAL

STOCKHOLM
ALBERT BONNIERS FÖRLAG

STOCKHOLM 1927
FRÖLÉEN & COMP:s BOKTRYCKERI

SÅNGMÖN OCH FÖRFATTAREN.

Författaren.
Nåå, ska vi börja nu?

Sångmön.
Jaha!

Författaren.
Är det ingenting som hindrar?

Sångmön.
Nehej!

SE GLAD UT.

"Se, Movitz, vi står du och gråter."

Man bör väl tro allt som är skrivet?
Ja visst, om det rimlighet har.
Att *sorgen är skuggan av livet,*
det tror jag man vet något var.
Då bör man väl unna sitt hjärta
var solglimt i skuggornas dal.
Se glad ut, och fyll din pokal,
och skingra din smärta.

På fröjdernas njugghet man klagar,
fast orsaken aldrig betänks:
gör man sig ej roliga dagar,
nog slipper man få dem till skänks.
Att nektar av surkål begära,
därtill ingen rimlighet ges.
Se glad ut, det är min katkes,
min lag och min lära.

Och vore jag prästman tillika
med krage och långkappa bak,
jag skulle i templet predika
så glädjen stod högt uti tak.
Jag skulle ej vattna, som dessa,
med tårar er andliga växt:
se glad ut, det bleve min text,
min sång och min mässa.

Och vore jag född att regera,
då skulle jag styra mitt land
allvarligt, men även rangera,
att folket fick roligt ibland.
Den smaken är gammalt inbiten,
kung Gustav, han visste det, han.
Se glad ut, det gör vad det kan,
och stärker krediten.

De glada, dem vill jag försvara,
de trumpna förtjäna sin grav,
och vore jag mästerman bara,
jag högg deras dumhuvun av.

Om ödet sig anmäla låter,
och kanske din olycka vill,
se glad ut, så skäms det slå till,
och vänder nog åter.

Må jordiska sorgerna pressa,
blott hoppet i putten ej går.
Må tiden fritt snöga min hjässa,
blott hjärtat har blommande vår.
Och ropas jag oförtänkt redan
av döden, så säger jag än:
se glad ut, min himmelska vän,
så följas vi sedan!

DEN UTESTÄNGDE ÄKTA MANNEN.

VINTERSTYCKE.

Nå, men har man sett på så befängt-san,
ljuset har hon släckt och porten stängt-san,
jag ej vågar bulta,
får väl gå och stulta
hela natten, fastän det är strängt-san.

Snö och blåst utav den bistra sort-san,
västen tunn och fracken något kort-san,
hur jag jämkar kragen,
fryser ändå magen:
överrocken har jag spelat bort-san.

Vore min Barbara mera öm-san,
men nu är hon som en furie gröm-san,
säkert hon mig strypte,
blå och gul mig nypte,
om jag störde hennes ljuva dröm-san.

Magen svider, jag kan ej stå rak-san.
Snön går in som i ett sprucket tak-san,
genom tån och klacken;
skörtet utav fracken
kan ej räcka både fram och bak-san!

Husch, nej, nu måste jag bulta på-san:
älskade Barbara, öppna då-san!
Jag skall aldrig vara
borta, hemma bara,
in i bleka döden stå på tå-san!

Vore gott nu att ha rygg av sten-san:
jag hör hennes stämma allaren-san,
jag hör toffeln knarra,
alla lemmar darra,
jag kan netto stå på mina ben-san!

VISA.

Litet bo jag sätta vill:
gård med trädgårdstäppa till,
liten åker till att grava
vill jag uppå landet hava:
huset utan vank och brist —
fyra rum och förstukvist.

Ladugården lagom stor:
åtta får och fyra kor;
gris i stian, häst i stallet,
liten kvarn vid vattenfallet,
och vid bryggan ner vid strand
liten båt att ro ibland.

Gröna ängar, gödda fält,
allting så ordentligt ställt,
harvad åker, raka diken,
vacker utsikt ut åt viken;
och så långt man skönja kan
berg och holmar om varann.

Dito vill jag ha ännu
en för söt och hygglig fru;
men hos flickorna jag tycker
ej om flärd och bjäfs och nycker,
är hon flärdfull, vill jag ha
hellre korgen, än få ja.

Frun bör vara, hör ni det,
mera magerlagd än fet,
glad och vänlig, from i seder:
nådigst jag mig undanbeder
en, som schaffsar utan ro
ut och in på kippad sko.

Ingen ödslighet får rå:
en grin-olle i var vrå
önskar snart vid pappas sida,
vagn att åka, käpp att rida,
pappershatt, trumpet och kort,
tupp, som värper immerfort.

Vad skall mer jag hitta på?
Litet bokskåp i en vrå:
mor om kvälln iordningställer
aftonvard och läsning, eller
sitter mor och jag i lag —
liten visa sjunger jag.

Trevnad skall bli vardagsgäst,
lögn och skvaller bli vår pest,
öppen sanning föra ordet,
varmt i hjärtat, gott på bordet:
dörren, öppen för var vän,
stängs för flärdfull blott igen.

Sådant bo jag sätta vill
bums — när kassan räcker till.
Men hur skall väl kassan ökas,
i vad värv skall lyckan sökas?
Kanske sitter hon uti
något utländskt lotteri?

VÅRKNÄPP.

Välkommen våren alltid var
på landet som i stad,
då lärkan nya visor har
och solen varma bad.
Då vinden smeker kind och lock,
och glad blir själ och kropp,
då skuttar jag liksom en bock
och hoppar tre tum opp.

Vad liv och lust i solens sken
av broms och kryp och knott,
och allt det "söta packet" sen
som hals och vingar fått!
Att fjärran hän Neruda far,
det gör mig föga kval:
ännu ha vi Nerudor kvar
i skog och berg och dal.

Jag ytterst står vid havets kust,
som nyss så stilla låg,
och ser hur Eol med sin pust
ger liv åt sjö och våg.
Och Ägirs barn kring skär och ö
de resa huvudet
och vicka uppå stjärten lätt
och trippa pö om pö.

Och skeppen gå liksom en plog
och rista havets bryn,
och skummet står kring nos och bog
och stänker upp mot skyn.
I vinden, präktigt till att se,
sig buktar klut vid klut,
och stolta magar sätta de
som kyrkoherdar ut.

I snövit skjorta rätt och slätt
står måsen på sitt grund
och gör sin morgontoalett
och sköljer sig i mund.

Sitt visthus har han näst intill:
ack, den som vore mås!
Han spisar gratis, när han vill,
fast strömming, mest, gunås!

Här sjunger jag om sol och vår
och vet om ingenting,
då ett tu tre jag omvärvd står
av getter runtomkring.
Förlåt, gott folk! För denna gång
jag lyran lägger ned:
min sångmö tävlar ej i sång,
då getter bräka med.

VÅREN KOMMER.

Våren arbetar allt vad han förmår:
fyra par lärkor jag såg uti går;
och sipporna trollas
ur mossa och mull.
Och skyarna fållas
med gull.

Vårsolen löser beställsam och varm
silverblankt pansar från fjällarnas barm.
Och lyrorna knäppas
i björk och i tall,
och bäckarna släppas
i vall.

Trastarna skratta åt ekorrens språng,
tordyvlar gäspa vid myggornas sång,
och myrorna pusta
i svettiga fjät,
och spindlarna rusta
med nät.

Havet sig mornar i vårsolens brand,
ligger på rygg med sin spegel i hand,
och molnen de segla
som långskepp förbi
och stolta sig spegla
däri.

Fisken, som vintrat i djupaste dyn,
tittar ur vågornas fönster mot skyn,
och glada och trygga
de plaska vid strand
och hugga en mygga
ibland.

Måsarna komma från varmare bad,
bleka om näbben och smala om vad.
Och löjorna sätta
de efter i ett,
och aldrig jag mätta
dem sett.

Maj och hans sköna, förträffliga fru,
Flora, ha mycket att pyssla med nu;
ty jorden skall städas
sen vintern har flytt,
och blommorna klädas
på nytt.

Men tiden har brått, allt skall gå i galopp,
och vårsolen kältar på blad och på knopp,
dammborste och viska
tar sefyr i hand,
och böljorna diska
vid strand.

Med Guds makt är vintern nu långt härifrån,
och långnäst i Lappland står "Vindsvalens son",
och havsörn och ärla
och småkryp i mull —
allt mår nu som pärla
i gull.

Välkommen du sköna, du härliga vår
med solsken och sång och med herdar och får!
bliv hos oss nu stadig
och hävda ditt namn:
kom, låt mig få ta dig
i famn!

BOKMALEN.

Jag kan ej inne sitta,
jag måste ut och luffa.
Jag känner dolda makter,
som mig i ryggen knuffa.
"Ut!" ropa björk och lindar,
"ut!" ropa våg och vindar,
"ty nu är solen kommen!"

Jag gick och såg på skuggan
att ryggen blivit krokig.
"Du ser mig ut", sa sippan,
"förläst och litet tokig."
Jag såg mig uti bäcken —
och det var själva näcken,
vad jag var ful och lurvig.

Jag hela vintern genom
bland mina böcker setat,
och kroppen mycket litet
om toaletten vetat.
"Kom hit, skall jag dig kamma,
och rock och byxor damma!"
påminte västanvinden.

Med purpurläppar sade
till mig den unga rosen:
"Kom hit skall jag dig sminka,
du är så blek om nosen.
Jag purpurfärg har över,
jag hälften ej behöver
av vad jag fått av solen!"

Och liten fetknopp sade:
"Min Gud, vad du är mager!
jag tror, utav medömkan,
jag dig i maten tager.
Din levnadslampa mattas,
dig luft och syre fattas.
Kom, gör som jag, och föd dig!"

Naturen öm och vänlig
jag såg, vart jag mig vände.
Och friska levnadsandar
hos mig alltmer jag kände.
Jag syre fått och väte:
jag nu för Guds beläte
ej mer behöver skämmas.

LÄRKAN.

Välkommen åter,
du lilla lärka!
Att jag dig saknat,
är först att märka.
Jag hela vintern
på dina sånger
har tänkt och suckat
så många gånger.

De sommardagar
de äro korta.
Jag knappast visste,
förrn du var borta.
Vad hav och länder
du överfarit!
Jag kan ej ana
hur långt du varit.

Att hösten nalkas
din flykt betydde.
Och blek vart liljan,
då bort du flydde.

Och rosen miste
sitt ögas flamma,
och själva ängen
var ej densamma.

Den vita vintern
tål ej ditt öga.
Du kan ej tänka,
vad här kan snöga!
När snön i massor
sig sammandriver,
som snus han stoppar,
lokomotiver.

Han fyller sjöar
på många ställen,
som mjöl som stampas
till gröt om kvällen.
Och kölden knappast
en natt behöver,
så kan man traska
till fots däröver.

Och fisken snopen
mot isen tittar.
Till tvättkommoden
ej måsen hittar;
han ser med bävan
var skvätt försvunnen,
han kan ej skölja
sig ens i munnen.

Han är för hårdhänt
ibland vår Bore.
Du vore kuggad,
om här du vore.
Tänk dig berövad
den minsta mosse:
du skulle dö som
en sparv, min gosse!

Du skulle storkna
bland moln så tunga.
Du snart dig skulle
till bröstvärk sjunga.
Vem skulle våren
med sång förljuva,
om vårens härold
låg sjuk i snuva!

Nej! Då från södern,
som nu du vänder,
då stå vi alla
och klappa händer.
Nej! tyst, jag ljuger:
Man nänns knappt viska,
då toner klinga
så morgonfriska.

Du kan mot molnen
nu tryggt dig lyfta:
mot vårens lärka,
vem djärvs att syfta?

Min arm skall skydda
en skald som diktar:
jag hugger knoppen
av den som siktar.

EN VÅRMORGON.

Vid en liten bäck som bullrar
ligger jag förnöjd och glad,
och min lilla korpus kullrar
i ett riktigt rosenbad.
Fjärilar och sländor leka
Glänsande i morgonsoln.
Muntert mig på näsan peka
sippan och violn.

Liten taltrast står och bockar
med sin flöjt på lummig gren;
vinden fattar mina lockar
och friserar om tupén.
Västen öppen, barmen naken,
utan hatt och paletå —
det gör ingenting till saken,
det ser ingen på.

Fritt må vindarna mig luva,
fritt må jag bli brun om hyn!
Huvudet på gräsets tuva,
benena rätt opp i skyn!

Jag natur vill njuta bara
ända till dess djupa grund.
Låt mig glad och tokig vara
blott en liten stund.

Orren spelar på sin lyra.
Ekorrn uti björken gnor.
Mjuka tjänare, herr Myra!
"Får jag lov att säga bror?"
Ingen under att du stånkar:
släpp den här och gå din kos!
Säg, när denna stock du kånkar,
vem du tjänar hos?

Virtuos på kam och giga,
göken gal i granens topp.
Liten knubbig Nyckelpiga
svänger sig i röd salopp.
Var bor nu min lilla tärna?
Vem har jungfruns kappa sytt?
Vart kan hon som längst sig ärna?
Fick jag svar? jo pytt!

Nej! nu börjar solen titta,
alltför nitisk i sitt kall.
I din skugga låt mig sitta,
söta gamla farbror Tall!
Endast för att se på våren
har jag hit i skogen gått.
Farbror är väl bra till åren,
farbrors hår är grått!

Kraftfull tycks ändå var sena,
fastän håret blivit tunt.
Men låt bli! vad skall det tjäna
kasta ner så mycket strunt.
Är det farbror själv som måttar?
är jag kanske till förfång?
Kors? jag tror att farbror spottar
tuggbussar, fi donc!

Ack, natur! när får jag möta
dig igen med liv och själ?
ty jag måste hem och sköta
mina plikter nu, farväl!
Jag ditt glada sällskap saknar
under dagens bråk, min vän!
nästa morgon, då jag vaknar,
kommer jag igen.

VÅR- OCH SOMMARNÖJEN.

Fråga icke om vi tycka om'en!
våren är oändligen välkommen.
Länge nog vi ha fått gå och sukta:
hela världen ska nu ut och lukta.

Själen legat hop sig. Tung och dåsig,
bör han ut och låta blåsa på sig
och för att få ut de gamla vecken
hängas ut på alla väderstrecken.

Lockande är vårens fria himmel,
överallt ser man bestyr och vimmel,
glada anleten och nya moder,
roddarbåtar, fulla med kommoder.

Staden har ej annat än förtreter,
landet har så många rariteter:
gräs och blommor, varmed Flora stökar,
och så mycke, mycke, mycke gökar.

Därför flytta både små och store,
Stockholm blir som aldrig Stockholm vore.
Fönsterna stå pigorna och rita
i ett raskt maner med simpel krita.

Där står en med kritan och med sudden.
Var bor hennes herrskap? Blockhusudden.
Åter en, men hennes bor på Klubben...
Kors, min Gud! hon spetsar har på stubben!

Under vintrarna tar kroppen skada.
Man får lov att lufta sig och bada,
och i söder, öster, norr och väster
alla stränder vimla utav gäster.

Furusund och Dalarön med flera —
saltsjöbad anses liksom för mera —
rättnu räcker sjön ej för tilloppen
utav herrskap, som skall tvätta kroppen.

DEN GLADE SÅNGAREN.

Jag är så glad! Jag sjunga vill,
och kuvad ligger varje smärta,
och vid gitarrens silverdrill
blir glädjen dubbel i mitt hjärta.
Välkommen, Maj! Fyll min pokal!
Jag vill din skål i botten dricka,
och jubla genom skog och dal
med min gitarr och med min flicka.

Min flicka är så god, så öm,
en ängel med fördolda vingar;
dess känsla som en barndomsdröm
så ren, när hennes stämma klingar;
dess öga som en högre värld,
där änglar i en majsky nicka:
ack! Livet är en himmelsfärd
med min gitarr och med min flicka.

Såg du i drömmen någon gång
ett land, där silverforsar döna,
där blommor, under fåglars sång,
stå nickande i dalar gröna,
och såg du vid den blåa älv
två väsen i dess spegel blänka —
du såg mitt hemland och mig själv
med min gitarr och med min flicka.

Och där bland fädrens gamla fjäll
skall en arkadisk dal oss skydda.
Som ängeln patriarkens tjäll,
skall evig tro bebo vår hydda.

När Maj och Flora ses härnäst
på jordens blomstermatta sticka,
då firar jag min bröllopsfest
med min gitarr och med min flicka.

VÅRSÅNG.

Glänsande våren
ordnar sin grönskande dräkt,
blommor i håren
sprida sin doftande fläkt.

Slingrande bäcken
hoppar i dälderna ner,
rosiga täcken
solen åt ängarna ger.

Skiftande skrudar
tjusning åt blommorna ge;
kronor, som brudar,
bära de, blyga som de.

Fjäriln han träder
fri ur sin stoftiga värld:
O! hur han gläder
sig åt den luftiga färd!

O! hur han prålar
purpurn på vingarna spilld!
O! hur han målar
livets uppståndelsebild!

Liksom ur gruset
lyfter jag vingen en gång,
ilar mot ljuset
fri ifrån bojornas tvång.

Mänskan och djuren,
blomman i skimrande skrud,
allt i naturen
vittnar om skapelsens Gud.

Ringaste droppe
vårliv av skaparen får:
O! men däroppe
blomstrar en skönare vår!

VÅRENS ANKOMST.

Nej, för sju tusan! nu kan jag ej sitta
längre i kammaren, duven och matt.
Hjärtat det hoppar och känslorna spritta,
liksom en myggdans, så lustigt och glatt:
Nu börjar skogens orkester; och balen
fjärlarna börja vid klang och musik.
Bäckarna prata persilja i dalen;
ängarna öppna sin blomsterbutik.

Kunde man blott uti skjortan spatsera.
Slippa ha frack med ofantliga skört!
Fick efter smak man sin kropp motionera,
plaska ibland uti sjön som en mört!

Eller i gräset bland gullvivor rulla,
eller i sanden, så solig och varm,
eller vid bäckarnas vaggsång få lulla
ljuvt på naturens och frihetens arm!

Här uppå berget jag gratis får dricka
kraft ur naturens balsamiska våg.
Dit borde doktorn ungherrarna skicka,
och ej till Tälje att bada i tråg.
Här finns en brunnskur för ryggmärg och lunga,
fastän *sejouren* ej kostar en plåt.
Gapa! — och strax är man frisk och vill sjunga:
"Friskare, raskare, bröder, framåt!"

Känn, vilken ånga från björk och från tallar!
Känn, vilken livsluft i vindarnas smek!
"Friskt slår vårt hjärta och livsådran svallar",
blott man begagnar naturens aptek.
Öppna dess farmakopé, för att läsa:
Känner du icke dig frisk på en gång?
Nu satt en mygga sig fast på min näsa,
det var just synd på min snillrika sång!

SÅNG PÅ FÖRSTA MAJ.

1860.

Så ha vi äntligen fått vår.
Det var en vinter hela dagen!
Och herregud, vad jag nu mår
från huvut ända ner i magen,

och solen vaknar i det blå,
och rullar fryntligt upp gardinen,
och Maj tar gröna byxor på,
och Flora blomsterkrinolinen.

I vädret skjuter gräs och brodd,
det sista regnet gjorde susen.
Nu slipper man gå à la mådd
i rännsten, trumpen och förfrusen.
Välkomna, sol och vår, igen,
farväl med päls och doffelrocken!
"Nu kan jag se!" sa käringen,
då hon klöpp av sig ögonlocken.

Naturen bjuder på kalas,
och Flora som värdinna stökar.
Salongens kvalm och spel och gas
man glömmer bort för trast och gökar.
Vem bryr sig nu om Vatikan
och sura bullors dokumenter,
kines, spanjor och marockan,
och kluvna näsor på studenter?

Jag jubel hör kring dal och höjd,
och skålar hela världen dricker.
Men vårens fröjd, som annan fröjd,
har alltid någon strunt som sticker.
Om hjärtat är av bästa skrot,
kan lynnet göra små förtreter:
har riksdan gjort herr Norberg mot,
så skyll på Svenssons "hetsigheter".

Men jag ger politiken hin,
han gör blott trassel uti sången,
och Rom och fan och hans kusin
och dito hela konkarongen.
Jag hellre, på förståndigt vis,
vill sjunga efter gammal vana,
om dagens moder från Paris
och storverk under Backi fana.

Man klandrar utländsk lyx och glans,
ett klander, som jag aldrig delar,
ty svälta räv och préference
är fan till skillnad, då man spelar.
Utländska moder skada ej,
blott vi de goda preferera:
var det ej Aristarchy Bey,
som lärde oss att rätt markera?

VÅRVISA.

Våren är kommen med flugor och mygg.
Hjärtan och ben bliva unga;
solstrålen dansar på böljornas rygg,
allt vill nu hoppa och sjunga.
Jag vill ock slå på gitarren min klink,
hoppa kring fältet och sjunga så flink,
pingeli — pingeli — pingeli — pingk!

Hurra! välkommen du blomstrande vår!
Nu vill jag stämma min luta,
ligga med näsan i backar och snår,
lukta på blomstren och njuta.

Alla bli glada vid solgudens vink,
greve, student eller handelsbofink,
pingeli — pingeli — pingeli — pingk!

Ingen kan trivas nu mer inom hus:
pappa tar pipan den sköna,
mamma uppdukar med korgar och krus
sexan i hast i det gröna.
Vännerna samlas liksom i en blink,
värden tar glaset och gör liten vink,
pingeli — pingeli — pingeli — pingk!

Våren minsann! är ett riktigt kalas,
fullt utav gamman och fröjder.
Lustigt, bland lekar och bålar och ras,
höras kring dalar och höjder
lärkornas drill och gitarrernas klink:
roligt man har utan ringaste kink,
pingeli — pingeli — pingeli — pingk!

FÖRSTA LÄRKAN.

Sjung ej, lärka! det är ej av nöden,
döden lurar på din första drill.
Du ej känner dina mörka öden:
skytten siktar — och du hör i döden
underdånigst någon hovkatt till.*

* Avser bruket vid hovet att betala en dukat för den första skjutna lärka som presenteras. Detta bruk avskaffades av konung Oscar, men, tyvärr, brukas ännu här och där att skjuta vårens budbärerska.

Vänligt kommer du att hos oss gästa,
vårens fröjd du bjuder mänskan på.
Ack! låt bli att vid vår jord dig fästa:
Människan är van att klå sin nästa,
håll dig utom skotthåll i det blå.

Vet, din undergång är bland de största
prisbelöningar i sångens kall.
Sök ej här att vara få den första,
blod är det, varefter mänskor törsta:
fly! att sjunga här är knall och fall!

SOMMARFRÖJD.

Nu är sommarens dag,
nu är blommornas tid.
Nu är världen och jag
goda vänner ett tag:
må det bliva därvid!
Jag har suckat ibland,
jag har spejat och glott
efter himmelens sol,
som jag stundom har trott
för en skönare pol
ha förgätit vårt land.
Men hon kom och hon brann,
och min kärlek hon vann.
Ty av allt som bestås
på vår frostiga pol,
främst jag sätter vår sol.

Och jag älskar den så,
att jag ville ha två,
om det bar sig, förstås.
Men den glada solen skiner
och med den är jag förnöjd;
mänskorna ha glada miner,
djuren dansa utav fröjd.
Lärkan känns på gamla trallen
under himlens blåa loft,
och linnea under tallen
andas ut sin doft.

Glädjen kommer åter,
livet kvicknat till,
och naturn upplåter
dörrn åt vem hon vill.

Fria andas bröst och lunga,
skalden sjunger sång på sång,
och de glada fåglar sjunga
sina körer dagen lång.
Eko repar upp konserten,
gäddan slår i vattnets bryn:
morgens fischer! akta stjärten
örnen glor i skyn.

Ut på dörren drivas
kval och gråt och pust,
inga sorger trivas:
allt är liv och lust.

Bromsen tänker blott på lyran,
sländan på sin granna rock,
medan arbetsamma myran
släpar hem sin tunga stock.
Ibland blomstrens blad och knoppar
fjäriln tar sin lilla puss.
Man kan se hur hjärtat hoppar
på herr rustibuss.

Nu är livet soligt,
nu är jorden säll:
Herregud, så roligt!
Vad naturn är snäll!

SOL OCH VÅR.

Sånggudinna! Är du rent förryckter:
hör du ej hur alla lärkor slå!
Här är lyran: inga undanflykter!
Sjung, madam, seså!

Själva himlen klar sin panna stryker,
som en vink att våren nu begynt:
och ur jordens öppna fönster ryker
klister, damm och dynt.

Solen gassar, ängarna florera
med en gröda, som stod nyss och skalv.
Trädens kronor kupas mer och mera
till ett tempelvalv.

Örnen spänner sina breda segel,
myran vaknar ur sin vinterköld,
och vid kusten ligger havets spegel
som en solblank sköld.

Fink och trastar sig i träden skocka:
det är klang och fröjd och harmoni,
och i skogen höres vårens klocka
med sin kuku i.

Sefyr far på sommarlätta vingar
och tar livet som ett tidsfördriv,
och en fjällbäck genom dalen klingar
med sitt positiv.

Lilla svalan flyger upp och neder
kring sin takås utan ro och rast:
glad att snart få sätta bo, hon reder
hem och härd i hast.

Sädesärlan ses i luften hugga:
det är knott hon ljustrar och förtär.
Ankan seglar på sin egen skugga
mellan land och skär.

Våren fattat själva gamla tuppen:
maken till crescendo ingen gör.
Spricker han kanske och dör på kuppen,
rår jag ej därför.

Livet spritter genom all naturen,
våren skapar om oss på en gång,
och för människan och kreaturen
kammarn blir för trång.

Djur och människor varandra härma,
se på kornas längtansfulla drag.
Allt vill ut att lufta sig och svärma —
så vill även jag!

I DET GRÖNA.

När våren kommer, då vakna sippor
och lärkan drillar sin sång i sky,
och rosor växa i stora knippor
liksom romaner av Eugène Sue.
Och björken grönskar så högt på branten,
och bromsen spelar på myggans bal,
och svinen beta på dikeskanten,
och orren spelar och göken gal.

Då strömmar folk utom alla tullar,
att sommarns fröjder till mötes gå.
Men också är det helt andra bullar
än vad som vintern oss bjuder på:
i snö och väta jämt opp till hakan
är Bores glädje vid vargars tjut!
Då drar man hop sina sängsparlakan
och törs ej sätta sin nästipp ut.

Men vintern flyktar, den rysskosacken,
och våren svänger sin blomsterstav.
Då petar solen oss uti nacken,
och ber oss titta kring land och hav.

Vad härlig tavla, vad lek och löjen!
Uthus och lador på tusen sätt
utpyntas präktigt till sommarnöjen,
och sämsta skrubb blir ett kabinett.

Jag hyrt ett sådant, som förr var lada
nu är det fint som ett schweizeri,
så nära sjön att man där kan bada:
man öppnar fönstret och hoppar i.
Där har jag dälder och blomsterkullar,
där har jag riktigt ett paradis.
Som Adam ligger jag själv och rullar
i solens sken som en liten gris.

Man nöjs med litet och har så roligt,
man bryr sig ej om charkuterit.
Man klappar mor litet smått förtroligt,
och tittar in uti skafferit.
Man litet krafs uti korgen makar,
tar några vänner i glatt förbund —
och herregud, vad den sexan smakar
med lilla supen i grönan lund!

Ja, skål för våren och landet, bröder,
ja skål, I blommor och gröna trän!
Ännu en skål, medan solen glöder,
snart kommer hösten och kör oss hän.
Då skall man flytta till stan tillbaka
och köpa talgljus och ta opp ved,
och klä sig fint och var dag sig raka,
och vara stel i varenda led.

VISA PÅ FÖRSTUKVISTEN.

Jag sjunger hi! och jag sjunger hej!
ty jag vill lustiger vara,
och sjunger visor för annat ej,
än för att sjunga dem bara.
Och frågar någon mig varför det,
så svarar jag blott, att Gud han vet
varför en liten fågel sjunger.

När stockholmsbon kallar landet trist
och kan dess fröjd ej begripa,
då sitter jag på min förstukvist
och röker fryntligt min pipa,
och tror, att landet är fuller bäst,
att trevnan är uti stan blott gäst,
men har sin fastighet på landet.

I staden nödgas man vara sprätt,
och huvudsakligt utvändigt,
se till att kläderna sitta slätt
och gno och borsta beständigt.
Men här på landet gör man ej så:
här är min nattrock min paletå,
och friheten vårt bästa smycke.

Jag har ej skatter, jag har ej guld,
och ändå har jag ej ringa,
ty jag har födan och ingen skuld
och inga björnar som springa.
Den lilla lantgård, jag har, är min,
och vänner har jag som titta in,
och gästfri är min lilla stuga.

Jag lever glad och jag lever fri,
ty jag kan skämta och sjunga.
Och fanns i livet ej raljeri,
så bleve dagarna tunga.
Men om bekymren ock stöta till,
så tar jag lyran och slår en drill,
och så är hela sorgen över.

BOSTÄLLET.

Min Gud, så trevligt! Fyra rum
och kök — och allt nyreparerat!
Och fönsterrutor nitton tum,
just herrskapslikt och väl rangerat!
Här i sängkammarn får du lov
att se hur vänligt solen skiner —
ack, titta! Vilken söt alkov
med tryckta nätteldukgardiner!

Amanda! om du vore här,
och såge, hur jag går och stökar!
Förmaket är rätt nätt och där
stå dina kära blomsterlökar.
I salen, blekröd till sin färg,
murgrönan sig kring taket slingrar,
pianot utav Söderberg
står blott och väntar dina fingrar.

O, vilken utsikt! Hulda, kom!
Se holmen där vid "Prästens udde",
där solen just går ned, liksom
hon tänkte ta den till sin kudde.

Och där hur växla skog och slätt,
romantiskt mellan berg och byar
och vattnets spegel violett,
tar färgen utav kvällens skyar.

Du kan ej tro, vad jag är glad!
Av höns jag har en evig skara.
Tolv gäss i vassen tar sitt bad,
och grisar, präktiga och rara.
Där nere korna gå i bet,
och grålle, tjudrad vid sin lina.
Var oxe, som vår prost, är fet,
vart får, som länsmans tjocka Stina.

Jag lycklig är på sätt och vis,
men timmarna gå ändå sena.
Visst har jag här ett paradis,
fast jag, som Adam, går allena. —
Men ack! Då i sin blomsterskrud
midsommarn firas glatt och värdigt,
då för jag hit dig såsom brud —
då först är paradiset färdigt.

I DET GRÖNA.

Solen ler från himlens tält,
all naturen glädes:
bruna näsor, gröna fält,
blommor allestädes!

Fjäriln svingar lätt och glatt,
gök och lärkor sjunga.
Floras barn i sommarhatt
små sefirer gunga.

Viken, nyss så spegelklar,
häver sakta barmen;
Ägirs döttrar västan tar
artigt under armen.

Ungdom samlas, par om par,
festen att försköna:
vårt ämabla värdfolk har
majbal i det gröna.

Hurtigt polskan går och vals,
broms och småkryp undra.
Klockarfars fiol ger hals,
så att bergen dundra.

Vänligt kastar soln sin glans
över föremålen:
ungdomen i lek och dans,
gubbarna vid bålen.

Punsch och bischoff över lag,
bricka efter bricka!
Hurra, gubbar! Här är jag,
värdens skål vi dricka.

Hör, han svarar själv på skåln,
kan man bättre svara:
"Gubbar, vi ha mer i båln,
låt oss glada vara.

Icke skaptes mänskans själ
blott till sorg och suckan:
Adams barn behöva väl
lite luft i luckan.

Frid och fröjd är mitt humör,
med och utan fyrkar.
Allrasist, till dess jag dör,
glädjens gud jag dyrkar.

Dricka ur och fylla på,
kan väl ej förtyckas!"
Bröder! Den som talar så,
är väl värd att tryckas.

SOMMARENS ANKOMST.

DEN 4 JULI 1871.

Säg vad nytt, säg vad nytt? —
"Kallt och blåsigt!" — Jo pytt!
Köld och stormar ha knallat sig unnan.
Nordanvinden har flytt
och sig vinden förbytt
i den allrasomljuvaste sunnan.

Hela juni var ful.
Solens gyllene hjul
Kört i diket och vältat kanhända.
Hon ej värmde en smul,
det var kallt som om jul,
det var avskyvärt dagen i ända.

Utav bröstvärk man led,
ingen mage fick fred,
och på magen all livsglädje hänger.
Man med ylle sig gned,
aldrig tordes man ned
med sin gump uti svala bassänger.

Grå var himmelens bryn,
grå var människohyn,
ögats vårliv var dött hos de fleste.
Ej fanns regn uti skyn,
lantman, grön uti syn,
stod och blängde mot himmelens fäste.

Än begripa ej vi,
hur potatis stod bi,
som är van vid den läskande skuren.
Där som gräs skulle bli
var komplett parodi
på gudslån åt de bölande djuren.

Men, naturn vare tack!
Himlen plötsligen sprack
och utgöt sina läskande skålar.
Jorden sörpla och drack,
solen slutligen stack
genom skyn sina gullgula strålar.

Trän och blom sköto skott,
som i knut hade stått,
från de högste och ned till de lägste.
Äng och fält fingo brått,
det blev solvarmt och gott,
och man hörde hur gräsroten växte.

Och jag tänkte därvid:
nu för lantman är tid,
att ej längre han blänger och kinkar.
Nu är sommaren blid,
än har Frode sin frid,
än står Erik med axet och vinkar.

PÅ BERGET OCH I DALEN.

PASTORALE.

Undren ej go vänner, att man stundom tröttnar
på ett unket stadslivs småfnask och bestyr.
Kroppen tärs och slappas, själva själen blöttnar,
glädjens milda genius från kamraten flyr.
Solen härligt lyste. I mitt hjärta brann det
en oändlig längtan att se trän och gräs.
"Mänskan skapat staden, Gud har skapat landet!'
ropte jag en dag — och reste bort i schäs.

Samma dag om kvällen såg jag paradiset
med dess blommors doft och med dess björkars sus.
Och min bostad tog jag uppå gamla viset
i ett fromt och muntert komministerhus.
Vilken fröjd och ljuvhet, då man vet sig lämnat
tjänstetvångets otyg i en kvalmig stad!
Åtta dagar minst jag här på landet ämnat
att få skratta gott och vara fri och glad.

Här på berget står jag att min frihet fira,
solen står i öster strålande och klar.
Men min Gud! Där syns ju än Katrinas spira
ifrån gamla Stockholm, som jag kvittat har.

Sköna kyrktorn! Låt i fred och ro mig vara,
varför spejar du så himmelsvitt omkring?
Din nyfikenhet gör mig förtretad bara:
jag har permission, och vill dig ingenting.

Gärna! Det var rätt: försvinn i morgondimman!
Jag mig håller till naturens katedral.
Hit jag kommit just i rätta sångartimman,
sångarskaran jublar genom skog och dal.
Här naturen mig med glädje överhopar,
jag blott frågar, om man bättre hava vill:
Se, där ner i dalen prästen står och ropar:
"Frukost, frukost, frukost! Jag dig super till!"

Bordet dukat står i lindens svala skugga,
silverbäcken sorlar muntert genom daln.
Prästmors läckerheter vi uti oss hugga
medan hembryggt öl hon fyller i pokaln.
Och på köpet kommer ett fat ostron, bräckta
utav husets dotter, rosenröd om hyn.
Snart i mjuka gräset ses två gubbar sträckta,
pipan tänds och röken fladdrar emot skyn.

Här bor livets lycka, här är skämt och allvar,
här finns jakt och fiske och musik och sång,
här kan du få skåda en polkett av kalvar,
mera graciös än i en danssalong.
Mer jag skulle skriva, om jag bara hann det,
hur min kropp omhuldas, hur min själ är ljus.
Summan är: att livet härligt är på landet:
leve alla goda komministerhus!

EROTISK RULLNING PÅ SJÖN.

En visa vill jag sjunga,
en hjärtans liten en,
om hur de vågor gunga
min båt i månans sken.
På andra sidan fjärden,
där bor min lilla tös,
dit vill jag styra färden,
där vill jag glömma världen —
Gud hjälpe mig, jag nös!

Det bådar gott, det lättar
ett känslofullt humör.
Hos Selma får jag plättar
och pussar och likör.
Där ibland lundar ljuva
står våren i sin ståt,
där blomstrar varje tuva,
där kuttrar ömt min duva —
Styr på, min lilla båt!

Du vän för hjärtan kranka
och älskogsömma par!
O, måne! Håll din blanka
(jag menar lykta) klar.
För älskande betryckta
du aldrig stängt din dörr;
din gamla kärlekslykta,
den innerligt omtyckta,
hjälpt många tusen förr.

De suckar utan ände,
som i ditt hägn du tog,
om jag blott hälften kände,
jag kände Gudi nog!
Din huldhet mot de kära
dig givit namnet kysk.
Det länder dig till ära,
och jag vill nästan svära,
du fått det av en tysk.

Jag vill i spåret följa
utav ditt silverhjul:
skjut på, du klara bölja!
Fyll i, du lilla kul!
Min julle lätt på vågen,
framåt i Frejas sken!
O, att min färd I sågen!
Gud Amor står med bågen
vid rodret som kapten.

I röda rappet landar
min båt vid Selmas strand.
Ren blomstrens ljuva andar
mig komma mot från land.
Jag gigar mina lappar,
jag hennes stämma hör;
mitt hjärta våldsamt klappar,
jag tror jag huvut tappar
och av förtjusning dör.

PRÄSTGÅRDEN.

Nyss vid Saltsjöns blåa våg
jag en liten prästgård såg,
avundsvärd på alla vis,
lummig som ett paradis.
Gården, gammalmodigt byggd,
tittar fram i lövens skygd.

Ängen sina blommor har,
sjön var som en spegel klar.
Böljan låg så varm och röd
uti solens aftonglöd.
Vassbekrönta viken fram
gåsen med sin gumma sam.

På en kulle låg så sött
prästens lusthus rosenrött,
i en grantopp rak och hög
satt en stång med tupp och flög.
Gröna bryggan låg så sval,
skuggad utav björk och al.

Där satt prästen själv så glad,
from, som om han satt och bad.
Blåste Gävle vapens rök,
log så gott, då ankbond dök;
stundom sig om magen tog,
då han såg hur gäddan slog.

Komministerns fru så rar,
en förträfflig gumma var;

tycktes som om hon förstått
pyssla om sig och må gott;
fryntlig, livlig som en glöd,
som en mossros trind och röd.

Isak, knubbig liksom far,
ett yrväder riktigt var.
Bäst han över ängen lopp,
satt han i den högsta topp.
Byxorna med kalvskinn bak
gjorde gagn på plank och tak.

Kyrkan var för täck att se
med sin lummiga allé;
kyrkogården grönbeklädd,
varje grav en blomsterbädd.
Utomkring och innanför
var ett gudshus, som sig bör.

Prästens visthus var försett!
Uj! Ni skulle bara sett!
Korvar, gåsbröst, spickemat,
sötost, mjölk i stora fat;
grädden tjock, så man därpå
kunnat uti strumpläst gå.

Gästfrihet var husets dygd,
ständigt fräste gummans brygd.
Knappt man göra hann besök,
förrän frun var i sitt kök.
Åt man aldrig än så tätt,
fick man aldrig vara mätt.

Maken prästgård jag ej sett,
fast jag tittat vitt och brett.
Aldrig trodde jag min själ,
att en präst kan må så väl:
om jag anat något slikt,
hade jag till präst mig vigt.

EN SÖNDAG PÅ LANDET.

STOCKHOLM 1862.

Sällskapet slagit sig ner i det gröna,
jag slår mig också i gröngräset ner;
bryr mig om staden ej mer än en höna,
mordbrand i Ryssland och allt tocke där.
Strunt i bataljer,
band och medaljer,
hela musiken av läger och damm!
Hellre jag tumlar bland liljekonvaljer,
kungsljus, violer och snövita lamm.

Middag vi fått under lummiga eken,
smort oss med gravlax och ägg och spenat,
scherry på soppan och champis på steken,
ljuvlig musik och kannstöpande prat.
Sen har naturen
krävt lilla luren.
Nu kommer mockan och gör sin patrull,
ovanpå skvätten
tas anisetten;
himmel! nu mår man som pärla i gull.

Aftonens guld över böljorna vilar,
skyarna stråla av ypper karmin.
Titta där borta hur speljakten kilar!
Det är visst Alma med Anders Lundin.
Seglen de pressa,
högt på sin hjässa
bär hon sin flagg över skummande ban.
Där kommer flera ännu, och bland dessa,
Bäckström med Gurli och Klingspor med Ran.

Se vilken hängbjörk i gungande rågen
susar för vinden och bugar sig djup.
Måsarna gunga på skimrande vågen,
ungdomen ror i sin snövita slup.
Käglorna ramla,
unga och gamla
hurra och jubla vid kringskuren kung.
Värden trakterar,
telegraferar
glatt med pokalen till gammal och ung.

Här är gudomligt. Riktigt belåten
skulle jag gå här med spade och yx.
Hade jag detta, gav jag på båten
Stockholm med gubbhus, palatser och lyx.
Hit vill jag flytta,
mjölka min bytta,
krafsa potatis och traska med plog.
Här just på ställe
skulle jag "fälle"
samla kontanter och hugga ner skog.

Gubbar! Vad angår oss här politiken,
läskom fast hellre vår törstande gom!
Vi ha ju trevligt ändå här i viken,
kejsarn förutan och påven i Rom.
Strunt i bataljer,
fan och kanaljer,
hela musiken av krigsrop och damm.
Hellre jag tumlar bland liljekonvaljer,
kungsljus, violer och snövita lamm.

MIDSOMMARSTÅNGEN.

SKÄRGÅRDSBILD.

Nu är stången rest omsider,
se vad löv och kransar.
Spelar-Olle vänligt gnider
stråken på fioln,
ung och gammal polskan dansar;
brokigt ringen skiftar,
flaggan högt i toppen viftar
mot midsommarsoln.

Nu en skärgårdsvals det gäller,
hela marken dammar,
pigor, fröknar och mamseller —
här finns ingen rang.
Varje kind av glädje flammar
och av solen baddas,
pojkar hjula, bössor laddas:
pang! och pang! och pang!

Fjärran ifrån öar landa
folk från alla kanter.
Det blir spel och liv och anda,
skott och hurrarop.
Ungdom, gubbar, barn och tanter
lätt introduceras:
hela bunten saluteras
med ett välkomststop.

Gummorna vid blanka pipen
bruna nektarn tratta,
lotsar med cigarr i gipen
skutta om i fläng.
Hör vad jubel! Alla skratta
och i händren klappa —
Lisa krinolin sågs tappa
i en hastig sväng.

"Klang!" nu ropas, "hit, go vänner,
och ej längre bråken!
Dammet ryker, törsten bränner,
var så god och kom!
Spelman ger signal med stråken,
som bör iakttagas:
var så god, om det behagas,
här är vin och rom."

Dansen flyttas in i stugan,
kvällens vindar kåra.
Var är Olle? Man skall truga'n
till fioln igen.

Ifrån groggen skils han svåra,
bud på bud man skickar.
Olle kommer, ler och hickar:
"Liten lever än!"

Gott ha näsa nu som stoppar,
och en dito lunga;
rummet med så många kroppar
gör ej luften sund.
Ögonlocken bli så tunga
utav rök och skvättar:
Nös du? Ja, jag tror det lättar
skallen för en stund.

Utgårdsgäster hemåt vända,
lugn är havets yta.
Allt i världen har en ända,
sorgligt eller glatt.
Backi safter börja tryta
och var bössa klickar;
stråken slinter, Olle nickar:
baln är slut, god natt!

SOMMARPROMENAD PÅ SJÖN.

Mel.: "Se Mowitz! Vi står du och gråter?"

Min Gud, vad jag nu är belåten
och fri som en fågel och kry!
Jag ligger på ryggen i båten
och ser opp mot himmelens sky.

Jag ror ej och seglar och flaggar,
jag sköter ej roder och tåg;
nej! båten för vind och för våg
på böljorna vaggar.

Jag hör huru vindarna bullra,
och stäven av böljorna slås;
ser molnen på himmelen kullra
och dito en seglande mås.
Rätt över min farkost han driver
och tyst sina lovar han slår:
han måtte, för fan! ni förstår,
ha savoir-vivre!

O! den som med molnen fick fara
och göra en tripp härifrån.
Det skulle så pjåkigt ej vara
att göra en titt uti mån.
Men skogen lär vara uthuggen,
och munförråd finns ingenstans:
om krog ej och hökarbod fanns
jag vore i gluggen.

Till Jupiter hellre jag flöge,
en jord, som skall vara för mer,
med manfolk minst sex alnar höge
och töser på nitton kvarter.
Där njuta båd mänskor och nöten
fritt vivre i ljuvaste ro.
Där äter en jupiterbo
en gödkalv i stöten.

Mig tycks nu, som om jag ej vore
på jorden bland småstrunt och gnag;
det är som bland molnen jag fore
kring himmelens arkipelag,
ett hav utav renaste eter
med simmande öar uti,
och silver och guld i parti —
ett land för poeter!

Ej ringaste skymt ser jag varken
av strand eller klippor och skär.
Som Noak i gungande arken
jag vet nu ej, vartåt det bär.
Tänk, om jag till stranden ej hinner
och flux uti avgrunden låg!
Vad mera! "Mitt liv är en våg",
som vräks och försvinner.

Så låg jag på vaggande vågen
och njöt min havanna i förn,
lycksalig och lustig i hågen,
då plötsligt min farkost tog törn.
Jag tittade kring mig nyfiken —
hos prästens, min granne, jag var:
Det är ingen nöd, då man har
en vän uti viken.

I BERG OCH DAL.

Ljuvt är att om våren gå och drömma,
då naturen är så oändligt söt,
att se fjäriln leka kurra gömma
och sig stuva in i blommans sköt.
Mygg och bromsar kan jag ej berömma,
därtill sympati mig alltid tröt.
Mycken aktning för naturn jag känner,
men jag skyr den, då den sticks och bränner.

Skogen doftar och av fetma dryper,
solen speglar sig i daggkristalln,
vem kan räkna allt som går och kryper,
stoftets kräk, herrskaperna i talln.
Sitter nu ej där en trast och nyper
toner så man kan bli yr i skalln!
För han sjunger har han mat och hyra:
kunde jag, så böt jag bort min lyra.

Här, just här, jag sitta vill och njuta
av naturens sällskapsliv en stund.
se hur ankorna från stranden skjuta
sina skrov i sjön av hjärtans grund;
hur naivt de sig i vassen luta
med sin lilla gump mot solen rund:
vad på botten de så ivrigt leta,
det må Gud och professorer veta.

Aldrig jag uti naturen fuskar,
naturforskare jag aldrig var;
vet ej hur de växa, trän och buskar,
eller blomman, var hon purpurn tar.

Och vad rör mig huru stören kuskar,
blott han smakar bra, min kaviar.
Resten sedan, ack! därpå må gärna
världens Vise släppa till sin hjärna.

De må grubbla, lukta, borra, bråka,
blinda kika sig på solens ring,
vända ut och in på korp och kråka,
spänna tanken universum kring.
Unter uns, om vi uppriktigt språka,
veta de ändå just ingenting.
Själva Sokrat, som så mycket visste,
då han hustrun tog, så tog han miste.

Hulda sångmö! Jag kan alls ej fatta,
vad du vill med Sokrat och hans fru.
Blygs du ej åt ålderdomen skratta,
är det sådan brist på ämnen nu?
I en visa, tänk på det besatta,
att begagna en av Greklands sju!
Uj, min vän! Din blygsamhet du glömmer —
men så går det, då man går och drömmer.

Kom! Vi ingen tid ha att förlora,
snart jag måste in till stadens larm.
Solen avsked sagt till Aurora,
dagen blossar strålande och varm.
Vilken brådska ha ej Maj och Flora,
hur ungdomligt slår ej Herthas barm!
Skön hon är ännu på gamla dagar,
fast grönlockig som en kopparslagar.

Gökar, sparvar, lärkor, er förenen,
vind och bäckar i galopp och språng!
Sjungen våren! Slut är vinterscenen,
böljan fri från tyranni och tvång.
Klang, I skalder! Klang för märg i benen,
mod och levnadslust och sol och sång!
Jag hör harpor överallt, som spela:
livet svärmar, klang för våren! "Sela."

MIN BOSTAD.

Från mitt fönster ser jag havet brusa.
Uj! dess "skönhet" kan mig ej förtjusa,
skvalpet tråkar ut båd mod och håg.
Mager strömming är jag mätt att håva
och för måsar får jag inte sova —
Gud välsigna skaldens "sjö och våg".

Havets "storhet" har jag hört berömmas,
smak och tycke kunna ej fördömas:
håll till godo, jag vill avstå, jag.
Egennyttig vill jag icke vara,
låt oss göra upp affären bara,
skrabb och torsk ni får i vederlag.

Havet blott min själ med häpnad fyller,
jag ej sinne har för fiskidyller,
måskonserter eller stim av sill.
Jag har älskat berg och dal och sjöar,
men i havet till att bo på öar,
det hör fan och icke mänskor till.

Är det boningar för mänskor detta?
Vind och vågor skura jämt och tvätta
strand och klippor, skalliga och grå.
Örnar sitta ruvande på toppen
av var klippa. Är man rädd om knoppen,
är det vanskligt till att upprätt stå.

Nej, där blommor gro och skördar gunga,
skogar dofta, näktergalar sjunga,
det är annat, tror jag, eller vad!
Står jag här och ser hur vågor brottas,
mitt i synen ett tu tre jag spottas
av en ilsken, bittersalt najad.

Skeppen dyka upp och ned i vågen.
Ack! Det kan visst leka uti hågen,
och är vackert till att se ibland.
Men man ryser, ja, man hackar tänder,
magen ut och in i hast sig vänder:
man blir sjösjuk, fast man står på land.

Och vad ser man? Lotsar med sydväster,
skeppare med frakter och protester,
skoj och sjöfolk, som svär bort sin själ.
Jag är trött att samma prosa höra,
råd mig, vad ni tycker jag bör göra —
jag tror att jag dränker mig, farväl!

GÖKEN.

Du med ödet är förtrogen,
och jag tror på vad du spår.
Söta gök, förtro åt skogen,
många år jag leva får!

Elva, tolv! Det har du rätt i,
fortsätt, jag vill gammal bli,
tjugu, tretti, sex och tretti —
det var fan till slöseri!

Stopp för tusan! Gal med måtta,
jag din spådom knäveln ger;
du har gett mig fyrtiåtta!
Laga dig ur toppen ner!

Lång du vill min livstid spinna,
fyra år ännu du spår.
Du är galen, gök! Besinna,
jag blir över hundra år.

GLADA SÅNGARBRODER.

Glada sångarbroder, muntra gök!
Vintern flyktat har från våra stränder;
våren av "Poetiska försök"
givit ut en splitterny kalender.

Bandet är i guld och sammetsgrönt,
blomstertankar korsa där varannan,
som vinjett står tecknat gudaskönt
solns porträtt med glorian kring pannan.

Världsbekant är vårens sommarkör,
ännu ingen hörts däröver klaga.
Själv du uppträtt som kompositör
uti mången skön musikbilaga.

Och vem lyddes icke, då du gol,
erkänd mästare ibland talanger,
hälften av fagott och altfiol,
blir du alltid ensam i din genre.

När du sjunger smyckas som till fest
skogens djupa dal och höga branter;
och din sång är vårens dopattest —
du den förste bland dess predikanter.

Snart du flyttar, ack! jag vet det nog:
kort är våren, ögonblicken dyra.
Dröj ännu, och sjung i nordanskog.
Sjung, min vän! Jag lägger bort min lyra.

HOPP OCH MINNE.

Hoppet är ett vin, som tappas,
för att drickas vid en helg.
Minnet är en dammig hylla
med en tom champagnebutelj.

Hoppet är en morgonstjärna
full av ljus och poesi.
Minnet är en sprucken lykta
med en slocknad dank uti.

Hoppet är en lånad summa,
som man tror skall ge profit.
Minnet är en hökarräkning
efter vanlig årskredit.

Hoppet är en bjuden sexa,
som man väntat var minut.
Minnet är blott huvudvärken
sedan dagens fest är slut.

LANTMANNENS SÅNG.

Se! Dagen gryr. Med solen känns
vart väsen pånyttfött,
och jordens rund och himmelens
har våren blomsterstrött.
Med mornad blick och vilad nog
jag ilar ut till harv och plog.

Ack! Den sin egen hydda har
att dela med en vän,
han somnar gott, när solen far,
och vaknar glatt igen.
Nyss Anna väckte mig, när sol
rann upp i sky och tuppen gol.

Mig skänkte himmelen allt, vad
mitt hjärta saknat förr;
och ingen, som av hjärtat bad,
gick ohörd från min dörr.
"Barmhärtige!" min bön var den,
"giv mig en hydda och en vän!"

Han gav mig båda: Se dig om!
Där skymtar hyddan än
med tak av torv, och skogen, som
en mur står omkring den;
och sjöns kristall, så tätt invid,
avspeglar hela nejdens frid.

Och Anna älskar mig. Var gång
som dagen släcks och gryr,
hon ber med mig i lov och sång
till Honom, som allt styr.
Och mer och mer vårt hjärta minns,
att utan Gud ej trevnad finns.

Så flyr min dag vid plog och bill
liksom en dans förbi.
När dagen skyms, jag längtar till
mitt tjäll med ängeln i.
När solen slutat har sitt varv,
jag ilar hem från plog och harv.

SOMMARKVÄLLEN.

Sig aftonsvalkan sprider
kring våra tysta tjäll.
Mot väster solen skrider,
det skymmer och blir kväll.
Hur gyllne molnet flyter
kring horisontens bryn!
Jag världens guld ej byter
mot detta guld i skyn.

Ty i min själ jag tänker,
då jag dess klarhet ser:
det mer än jorden skänker,
det hoppets rikdom ger.
Allt guld, som efterfikes,
en vansklig lycka ger,
mot hoppet om Guds rikes
lycksalighet än mer.

I glans står himlens båge:
det är uti dess ljus
som om en skymt jag såge
utav "Guds berg och hus".
Jag lyfter mina händer,
jag stämmer sångens ljud,
och knäböjd ande sänder
sin aftonsuck till Gud.

I SKOGEN.

Jag vandrar i skogen bland blommor och barr
och är så oändeligt kry;
jag kväder min visa och röker cigarr,
och språkar med solen i sky.
Och molnen sig kläda i purpur och gull,
och skogen av lyror är full.

Och fri som en sparv i Guds gröna natur,
jag flaxar och flyger och far.
Och vill jag mig ta en hejdundrande lur,
jag "hus i var buske" ju har.
Man blir litet dammig och solbränna får —
men, Herre min Gud, vad man mår!

Du bokmal, som klagar dig krämpig och sjuk —
det tror jag förbannat så väl!
Ut med dig och vädra din gamla peruk,
och lufta din dammiga själ!
Då skall du snart se, att du blir med var dag
en levande "fyr" liksom jag.

Jag satt hela vintern och läste och skrev,
och skum bliv min håg och min syn.
Jag smälte ihop och bokstavligt jag blev
som torkade nypon om hyn.
Men våren kom hastigt med blommor och sol.
då flög jag från böcker och stol.

Nu går jag och rullar min kullriga kropp,
och mår liksom pärla i gull,
jag trasslar mig in uti skogsfruns salopp
och slår mig bland blommorna kull,
i berg och i backar visiter jag gör
och raskt kullbytterar utför.

Och ser jag hur havet sig rullar mot hamn,
då väckes min vikingahåg.
Då önskar jag ta "gamla mormor" i famn,
så kär har jag sjö och våg.
Omöjligt jag kan för mitt liv låta bli
att sticka min nästipp däri.

I aftonens guld ligger ejdern förtöjd,
och gungar på böljornas brant.
Och örnen han kretsar i svindlande höjd
och syns som en sexstyversslant.
Gud vet vart han tänker så sent sig bege:
han skall väl till soln på supé.

Men solen har slutat sin himmelska gång,
och trött uti havet hon sänks.
Och bäckarna locka med lullande sång
de nickande blommor till sängs.
Naturen vill sova, var fågel sig "satt" —
sov gott, lilla sångmö, god natt!

TUPPEN APOLLOS DÖD.

Apollo dog, som med sin sång
mig väckt och glätt så mången gång.
Helt plötsligt tog hans bana slut,
bedrövad ser familjen ut,
han biten blev utav en hund,
och dog i samma stund.

Han caput för familjen var,
en skada var det uppå karl.
Hans skick var så, att man blev flat,
en air som en aristokrat;
och fostrad under Spaniens sol —
det hördes när han gol.

Guldsmidd och rik var hans kostym:
ett skaft som Jämtlands jägarplym,
och blodröd kam och dito krås.
Och artig var han, det förstås;
man undrade också ej på,
var höna stog på tå.

Och käck i kärlek och kabal:
det var ej värt för en rival
att sticka dit. Då brann som kol
hans blick, och sporren högg som stål.
På Karl den tolfte bråddes han:
han föll, om han ej vann.

"Men bäst han sjöng, och bäst han brann",
för en lönnmördare, som han,
till jorden föll han blek och kall.
Och sen, vad lär oss detta fall,
om ej på denna jordens ö
att tuppar också dö?

Han dör — men skall han ock uppstå?
Det tror jag gudskelov ej på.
Då vore himlens sällhet slut,
man fick ej nattro en minut:
vid evighetens morgonsol
han också evigt gol.

Alltså, Apollobror, farväl!
Du jovialiskt glada själ!
Du levde — och du sjöng för mig,
du dog — och då jag sjöng för dig.
När jag fått ditt och du fått mitt,
så kan det vara kvitt.

LANDET.

Hur platt är stadens glädje ej
mot landets, frisk och ren!
Och mot en äng av timotej,
vad är väl torg och sten!
Jag älskar jorden blomsterströdd
och solen tidigt tänd.
Den, som är utan näsa född,
må bo i stad och gränd.

Låt stadsbon mura gård och grund
och portgång och förmak.
Jag byter ej en skuggrik lund
mot femton tegeltak.
Min silverbäck, min grind, min häck
han skrattar åt helt torrt:
jag byter ändå ej min bäck
emot hans rännsten bort.

Förnäm är stadens vardagston —
envar vill vara stor.
Här är man litet var baron,
om man har häst och kor.
Här vänder ingen mig sin rygg,
här blir man aldrig klådd;
jag bönder ser och broms och mygg,
men aldrig någon knodd.

Spektakel finns i stan var kväll,
musik och gas och rök —
jag byter ej ett helt kapell
emot en enda gök.
Och frisk är bygdens tös om hyn,
ej insnörpt i planschett;
jag byter ej en dans i byn
emot en hel balett.

Ja, "bygdens tärna, sjutton år",
man ser sig mätt ej på.
Hon i pension visst icke går,
men har förstånd ändå.

Förtjusande och lagom fet,
och ögat himmelsblått —
ack, när hon kysser, smäller det
liksom ett kanonskott!

Du undrar väl, att jag till slut
kan trivas här så bra.
Men vador ser så präktigt ut,
och jag vill vador ha.
Som mitt beslut jag tog i dag,
så har du här mitt svar:
jag tar min Matts ur skolan, jag,
och blir på landet kvar.

SAMTAL MED STORMEN.

SANDHAMN.

Vilda storm! Med harm jag sitter
blickande mot havets rand,
hur du ilsken, vred och bitter
kastar böljan mot min strand.
Vildsint är ditt lynne vordet,
och för ditt fördömda gorm
ingen annan kan få ordet —
usch! du är för otäck, Storm!

Mig din vilda vrede harmar,
du gör hemgång på vår jord.
Varför skriker du och larmar?
Ingen har ju sagt ett ord.

Som en bandhund argt du skäller,
vänder havet ut och in,
ingen roddarkäring heller
har en sådan käft som din.

Se, hur Korsö står begravet
mitt i skummet med sin fyr.
Som en tragedi är havet,
stormen är dess uvertyr.
Havsörn, djärv i strid och fara,
sviktar för så skarpa tag,
skogen kan sig knappt försvara,
klippan darrar för vart slag.

Upphör med din skräck och fasa,
tänk, o Storm! på vad du gör!
Är det mänskligt att så rasa,
endast utav misshumör!
Men om buller, blåst och väta
roa dig, så gå då på.
Det skall fan stå här och träta,
lungsot kan man få ändå.

STORMEN:

Gå och lägg dig, drummel!
Stå ej här och prata.
Havets vilda tummel
är ej för din själ.
Backstuhjon vi hata.
Sådant skräp vi rata!
Gå du hem och mata
getterna, farväl!

EN SKÅL I DET GRÖNA.

Sångare alla! Glättigt nu hälsen
våren med sångens gudomliga ton!
Vintern har riktigt fått uppå pälsen
grusad är ren hans försilvrade tron.
Ångrande tårar gråter den stränge,
hejdar förgäves solgudens spann;
hårdhänta herrar härska ej länge —
vintern är nordens Kristian Tyrann.

Våldet var alltid fäst vid hans spira;
påbud han hade som baraste hin:
Ylle om magen skulle man vira,
huvud och axlar stoppa i skinn;
källvatten tordes man knappast att smaka,
jämt fick man elda och passa på spjäll:
ständigt man skulle bränderna maka,
sitta i lampos från morgon till kväll.

Knappast man tordes gå utom knuten,
isbark och snöglopp ständigt det föll.
Ville man trotsa, fick man på truten,
själva Guds sol uppå avstånd han höll.
Dito på sjöar bojor han lade;
hemskt från vart tak hängde mördande spett.
Mulen och kulen, aldrig han hade
ringaste tecken till människovett.

Efter hans pipa ingen nu dansar,
rättnu man andas kan som förut.
"Våren är kommen. På sina kransar
ängarna binda." Våldet är slut.

Nu kan man hänga pälsen i skrubben,
lappskor och muddar på vind bära opp.
Självaste Flora dansar i stubben,
fläktar i vinden sin blomstersalopp.

Våren är kommen. Glädjen och sången
följa som eviga änglar hans spår.
Soven I, skalder? Fram med basongen
"Lärkorna sjunga: nu är det vår!"
Sorgen i hjärtat ligger begraven,
smärtan, den otäckan, känner jag ej.
"Upp genom luften, bort över haven"
hör man ej annat än hipp och hurrej.

Orren i skogen spelar och blundar —
man kan bli tokig. Hit med kantin!
"Vikingasäten, åldriga lundar!"
Sverge, din skål uti skummande vin!
Du är ungdomlig, vårsmyckad vorden;
hör vilket jubel kring berg och kring dal!
Maken till gumma finns ej på jorden —
Svea! Din skål ur min fyllda pokal!

FÅGELN PÅ GRÖNSKÄR.

Lilla fågel! Sjunger du ändå!
fast du flugit vilse, kan jag tycka!
Inga lundar finnas här att få,
gräs och blommor inga dalar smycka.

Öde rymder, hav och sand och sten
ser du runtomkring dig, där du sitter;
stackars liten! Ingen lummig gren,
blott en naken flaggstång för ditt kvitter!

Måsar skria hela dagen lång,
ingen lärksång klingar och förtjusar:
vinden sjunger blott sin vilda sång,
havets rullbas genom rymden brusar.

Lugn du sitter, lyssnar ej däråt,
fastän stormen i ditt strängspel griper,
ack! du sjunger lika glatt ändå —
lycklig du, som ingenting begriper!

SLÅTTERÖLET.

I solens sken, bland blommorna och gräsen,
jag låg en afton rullande mitt väsen;
lukulliskt mådde jag i solens strålar:
det var ett slåtteröl med sång och bålar.

Matronor sutto fryntliga och tjocka
uti olympiskt lugn och drucko mocka.
Men vi, som gubbar voro, vi oss satte,
som hade mer förstånd, omkring en "knatte".

Och glatt och muntert ungdomen sig roar,
och bjudna voro många Stockholmsboar.
Där sprangs och sjöngs, det var ett liv i holmen,
och skratt och spratt och kullringar i volmen.

Och svetten lackar, sommarsolen gassar,
och ungdomsskaran hjälper till och lassar;
och överst sist sig hela flocken sätter
som på en kulle levande buketter.

Ni kan tänka vad vi gubbar mådde,
och vilken trevnad uti laget rådde;
och skämtets pilar slungades och stucko:
och skrattade så att vi nästan sprucko.

Och många skålar drucko vi för staten,
för samvetsfrihet, tullfrihet på maten.
Då kom en präst, svartmuskig som en neger,
just som vi drucko tryckfrihetens seger.

Herr pastorn ej om våra skålar tyckte,
mot vår förtjusning han i härnad ryckte,
och som vi drucko varje skål i botten,
blev prästen arg och ryste på kalotten.

Och full av nit och kopparröd som solen,
han skrek, som om han stått på predikstolen,
såväl mot första som mot sista skålen —
men gudskelov, vi hade tömt ur bålen!

Om "Backi barn", de älskliga och fria,
han mässade till slut en litania.
Då utbröt skrattet, och det var naturligt
att prästen fick på nosen — men figurligt!

Och som hin håle varit med i spelet,
tog glädjen hatten och gav fan krakelet.
Och festen slöts med skålarna och faten,
och ung och gammal skyllde på prelaten.

SOMMARFESTEN.

Riktigt charmant! och dukat, jo, jag tackar!
à la fourchette, man smörja skall sitt kräs.
Nere vid strand mot bryggan Ägir backar,
främst går i land en löjtnant från Borås.
Ungdom en flock, och så en bunt med tanter,
Gubbar och barn från sunnan och från nord,
två riddersmän och fyra musikanter.
Parken är prydd med tvenne brännvinsbord.

Glad som en sol värdinnan på terrassen
fjäsande står med husets unga ätt.
Sonen är äldst, nyss kommen från parnassen,
värden förnöjd är klädd uti kaschett.
Solen i skyn sitt guld strör kring hans taffel,
jorden brett ut sin matta ny och grann.
Herrarna just försett sig ha med gaffel,
hugga en bit och snapsa med varann.

Rätter och vin sig om varandra blanda,
vårt tidevarv är smakens tidevarv.
Öra och syn få tära varjehanda,
mage och gom ej tåla något slarv.
Nu dricks en skål och snillets glans förvånar,
tal och harang man hör av många slag.
Lynnet får fart och hornkvartetten dånar
Bellmans musik: "Gutår, båd natt och dag!"

Under en alm man kaffebordet sätter,
punschen står opp, som i sin isbädd låg.
Ljuvligt man bjuds på trior och kvartetter:
man får en vink att "livet är en våg".

Aftonens sol sitt guld kring fjärden breder,
vågen vid strand i stilla ro sig lagt.
Sången får luft: "Kom afton, sänk dig neder!"
Dito: "Stå stark, du ljusets riddarvakt!"

Ledd av naturen och vänliga penater
konsten man här i skilda former ser.
Parken i hast är ordnad till teater,
täckelset skils, "Kronfogdarna" man ger.
Scenen är full av blommor och av gröda,
klockarn syperb och länsman dryg och skarp.
Repgungan svängs av flickor rosenröda,
Bryngel är hängd och full är Polykarp.

Ner går ridån, och alla händer klappa,
timman är sen. Man undangör supén.
Röster man hör: "var fan har jag min kappa?"
"Var är min käpp? Jag satt den på en gren."
Värden en tår ännu i glaset häller,
mycket dock spills på jordens gröna golv.
Nu sjungs: "God natt!" och hornmusiken skräller,
festen är slut och klockan tutar tolv.

MIN LILLA VRÅ.

Uti min lilla vrå, fördold för världens öga,
jag sjunger än ibland fast jag ej mer är ung.
Jag älskar frid och lugn, och resten bryr mig föga:
"En grånad filosof är mänsklighetens kung."

Jag modet aldrig fällt, fast hoppet stundom ljugit,
en samvetslös krabat, en gudaslarv som få.
Fast stekta sparvar ej uti min mund ha flugit —
jag lever glad och nöjd uti min lilla vrå.

Jag världens dårskap sett, dess fröjder har jag smakat,
och tumlat om bland dem, som efter lyckan gno;
att vinna hennes gunst jag ingenting försakat,
att alltihop var strunt jag vill er anförtro.
Likt Saul fordomdags, som pappas åsnor sökte,
i stället fann i hast ett kungarike på,
så har jag lyckan sökt, och hur min väg sig krökte,
jag fann den bästa här uti min lilla vrå.

Jag skapats ej för gråt, jag vill min oro spara,
den stör aptiten blott. Den har jag som en häst.
Det hör till min diet att kropp och själ bevara,
och konsten är att tro, att vad som sker är bäst.
Jag grubblar ej en smul, vad ödets makter mena,
jag tar min dag med lugn, och sover lugnt därpå.
Fast Skinnarvikens berg min utsikt är allena,
jag är förtjust och nöjd uti min lilla vrå.

Med vänskapen ännu jag tömma kan pokalen,
jag nöjet njuta kan, men aldrig bli dess slav.
En annan längta må ur denna jämmerdalen.
Jag ingen brådska har att köpa mig en grav.
Jag är med livet sams. Jag trivs här på planeten,
och den är bra till dess en annan man kan få.
Jag trumpenheten skyr, jag famnar mänskligheten;
var god och hälsa på uti min lilla vrå.

VISA PÅ LANDET.

Utan buller, utan flärd
sjunger jag min visa.
Jag förnöjd är med min värld,
och vill glädjen prisa.
Jag vet ej hur det är fatt,
jag tar livet lätt och glatt;
lätt och glatt,
lätt och glatt;
kan dess sorg ej fatta,
ha ha ha! men skratta.

"Jorden är en jämmerdal",
prästerna predika.
Jag med deras fromma tal
kan mig ej förlika.
Jag en annan åsikt har:
jag tar jorden i försvar,
i försvar,
i försvar
mot de sidenhattar,
ha ha ha! och skrattar.

Lyckans gunst mig svika må.
Mången rik jag känner.
Avund jag ej kostar på
mina rika vänner.
Jag är nöjd med dagligt bröd,
åt kalas och överflöd
överflöd,
överflöd,

som så högt man skrattar,
ha, ha, ha! jag skrattar.

Enkelt är mitt levnadssätt,
mödan ej bedrager:
flit gör kroppen frisk och lätt,
lättjan har podager.
Ofta hon bedrövad går,
jag min åker kör och sår,
kör och sår,
kör och sår,
gård och täppa krattar,
ha, ha, ha! och skrattar.

Går mig världen mot, välan!
modet jag ej fäller,
han som bor däroppe, han
nog till rätta ställer.
Himmelen är jordens vän:
jag får nog så gott igen,
gott igen,
gott igen.
Nya tag jag fattar,
ha, ha, ha! och skrattar.

Ljuvlig är naturens röst,
landet är min lycka.
Livets glädje är min tröst,
hur vår prost må tycka.
Kommer han en vacker dag
och predikar annat slag,

annat slag,
annat slag,
jag pokalen fattar,
ha, ha, ha! och skrattar.

EN BLICK I NATUREN.

Naturen är så underbar
från soln till gräs och strån,
att både jag och en och var
stå fallna som från mån.
Hur vitt man än tycks se sig kring
och tro sig allt förstå,
så se vi nätt opp ingenting,
om vi glo aldrig så.

Man solen ser var dag förtjust
och känner att hon bränns,
och att man drog sin sista pust,
om hon på ljus blev läns.
Men som för tusen år förut,
man ser ej mer än då,
hur hon som bostad tar sig ut,
om man glor aldrig så.

På trädens grenar ser du hur
med löv de prydda bli,
men formen, som de pressas ur,
du får ej tag uti,

du blommans färg och form och skott
förstår dig grant uppå.
Dess inre liv blir gåtor blott,
om du glor aldrig så.

Jag vet om djur och mänsklighet
din kunskap är i rop:
du hela knotsystemet vet,
och hur det knåpas hop.
Men vad som gör att kräket går,
har du ej klart ändå:
du kuggad och bortkollrad står,
om du glor aldrig så.

Du ser vid stöten av din stav
att isen bär att gå;
men innan du vet ordet av,
så bär det ned ändå.
Man har ju ej det minsta hum,
hur man bör gå och stå;
man ser ej själv att man är dum,
om man glor aldrig så.

Fast av naturn man fötter fått
och ben, då man kom hit,
man går ej själv, man flyttas blott
som byster hit och dit.
Fast ögon hon oss år från år
för syns skull tycks bestå,
så är man blind och blindbock går,
om man glor aldrig så.

EN SÖNDAGSMORGON I SKOGEN.

Ja, jag hör, ja, jag hör,
hur det susar i skog:
det är vårvindens fläkt,
sedan vårsolen log.
Och det porlar i berg och i dal på en gång:
det är vårbäckens sång.

Lärkan sjunger sin hymn
över dalar och fält,
och i jublande lov
under himmelens tält
klingar trastarnas sång uti björk och i alm
som i kyrkan en psalm.

Och ett tempel förvisst
är naturen, som står
majestätisk och hög
i den blommande vår,
och dess överstepräst i sin talarestol
är den strålande sol.

Och den bok, hon slår opp
på sitt altarebord,
är en evighetsskrift
av Guds levande ord.
Och dess lära är hög, och var dogm som hon har,
är som stjärnorna klar.

Vad som skimrar i dal,
kanske inte du vet,

vad som skiftar på äng,
skall jag säga dig det:
i vart strå, i var knopp, i var blomma, som ler,
Guds församling du ser.

Heligt visst är det rum,
där du andaktsfullt står,
och den skugga du ser
över ängarna går,
och som går uti dag, som i sekler den gått,
är Guds mantelfåll blott.

Allt är redo till bön,
allt är helgat till frid.
Själva luften sig skilt
ifrån oro och strid.
Allt är lugnt, allt är fritt ifrån agg, ifrån hat —
låt oss hålla sabbat!

ETT TORP I SKÄRGÅRDEN.

O, ägde jag den hyddan där på näset
och två, tre kor, som svepte i sig gräset,
och två, tre får och en och annan gås!
Om bytesrättighet I sen mig gåven,
jag icke ville byta plats med påven
och knappt med biskopen i Västerås.

Bland blomstren skulle jag idyller sjunga,
i viken skulle jag där borta gunga

med slant och drag, då gäddan är i svang.
I bergen skulle jag romaner dikta
och efter villebråd i skogen sikta
med bössan understundom. — Pang!

Vad grädde jämt jag skulle i mig skumma!
Och vad hon skulle må, min lilla gumma,
och vad hon skulle vara nätt och fin!
På denna bänk vi skulle kaffe dricka;
jag läste högt, hon skulle strumpor sticka
i detta fönster med sin balsamin.

Med flit vi skulle dagens längd förkorta
och se med fröjd, hur väderkvarn där borta
med vinden tar en glad och nyttig sväng.
Här skulle jag mitt Gävle vapen bolma,
här skulle vi vår lilla höskörd volma
och kullra om bland blommorna på äng.

SKYMNINGSSÅNG.

Min snugga stoppar jag ibland,
och vid dess portativa brand
jag blåa röken blossar.
Då händer att jag till den grad
blir upprymd och olympiskt glad,
att jag pegasen lossar.

Och så bär det elektriskt av
med lyran i galopp och trav

igenom rymder vida.
Och nyser jag invid min knut
så är jag förrn jag nysit ut,
på jordens andra sida.

Och överallt, som sångmön vill,
jag far och ser hur det står till
ibland vid själva hoven.
Från nordens silverpol till Kap,
jag tittar i Vesuvii gap
och gör visit hos påven.

Jag ser och hör allt som jag vill:
Kristina Nilssons silverdrill
och hur kabyler leva.
Jag ser vår gamla midnattssol
och hör Neruda på fiol
i en och samma veva.

Sen jag vid Suez sett kanaln,
jag högst belåten med lokaln
till Fez, Marocko kuskar.
Och en passant, om jag har tid,
jag tar Egyptens pyramid
uppå försök och ruskar.

Och världens myckna tokeri
jag ser och hör och far förbi
och skrattar åt för resten,
men för vad ädelt är och gott
jag vördsamt lyfter min kalott
och bugar mig på hästen.

Blir resan tröttsam, nå välan!
Jag vet ej vad som hindra kan
min pegasus att vända.
Jag har då gjort en liten tur,
i botten rökt min pipa ur —
och kvällen gått till ända.

PÅ EN GÄSTGIVARGÅRD.

UNDER VÄNTAN PÅ HÄST.

Jag på rapphöna satt
med en körsven i hatt
och en häst, som, gunås, hade anlag för spatt.
Stoln på kärra var fäst
med ett rep. Jag vet bäst
på en sex fjärdingsväg var det kändes som mest.

Svår var vägen och hård;
men en gästgivargård
tog till slut min person i den ömmaste vård.
Jag fick smörgås och ägg.
Jag tog spegeln från vägg
och för ordningens skull högg jag av mig mitt skägg.

Så en halvtimma mest
fick jag vänta på häst.
Kopparstick jag besåg, som på väggen man fäst:
Det var Job med sitt kval,
Ulla Vinblad på bal,
det var mån, som stod lull uti Ajalons dal.

På en hög balustrad
satt kung David och kvad:
Det var visst, då han såg fru Batseba i bad.
Kring en gammal ruin
gick en herde med svin —
Nu kom kaffet mitt in uti sinkat porslin.

SOMMARKVÄLLEN.

EKLOG.

Det är i dag ett så gudomligt väder,
att jag förtjust min pipa tar och kväder
en herdesång så obeskrivligt söt.
Ni visst mitt tycke för naturen delar;
var god och hör, hur vackert jag nu spelar
om människor och nöt!

Se denna äng med grönska som ett sammet
och dessa får och oskuldsvita lammet,
som dansar med behag kring söta mor;
och unga herden, som med hemlig bävan
en herrgårds-Daphne ser, som går med stävan.
att mjölka sina kor.

Gudomligt sött! Det råmar uti dalen,
och nymfen Eko repar upp finalen,
och bäcken spelar på sin silversträng;
ekorren lätt från gren till gren sig svingar,
och fjäriln tar på purpurvävda vingar
sin lilla hambosväng.

Och lilla myran vandrar tyst och stilla,
och trastens djupa aftontoner drilla
med silverklang igenom skog och lund
och välluktmättad västanvinden kular,
och lätt och lekfullt lilla böljan hjular
utöver fjärd och sund.

Och som en bön är skogens stilla susning,
och kreaturen sucka av förtjusning
i aftonsolens sken kring dal och höjd.
Med silverdagg sig blomsterfolket fuktar;
naturen som ett himmelrike luktar,
och allt är frid och fröjd.

När skapelsen som nu sig uppenbarar
och uti sång och bilder sig förklarar,
då är det ljuvt att akta på naturn.
Det är en diktkonst, som är oupphunnen:
då är det bäst att skalder hålla munnen
och tiga tyst som murn.

HOS MIN VÄN PÅ LANDET.

PASTORALE.

Jag bor från stora världen
på landet, jag,
har klöverfält och gärden
och vattendrag,

där stora fiskar gånga
och även små:
Om de sig låta fånga,
kan man dem få.

Jag jaktmark har, vars like
är sällsynt rar,
och kräftor i ett dike
med håv jag tar.
Om ned till ån vi kvista
för nöjes skull,
skall du få se en kista
med ålar full.

Min spanska nasse stönar,
så fet och rund.
Till julen han mig lönar
med sexton pund.
Han mojar sig i mylla
och solens sken
och kan på svält ej skylla
som herr Bazaine.

Du föreställd skall bliva
för mina kor:
Brunetta och Gullviva
och Stora Mor;
och kalven mellan Kullan
och Rosenklöv,
Sir Arthur mellan Pullan
och Sommarlöv!

Här hönsherrskapet gör sig
små bunkalag.
Se, vad de hugga för sig!
Ja, det tror jag:
Ett ordstäv jämt jag fäster
mig vid med fog:
Höns, käringar och präster
få aldrig nog.

Där bortom viken snurrar
min väderkvarn.
Och här en spinnrock surrar,
som spolar garn.
I vävstoln Kajsa slamrar
och väver dräll.
I smedjan Petter hamrar
med skräll på skräll.

På fälten nästan höres,
hur skörden gror.
Men ändå stundom störes
min lycka, bror!
Allt, som lycksaligt skattas
på jordens ring,
jag har, men ändå fattas
mig någonting.

Hårt är det att försaka
en hälft. Ack, ja!
"En öm och trogen maka"
bör var man ha.

Jag uppgör och kasserar
förslag var dag —
bäst är du annonserar,
så tycker jag!

MITT SOMMARNÖJE.

Vid Brunnsvikens strand
och Barkarbyvägen
en stuga belägen
mig tagit om hand.
Där vistas och bor jag,
i Brunnsviken ror jag
och tjusas av skogar och blommande land.

Hör vad det susar i gungande träden,
där far en ekorre lättskrämd och skygg,
böljande vaggar den mognande säden,
löjan sig gassar på vågornas rygg.
Fåglarnas kväden
klinga gudomligt bland surrande mygg.

Mitt mosslupna tjäll
bland tallkrönta bergen
är ljusrött till färgen,
som Stockholms kastell.
Och blommor man satt där
på gröna rabatter,
och tallstrunt jag andas från morgon till kväll.

Nyligt utflyttad jag skådar nyfiket
hän över viken från bergets altan.
Där ser jag Stallgårdens värdshus, utskriket
fordom, då man ej vid lyx var så van.
Där syns Kräftriket:
Kräftorna tar visst bror Schubert från stan.

Där skymtar en bit
av stället vid Haga.
en skogsväg vi taga,
så komma vi dit.
Dit går jag, där mår jag:
av Ericson får jag
förtjusande blommor från orangerit.

Kors, vad den Ericson är bra för Haga,
han gör i blommor och planterar trän.
Aldrig på honom man någon hört klaga,
omtyckt och känd i alla rikets län.
Nu skall han draga
långt bort till Wien, Gud vet sen varthän.

Där stranden vi se
av Tivoli Villa:
där mår man ej illa,
ty där bor Cadier.
Jag det ej behöver
utbreda mig över,
ni någon gång varit där själva kanske.

Gästfrihet även härute han visar,
ej blott bekanta och vänner han ser.
Andra figurer han rikligt bespisar,

grymtande mammor med sköna maner.
Hundrade grisar
har han dessutom, om ej han har fler.

Min väg är helt gin
om Grönstedt jag söker
och smuttar och röker
en sort som är fin.
På Berglund där går han
och dalkarlar slår han
i gästerna, medan de dricka hans vin.

Solen går ned och min tankegång stannar,
annars kanske blev min visa för lång.
Mönstrat jag har mina närmaste grannar,
hoppas, att jag ej har gjort dem förfång,
ingen mig bannar,
därför att fler ej få rum i min sång.

Vid Brunnsvikens strand
och Barkarbyvägen
en stuga belägen
mig tagit om hand.
Där vistas och bor jag,
i Brunnsviken ror jag
och tjusas av skogar och blommande land.

EN SOMMARDAG I MARIEFRED.

Att bo uti Mariefred
och ha tre, fyra rum och kök,
för att en sommar slå sig ned,
är just ett gott försök.
Ty har man här sig tagit fast,
så ser man genast till och med
att man bor bäst och billigast
uti Mariefred.

Hushyran är ej här så dyr,
man hyresgäster aldrig klår:
för hundra "krigare" man får
en våning som den står.
Du får en gårdstomt, som är fin,
tre, fyra rum med kök och ved,
sängkläder, möbler och porslin
uti Mariefred.

Grönsaker har man runtomkring:
man plockar sig en näve dill
och får, snart sagt för ingenting,
syperba kräftor till.
På fisk och fågel finns allsköns
tillgång från land och segelled
och ägg och makalösa höns
uti Mariefred.

Ja! varken finns det eller fanns
en fläck, där folk kan slå sig ned
och må så matgott någonstans
som i Mariefred.

Och mången sommargäst jag vet,
som mager kom och gick och skred,
blev oförklarligt tjock och fet
uti Mariefred.

Tycks tiden här för lång ibland,
att man liksom vill leds ihjäl,
man kan med tretton kort på hand
förströ sin trumpna själ.
Man vinkar och man slår sig ned,
man skickar bud och får besked:
spelorrar finnas till och med
uti Mariefred.

Men längtar du från stad och torg
till Floras sommargröna tjäll,
du går till Vasas gamla borg
att drömma bort en kväll.
Du toner hör, ett instruments,
kung Eriks kanske till och med?
Nej! det är slottets intendents
uti Mariefred.

Sen kan man "sugga" se och "galt",
och sedan utav slottets tolk
bli presenterad överallt
för gott, historiskt folk.
Och om man tröttnar vid varann,
så kan man gå tillbaka ned
och roa sig, så gott man kan,
uti Mariefred.

Och nu är denna visan all,
emedan allt skall ha ett slut.
Och aftonsoln i böljans svall
själv också strålat ut.
Jag hänger lyran på sin spik
och slutar Kantilenan med:
att dagen varit minnesrik
uti Mariefred.

SKOGEN.

Du susande skog, som gungar för vind!
du svalkar den smäktande vandrarns kind,
du fröjdar hans hjärta och tjusar hans syn,
då solen bränner i skyn.

Du öppnar för alla din lugna hamn:
för fattig som rik står öppen din famn,
och därför har namn, som från fädren gått,
av "fattigmans tröja" du fått.

Du ekorren hägnar i lek och lopp,
för fåglarnas sång slår du salarna opp,
åt fisken du breder din skugga vid strand
och barr åt myran i sand.

Kring bygden din skyddande ring du slår,
du bleks ej av solen, på stormen du rår.
För mänskan predikar du dag ifrån dag:
Var stark, håll färgen som jag!

FJÄRILN.

Du lilla fjäril, som flyger och far,
och bråttom har
och full av levnadslust spritter!
Det tycks, som du blott fått ditt unga liv
till tidsfördriv,
att leka med bäst du gitter.

Du tycker väl ej, det är ledsamt det?
Jag sämre vet:
Dock ej på vår levnadslott klagom!
Tänk om du hade som myran en stack
att dras med, ack!
du finge då sprätta så lagom.

Du kläder dig alltid fint och förnämt,
och helt bekvämt
du gratis får svirra och svärma.
Du luftar och tar dig motion på ett sätt,
som är komplett
omöjligt för mig att härma.

Att flyga så där är jag inte van,
och tacka fan
för det du dig lättare svingar.
Det är dock naturn du är skyldig tack,
som gjort din frack,
att den kan begagnas som vingar.

Du roar dig tappert, ja det gör du visst:
Var morgonkvist

och ständigt jag ser dig i viften.
Du stormar på hälsan och slösar med den,
min snälla vän!
det ser jag på utanskriften.

Som stor kurtisör är du ständigt hos
syren och ros
och blomstren i hagar och diken.
Och Flora nog märkt, att en större kines
än du ej ges
inom hennes blomstrande riken.

Vad tror du att detta skall ta för slut.
Du slocknar ut
i hast, åt förgängelsen mogen.
Jag tiger, ty jag är ej fallen för gräl:
Gud hjälp dig väl!
Jag ser att det barkar åt skogen.

BÄCKEN.

Liten bäck, som far
i galopp och sken
natt och ljusan dag:
se vad skutt han tar
över stock och sten!
Jag min tanke har,
att han har ett par
bättre ben än jag.

Vilt han störtar ned,
och det går galant
genom dal och hed,
över berg och brant,
genom grind och led.
Inga hinder skys:
vänta liten pys,
får jag följa med!

Nej, vänd om, vänd om!
Klippan stupar djup
som en ättestup.
Kom, för Guds skull, kom!
Gör som jag en krok!
Du är dödsens lamm,
oförvägne tok,
om du störtar fram.

Du är ung och yr
och en lustig fyr,
som var mänska vet.
Böjd för äventyr
du din ofärd gör.
Och det blir jag vid,
och mitt råd är det
att du ser dig för,
medan det är tid.

Jag förstår ej alls,
vad det tjänar till
att riskera hals.
Här blir klyftans gap

visst din sarkofag:
dö, om du så vill!
Tack för gott sällskap,
det vill inte jag
i dag!

SOMMARNATTEN.

Uppå Ljungans fjällomstängda vatten
månens stråle faller, och mitt segel
har jag gigat och lagt ut min åra.
Jullen glider i den stilla natten,
medan kölen uti älvens spegel
plöjer upp sin blanka silverfåra.

Det är ljuvt att så av sången buren
unna själen några fria stunder
att få drömma för sig själv och svärma.
Mänskan med sig själv och med naturen,
med en himmel över sig och under,
känner att Guds ande vill sig närma.

Fjället reser sig liksom ett altar
emot himlens dunkelblåa skyar.
Och belyst av månens offerflamma
forsen stämmer upp sin höga psaltar,
medan nejden med de stilla byar
ligger lyssnande uppå densamma.

Frid och ensamhet till andakt locka:
blomstren bedja stumt, och millioner
skilda väsen samma ande dyrka.
Genom natten som en tempelklocka
ljuda vakans vemodsfulla toner
som ett amen i naturens kyrka.

EN SOMMARAFTON PÅ LANDET.

IDYLL.

Dagen slutat sitt värv,
kvällen andas så tyst.
Blå är himlen och ren,
och av vinden, som djärv
nyss i tallarna ven,
hörs nu aldrig ett knyst.

Vikens spegel är klar,
ej en imfläck han har,
och var skimrande våg,
som i sprittande takt
nyss på fjärden jag såg
morgonfrisk och kokett,
nu till vila sig lagt
efter dagens balett.
Uti kvällsolens brand
skimrar skogen så grann.
Och en gås med sin man
(stolta djur i sin klass)
drar ett gyllene band,

drar av pärlor en rad
kring den buktiga strand,
kring den gullgula vass
på sin sjöpromenad.

Stolt och fri och galant,
står en mås på sin brant.
saffransgul är hans byx,
och av snövita dun
i den rikaste lyx
är hans frack och hans väst.
Superfint är hans bröst.
Och med hån, som det tycks,
uppå gåskarln och frun
har han ögonen fäst,
då han höjer sin röst:
"mänskan känd som geni,
har mig kristnat till mås.
Nå, det är jag förstås,
och kan annat ej bli,
det är faktiskt, gunås!
Men jag känner och vet
att jag hellre är det
än en gås.

Se! Där simmar han dum
med sin dumma madam
och, med halsen i krum,
paddlar tarvligt sig fram;
super strändernas damm,
och i stinkande skum
får han ljustra sin mat,
får han muddra sig ned,

stå i vattnet på lut,
liksom upplagd till stut,
och får nöja sig med
att bli stekt på ett fat
sviskonbarkad till slut
ackurat.

Jag är fri. Då jag far
över böljorna blå,
nors och strömming jag har,
som till mötes mig gå
under längtan och hopp,
då jag gör mina hopp,
då jag gör mina dopp,
att bli slukade opp.

Mänskan går oss förbi.
Men vi skola nog vi,
dumma gäss! liksom ni
skojaraktigt och fräckt
slukas opp i parti
utav människans släkt,
om ej hållning och sätt
ingett henne respekt
för vår friborna ätt."

I en drömmande ro,
i en slumrande frid
står på berget en ko
med sin fröken bredvid.
Vad hon tänker och vet
är en djup hemlighet,

som hon gömmer och spar.
Men det säkra är det,
att hon inte blir fet
på den utsikt hon har.

Mellan björkar och lönn
syns en prästgård vid sjön.
Där bor prästfar en bit
ifrån kyrkan, som vit
ni kan se ända hit. —
Gubben är jesuit,
ortodoxisk och dryg.
Stod han här uti smyg
och fick lyssna i fred
att jag sjöng om naturn:
det gick aldrig utur'n,
jag fick dåligt besked
och betyg.

Mellan oss, som kan ses,
något samband ej ges:
vi ha vår katekes.
Trots det eviga skrik,
trots var dundrande röst
om den luggslitna tron,
finns i huvud och bröst
på min lilla person
ej en vrå, ej en flik,
ej en skymt, som är lik
dogmatik.

Solen lampan har släckt
och till vila sig sträckt
i sin blå paulun.

Ej ett drag, ej en fläkt
rör det ringaste fjun
på det daggiga blad.
Och var fågel som kvad
i sitt anletes svett,
gömt sitt huvud i dun.
Och var fjäril som for
genom lundarna glad,
har om nattkvarter bett
uti blommornas stad. —
Över slumrande fjord
himlen välvs som ett kor,
och kring strand och kring fjord
nattens skymning sig brett
som ett flor.

VACKERT SÅ!

Du klagar, men du klagar dumt,
min gamle hedersvän!
Ditt öga ser allting så skumt,
som om det grott igen.
Vad, som ditt sinne stämmer ned,
jag icke kan förstå.
Du är ju född, att börja med,
och det är vackert så.

Var gång du dig i spegeln sett,
så såg du väl däri,
att dig en sällsam ära skett,
att du fått mänska bli.

Du är mot larver och insekt
en sol att se uppå:
du är av Adams stolta släkt,
och det är vackert så.

Vår jord tar hand om vår person
från början och till slut:
är man ej född med pretention,
så kan man slå sig ut.
Om du i skogen gör en titt,
så kan du lita på,
att du har svamp och blåbär fritt,
och det är vackert så.

Vår jord visst sparsam vara kan
att ge, då man vill ha,
ty hon vill helst, att människan
skall komma själv och ta.
I berg och floder finns det gull,
och om man friskt går på,
så kan man stoppa fickan full,
och det är vackert så.

Har du ej gratis fått förnuft
att bruka som du vill,
och dito vatten, sol och luft
och snö och månsken till?
När sen du en förnyad hud
vart sjunde år lär få,
jag tycker, sannerligt för Gud,
att det är vackert så.

Och när till sist du andan mist,
och du är kroppen kvitt,
en himlafärd du gör till sist,
som du får kostnadsfritt.
Vem vet, kanske en skönhet då,
som du ej tänker på,
skall till din grav med rosor gå,
och det är vackert så.

JUST DETSAMMA!

Jag livets börda tänker tåligt bära.
Jag tror och icke tror på Darwins lära:
om vi från mänskor eller apor stamma,
så kan det också vara just detsamma.

Då vi till världen en gång äro födda,
är huvudsaken att bli hyggligt gödda.
Om oss grevinnor eller kullor amma,
så kan det också vara just detsamma.

Är hemmet gott, så gör det föga huru
vårt hus är byggt, av mursten eller furu.
Om vi ha pigor, eller själva damma,
så kan det också vara just detsamma.

Ej kommer lyckan av att mycket veta,
man henne ändå kan få gå och leta.
Om vi ha bondvett eller snillets flamma,
så kan det också vara just detsamma.

Ett virrvarr livet är av fröjd och strider.
En humbug kanske alltihop omsider.
Och hur vi tänka, tro och därom glamma,
så kan det också vara just detsamma.

Vårt hela liv är blott att gåtor gissa.
Att döden skall oss ta är nog det vissa.
Men vill han låta bli att oss anamma,
så kan det också vara just detsamma.

KALASET.

"Vi ä budna allihop."
BELLMAN.

Oppsträckt i frack, lornjett och vita handskar,
redan jag står fullfjädrad till supén.
Ännu en gång jag toaletten granskar,
sätter min hatt försiktigt på tupén.
Kvällen är mörk, i vinden fläktar kappan,
kölden är skarp och trottoaren hal.
Redan en mängd av glasskåp står vid trappan,
full är tamburn med människofodral.

Salen är fylld med idel svarta frackar,
kanske ett par med vasastjärnan på.
Månans kraschan i nästan alla nackar
blixtrar ibland för ögat då och då.
Lynnet är trögt, men värden känner smaken,
priffe, han vet, är sällskapslivets salt.
Ah, vilken syn! I innersta gemaken
punsch och cigarrer och spelbord överallt!

Damerna kvavt och för sig själva sitta;
väl att man är supé-sirocco-van!
En gör sin flit att på gravyrer titta,
en skär med kniv en saftig astrakan.
En sig förtjust vid steroskopet sätter,
en tar en bok och slår den hop igen,
en tar notis om några tjog porträtter:
"Vem är det här?" — "Jo, det är den och den."

Känd uti stan som själva elegansen,
kommer en sprätt, för artighet i rop,
läspar en stund om sista Innocensen,
yppar att de haft snuva allihop.
Matta bli snart konversationsförsöken,
nu blir en bön förgäves ej förspilld:
flygeln slås upp och en välboren fröken
sätter sig ned och sjunger "Rosens bild".

Sången är slut och priffe med detsamma.
Klockan, bevars, är snart tre kvart till tolv.
Magen känns svång och alla ögon flamma:
skönt står ett bord med mat på salens golv.
Titta! Här finns gudsgåvor till att välja.
Klang och gutår! Är det ej fint, så säg?
Kom låt oss gå — Ja, blott jag hinner svälja —
Nu har jag sväljt: nu kila vi vår väg!

DÅ MAN ÄR POET.

Då man är poet, är man befalld
att tillika kalla sig för skald.
Det är dagsens sanning, och det vet
varje skald såväl som var poet.
"Himlaburen" bör han väl också
ej av titlar mindre ha än två.

Då man är poet, är knuten den
att man har Apollo till sin vän.
Han är alla skalders principal,
fast han ej är mycket liberal.
Alltid knappt åt skalderna han delt.
Han är fattig, kanske han har spelt.

Då man är poet, har man pegas,
en förflugen häst av vingad ras.
Diktens vers på den igenomfars:
skalden har ej annat ekipage.
Rida skall han, ofta blir han öm.
Hjuldon duger ej, det stör hans dröm.

Då man är poet, är fantasi
just den luft, som man skall leva i.
Och för sångens och effektens skull
skalden får en lyra utav gull.
Utan den törs ingen slå sig på
diktens konst och leva i "det blå".

Då man är poet, skall man en tripp
ta emellanåt till Aganipp,

annars blir det skaldens säkra dom
att hans sång blir torr liksom hans gom.
Mången tror, han gör det mest därför
att få pussa sångens vackra mör.

Då man är poet, skall man i sång
leva dagen om och natten lång.
Döden kommer sen helt visst till slut
för att blåsa skaldens lampa ut.
Men det har han ingenting just för,
då man blir odödlig, när man dör.

LYCKAN.

Vad lyckan nyckfull är ibland:
än tar gudinnan oss om hand,
än ger hon oss på båten.
Ibland vill hon oss ingenting,
ibland hon trillar hjulet kring,
så att man blir belåten.

Dess logika vet ingen till;
och ingen, tänka hur han vill,
kan bliva klok på lyckan.
Den rike gör hon arm ibland,
ibland hon räcker vacker hand
åt tiggaren på kryckan.

En lat till hast i välstånd kom,
en idog hela livet om

får lugna sig och knåpa.
En lärd ej alltid fått så fett,
en getaherde har man sett
få biskopsstav och kåpa.

Grossörn är rik och klok som två,
men stupar likafullt ändå,
trots flit och kapitaler.
Men lyckan gör en konst däri:
hon ger en dräng på lotteri
strax sextontusen thaler.

Vad är Fortuna för en fru?
Jag vet ej mera jag än du:
ett väsen som sig slingrar.
Hon passas skall, då hon är när;
jag passar nog, men närsynt är
och har för korta fingrar.

Jag vet ej vilken lag och rätt
hon följer eller på vad sätt
hon träffas skall på färden.
Men ett vill jag då hålla med:
att man sin egen lyckas smed
är säkrast här i världen.

EN FILOSOF.

Till världsförakt och jämmerskrik
jag stämmer icke mina strängar.
Det stämmer blott en god fysik,
och den kan icke fås för pengar.
Jag vemod ej förstår mig på,
men vad jag skattar och behöver
är frid och fröjd från topp till tå,
så mycket jag kan komma över.

Jag har, gunås, ej sinne för
att mig i kval och grubbel sänka.
Jag mig ej mycket omak gör
för vad min själ bör tro och tänka.
En Gud i skapelsen jag ser,
på mig ej dogmatiken biter.
Förnuftet jag min hyllning ger
och umgås ej med jesuiter.

När kvällen med sin lampa står
och alla himlens stjärnor tindra,
jag upp mitt öga hänryckt slår
och kan en andaktsstund ej hindra.
Men om jag en gång skall bebo
den ena eller andra stjärnan,
det rör mig ej, det får bero,
jag lägger aldrig det på hjärnan.

När dagens gyllne sol går opp
att lysa över berg och dalar
och djur och mänskor, blad och knopp
hon ammar, livar och hugsvalar,

jag, liksom hon, mig griper an
och går att dagens värv bestyra.
Jag tar min värld så gott jag kan
och knåpar som en liten myra.

Jag tror en allmaktshand, som styr
och ställer för oss, arma krakar!
Jag tvivlet såsom pesten skyr,
förvissad att Guds öga vakar.
Den oron kan jag ej förstå
för vad som möjligen kan stunda:
jag tror, det går som det skall gå,
och ej ett solgrand annorlunda.

VAD ÄR VÅRT LIV?

Vad är vårt liv? Ja, om jag det blott visste
du skulle då om svaret ej gå miste.
Jag bett de lärde mig upplysning ge,
och jämt opp lika mycket visste de.

Vad är vårt liv? Jag många hört, som grubbla,
att livet skulle vara blott en bubbla,
och när jag frågte, vad en bubbla var,
så svartes blott: den lyser och den far.

Vad är vårt liv? Det är, om du behagar,
ett regn- och stormmoln, som i rymden jagar.
Vad är ett moln? Då svaras mig med hån:
det kan du se, din tok, i vattensån.

Vad är vårt liv? Det är en broms som surrar,
fast ingen riktigt vet, varför han hurrar.
Han hurrar ändå? Ja, då svaras det:
Det är för det, att han ej bättre vet.

Vad är vårt liv? En liten ökenkälla,
som sorla kan en liten stund och svälla.
En liten källa? Ack, då svaras torrt:
Att den försvinner, då den torkar bort.

Vad är vårt liv? Det endast är minuten,
som far förbi och sedan är förfluten.
Den kommer och den far liksom en pust.
Vad är en pust? Ja, det är knuten just.

Vad är vårt liv? Det är ju det jag frågar.
Det är kanske, om jag det tänka vågar,
ett eget sätt att leva, som upphör
på lika eget sätt, så snart man dör.

VISA.

Hur världen växlar och består,
det lönar knappast att begrunda.
Vår värld precis går som den går
och ej ett stoftgrand annorlunda.
Man föds och kanske stannar kvar
och döps till människa av prästen,
och ingen nöd man sedan har,
om man allt annat har för resten.

Om det är önskligt eller ej
ifrån en högre börd att stamma,
jag svarar både ja och nej,
ty det kan göra just detsamma.
Om lyckan anförtro mig vill
en furstlig spira eller lästen,
det gör så ytterst lite till,
om man allt annat har för resten.

En gåta är och blir det oss,
hur ödet med oss styr och ställer.
Jag låter folk och kungar slåss,
blott det vårt svenska skinn ej gäller.
Fritt påven själv utdela kan
välsignelsen med stora gesten,
jag är välsignad mer än han,
blott jag allt annat har för resten.

Det är ej allom givet att
hos lyckan komma upp i smöret.
Bäst är att ta sitt öde glatt
och hålla tummen på humöret.
Går dig emot på jordens ring
och fattigdom blir vardagsgästen,
tro mig, att det gör ingenting,
om man allt annat har för resten.

Att grubbla och ta livet tungt,
det må den lärde, bäst han gitter.
Mig bryr ej jordens medelpunkt,
ty han kan sitta där han sitter.

Om jag kan andas friska tag
och få ibland en knapp i västen,
då är mig världen just i lag,
om jag allt annat har för resten.

Så växlar livet av och an,
tills man blir grå till kropp och sinne.
Och är man tjänsteman, välan!
och man har år och tjänstår inne,
man avsked tar från revision,
från posten, livgardet och hästen,
likgott, man lever på pension,
om man allt annat har för resten.

GÖR SÅ GOTT DU KAN.

Livet har så många skiften,
jorden har sitt gamla stök,
och på vägen intill griften
själv du ävlas med försök.
Därför ses du modet fälla,
då du strid och misstag fann,
vet du ej hur du bör ställa,
gör så gott du kan!

Grip dig an med liv och anda,
kroppen skapad är till gagns.
Livets värv är mångahanda,
idoghet dess kvintessens.

Lejd att stå för skott och kula,
plöja eller köra spann,
stycka byxor eller sula,
gör så gott du kan!

Fyll din plikt i alla väder
i vad ödet satt dig till.
Är du född att garva läder
eller dömd att strypa sill,
har som konung folket bett dig
att ta tron och spira an,
har du ock till pajas gett dig,
gör så gott du kan.

Ej förmågan himlen dömde:
knuten är blott att man vill.
Man kan mera än man drömde,
om blott viljan hjälper till.
Hör du nöd och armod snyfta,
ser du kvalets tår som rann;
kan du bördan fullt ej lyfta,
gör så gott du kan.

Om din lyckas rullning motas —
det kan ej gå väl i allt —
tro mig, livets skråmor botas
bäst, om man tar saken kallt.
En gång skyfflas stoftets öden
uti graven om varann:
att bli vän och bror med döden,
gör så gott du kan.

POETERNA.

Förunderliga äro vi poeter,
ett musikaliskt folk. Med skäl det heter,
att vi ha snille. Obeskrivligt ömma
vi spela luta hela dan och drömma;
och ljusa dagen se vi mitt i natten,
men i vår hydda finns knappt bröd och vatten.

Förunderliga äro vi poeter,
ett genomskinligt folk, liksom av eter,
förgäves ävlas vi att bliva täta:
Apollofadern ger oss knappt att äta;
ty skalder tål han ej med magar tunga:
på nykter mage hör han helst oss sjunga.

Förunderliga äro vi poeter.
Mot molnen sträva vi liksom raketer,
och under flykten mellan dem och jorden,
då är vår själ en klangrik harpa vorden;
och livets sorger dunsta bort på färden,
och jorden äga vi och andevärlden.

Förunderliga äro vi poeter.
På jorden stundom slutna som paketer,
för världen är vårt väsende en gåta:
mjältsjuka tårar sitta vi och gråta;
ur hjärtats krater såsom död de välva —
varför vi gråta veta vi ej själva.

Förunderliga äro vi poeter,
ett magert folk, men krigiskt, ty det heter:

för ljuset strida vi, och spänna bälte
mot mörkrets här: en skald bör vara hjälte,
så vill Apollo; och mot egna öden
han bjöd oss kämpa: Segern vinns i döden.

MIN SÅNGMÖ.

Jag tänkt och lovat mången gång
och nästan svurit på
att sluta opp med spel och sång
och låta sångmön gå.
Men varför jag ej slutat än
och lyran övergav,
är skälet det, min söta vän,
att det ej blivit av.

Men vad jag kunnat har jag gjort
och gör nu liksom förr:
jag bommat till min farstuport
och stängt mitt hjärtas dörr.
Men hur jag mig har svängt och vänt
och lagt om frid mig vinn,
stod alltid någon glugg på gänt,
där sångmön kilat in.

Om min person jag knappast rår,
varhelst jag slår mig ned:
Jag sitter eller går och står,
som skuggan är hon med.

Hon bryr sig icke om en gång
mitt allvar och mitt hot;
hon tvingar mig till dans och språng
fastän jag stretar mot.

I ny och nedan torrt och vått
hon unnar ingen ro.
För syndens skull jag henne fått,
jag börjar nästan tro.
Hon är hos mig var morgon ny,
var kväll, då sol går ned.
Jag går till sängs, mitt herrskap! Fy!
Hon skäms ej att gå med.

Fast hon var dag allt mer och mer
vid min person sig fäst,
hon sig på flykt ibland beger,
varthän, det vet hon bäst.
Hon far sin kos, men ett tu tre
är hon hos mig igen
och ropar: pip! att jag må se
att liten lever än.

Att jag är trött på lek och sång,
jag henne sagt helt torrt.
Dit pepparn växer mången gång
jag önskat henne bort.
Hon gjort mitt hår från svart till vitt,
och kanske om jag dog,
men förr blir jag ej henne kvitt,
om än jag käppen tog.

VAD VILL MAN GÖRA?

Att världen sorglig är, man nog får höra,
att det är tungt, att nånsin hit man fötts.
Men vad sju tunnor tusan skall man göra?
Man kan väl inte sörja sig till döds!

Visst finns det mycket, som vårt lugn kan störa,
och ödet är rätt hårdhänt, som man vet.
Men vad sju tunnor tusan skall man göra?
Man kan väl icke hänga sig för det!

Att vara mästerman och bilan föra,
är kusligt nog på denna jordens ring.
Men vad sju tunnor tusan skall man göra?
Det är väl bättre det, än ingenting!

Har man en rödsprängd näsa till att föra,
då skriker man "fy tusan!" med full hals.
Men vad sju tunnor tusan skall man göra?
Är det väl bättre att ha ingen alls?

Har man rött hår, så får man genast höra,
att det är högst fatalt och mindre fint.
Men vad sju tunnor tusan skall man göra?
Det är väl bättre rött, än gredelint!

Förtalet tränger skonlöst till vårt öra,
och ofta nog man klandrar oss i allt.
Men vad sju tunnor tusan skall man göra?
Bäst är att tiga och ta saken kallt.

Hur man sig ställer, får man tadel höra
för snålhet än och än för överflöd.
Men vad sju tunnor tusan skall man göra?
Man är ej riktigt bra — förrn man är död.

TIDEN.

Tiden är visst svår och bitter,
men så får man höra't ock.
Klagan i vart gathörn sitter,
överallt ett evigt pock.
Långt som sol och måne skina
samma klagolåt man hör:
Små inkomster, kassapina —
allt det där rår tiden för.

Flärden är man snabb att klandra:
"Lyx bör skys av var och en."
Men man leva skall som andra,
om det gällde hals och ben,
världen skulle sig förvåna,
om man ej som andra gör.
Har du pengar? Nej! Så låna —
allt det där rår tiden för.

Jämlikhet och högfärd jäsa
djupare än vad det tros.
Lika med ett statsråds näsa
höjer sig en kryddbonos.

Skall ej varje småfru stata
liksom fru grevinnan gör?...
Ack! det är så lätt att prata —
allt det där rår tiden för.

Ödmjukheten är ett väder,
var och en vill vara främst:
vem har sagt, i mat och kläder
att jag just skall vara sämst.
Vad gör litet svek och ocker,
blott man är en stor grossör,
om ej annat, stjäl man socker —
allt det där rår tiden för.

Ack, hur djupt den harm jag känner
att ej få allt vad jag vill.
Ja, fatalt det är, go vänner,
då man klår och bjuder till;
att ej pengar som potatis
växa mänskan till favör;
att man ej får allting gratis —
allt det där rår tiden för.

DET RÄTTA SÄTTET.

Det är ett bråk i denna världen
om sättet till att färdas här,
och mången tror att levnadsfärden
är krångligare än den är.

Det är visst icke lätt att känna
vad som i världen bäst slår an;
men livets mening är väl denna:
att bjuda till, så gott man kan.

Man livets lycka söker fästa,
fast man ej nyper den så lätt;
man hoppas alltid på det bästa,
och strävar uppå tusen sätt.
För framgången kan ingen svara;
men om man ej sitt syfte vann,
det rätta måste ändå vara
att bjuda till, så gott man kan.

Skriv mod och kraft uppå din fana
och ryck framåt mot ödets lott!
Och du skall se, att livets bana
är ej så svår som du har spått.
Visst har hon sina hårda nötter;
men man har gjort sin plikt minsann!
om man med händer och med fötter
har bjudit till, så gott man kan.

VISA.

På lätta vingar tiden ilar fort,
och år och månader skifta.
Men ack! vad har jag stackars flicka gjort,
att jag mig ej kan få gifta!

Ack, kära systrar små! Vad tycker ni?
Bör ungkarlslivet icke utdömt bli?
Ack, om jag lagar fick stifta!

Jag sett så mången ung och vacker karl,
som tycks så ömt på mig blicka,
men ingen friar och jag bråttom har,
ty jag är snart en gammal flicka.
När jag helst tala vill om giftermål,
då pratas endast om Sebastopol,
att man förargad kan spricka.

Det är ju faseligt i unga år
att sitta ensam och klaga.
Aptekarn kan visst vara bra för sår,
men är för skröplig att taga.
Och stadsfiskalen kan visst vara rask —
men, herregud, en sådan puttefnask
kan mig alls inte behaga.

Jag rättnu tretti år på nacken har —
Besinnen, systrar, skandalen!
En fästman skulle ju vara rar
och lindra alla hjärtekvalen.
Men kan jag, arma, ingen annan få,
i nödfall har jag två att välja på:
aptekarn eller stadsfiskalen.

Till Stockholm reste jag en vacker dag —
"min julle lätt uppå vågen".
Men där fanns många flickor fler än jag,
och lyckan var mig ej bevågen.

Men jag blev trött att fara land och strand,
jag reste hem igen till Värmeland
och slog allt giftermål ur hågen.

Ja, kära gossar! Jag nog bjudit till!
Nu kan ni gå där och sprätta,
om ödet mig till slut nödvändigt vill
på överblivna kartan sätta,
så får jag trösta mig så gott jag kan:
"Ett rysligt påhäng är en äkta man",
det har man sagt mig långt för detta.

OCKSÅ EN GRAVSKRIFT.

Högfärdig var han, ty han hade pengar,
och en okuvligt rak och kall gestalt,
och hus och gårdar, ekipage och drängar
och räntor och reverser över allt.
Av siden tyngdes fönsterkarm och sängar.
Och bordet yppigt var, fast folket svalt.
För allt, utom sig själv, förakt han närde;
blott rikedomen var hans mänskovärde.

Hans språk var hemskt, det låg en skräck i orden,
hans blick var tigerns, då han spänner klon.
För honom intet heligt fanns på jorden,
och fanns ett heligt, var det hans person.
Hans kassakista var hans himmel vorden,
hans mammondyrkan var hans religion.
Om mannens väsen var man ej förlägen:
det skrivet stod på pannans skylt: ur vägen!

Var han gick fram, där följde blod och tårar,
förtrycket var en vällust för hans själ,
och mången panna, som bekymret fårar,
om svek och våld kan vittna ävenväl.
En man som han, vars liv blott känslan sårar,
av världen avskydd, borde slås ihjäl.
Och synden, ack! vad kunde det väl vara,
att rensa jorden från en pestböld bara!

Den rike mannen låg uppå sitt sista,
och om varannan hans betjäning sprang.
Han skrek, att han ej ville livet mista,
tills dödens lie honom slutligt tvang.
Då sista spiken slogs uti hans kista,
föll än ett slag mot locket så det sang.
Och folket sprang. Men sagan den blev trogen
och lever än i nord, att faen — — —

TELEGRAFEN.

Pratmakare till profession,
och rapportör från land och hav!
För dig jag höjer sångens ton,
du gamla Telegraf!
Du stängt din dörr, ty från i dag
min postgång är för året slut.
Men, lika gott! Jag pratar, jag,
sen du har pratat ut.*

* Telegraferingen upphörde för året den 1 december.

Jag kan omöjligt hålla mund,
på läpparna bo sång och skämt.
Som jämt jag har min skaldestund
så stå de öppna jämt.
Jag vet ej själv hur det är fatt,
men tungan går som bara hin,
och ord och tankar flyga glatt
som flugor ut och in.

Jag måste sjunga vad jag ser
och vad jag möta kan i hast.
Min plats ej många ämnen ger:
jag tar vad jag får fast.
Här finns ej ens potatisland
att sjunga om — men säl och tran
och berg och hav och sand,
det finns som bara fan.

Och därför, när jag går, som nu,
kring berg och backar med min sång
och träffar på en man som du,
strax hejdar jag min gång.
Det är just ingenting jag vill.
Jag granne är, och på den grund
jag veta vill hur det står till,
och prata bort en stund.

Herr Telegraf! Man frågat mig
varför du slutat med din vakt.
Men vad jag säger nu till dig,
är oss emellan sagt:

Att du slöt upp, var illa gjort.
Så länge skepp kan komma fram,
du med din post fortfara bort —
det var båd synd och skam.

Väl kunde du ha hållit ut
åtminstone till nyårskväll:
vad var det för ett ynkligt prut
blott för en bagatell!
Det var väl ändå någons fel;
men så det går all världen kring:
man silar mygg, men en kamel
den sväljs som ingenting.

Här språkar jag tills jag blir hes.
Av allt här finns är torrt och kallt:
En vacker utsikt, det medges!
Men det är också allt.
Jag kan nu längre ej stå här,
det blåser ju så oerhört. —
Ursäkta, att jag gjort besvär,
och att din lur jag stört!

Då våren kommer, träffas vi!
Sov gott uppå din klippa kal.
Om du elektrisk kunde bli
en gång som din rival!
Men ack! det blir du ej, min vän,
du är och blir, trots tidens krav,
en klumpig optikus mot den —
adjö! herr Telegraf!

ÅKARKAMPEN.

Arma krake, där du står
svettig med din drav i tunnan,
det syns nog att det gått unnan
piskan röjs i hull och hår.

Lokan trång och illa spänd,
och i femton graders kyla
ej ett täcke, som kan skyla
blödande och sårig länd.

Trasig hösäck, fodret vått,
och på gatan töm och tygel:
herregud, vad lite prygel
skulle göra husbond gott!

Han till krogen sig begett.
Kommen mangrant och bekiken.
Till upplysning för trafiken
står på slädan: nr 1.

Föga är med lag bevänt,
ni kan själva se bevisen:
slädan står bredvid polisen,
liksom — "ingenting har hänt!"

GRAVSKRIFT.

Sov i ro, du gamla sångarhjärta!
Tiden med dess mångbesjungna smärta
skall ej tränga inom gravens frid.
Ej du saknar livets snabba stunder:
ack! du har så trevligt här inunder,
knuffas ej av en orolig tid.

Fast du visste vad det var att strida
livet såg du från dess glada sida,
visor sjöng du för ditt nöjes skull.
Du som andra har väl vilsefarit,
men en hygglig pojke har du varit,
det erkännes på din döda mull.

I ett gott kalas du trivdes gärna,
vänskapen dig följde som en stjärna
huld och trogen utför livets älv.
Du var fet, det ville mången klandra,
men i Herrans namn! vad rör det andra,
då man haft besvär att tugga själv.

Ja, du mådde gott och skötte magen,
tröstlös gick du ej för morgondagen,
ty du tänkte under sång och skämt:
"Sämre går nog mången här och larvar",
och du såg att himlen födde sparvar,
och ditt hopp stod ovan solen jämt.

Ack! när hjärtat brustit, och vårt öga
flammat ut och släckts, då gör så föga,

huru stoftet döms, som hädansov.
Fritt må världen om vårt värde tvista!
Sargar ilskan minnet vid vår kista,
gravens folk är dövstumt, gudskelov!

HÖST OCH RUSK.

Köld och nordanväder,
mörkt kring dal och fjäll,
skinn och ytterkläder,
maglapp av flanell;
kind av frosten biten,
blick som stelna vill.
Näsan, stackars liten,
vet att hon är till.

Alla svårt sig gruva:
hosta vid vart steg;
reumatism och snuva
håll och senapsdeg.
Burkar och doktorer,
notifikation!
Liktal av pastorer,
kringlor och cession!

Dyra rum och hyror,
ont om pengar än;
huvut fullt med myror
uppå riksdagsmän;

bönder och baroner
inom skål och vägg;
kiv om millioner,
gräl om påvens skägg!

Järnvägslån och fester,
foderbrist och kor:
religion och präster,
faen och hans mor!
Värst ändå mig kväljer,
utav alltihop:
mina tombuteljer
och mitt spruckna stop.

Är det värt att sjunga?
Nej, för tusan, nej!
Höst och dimmor tunga
liva skalden ej!
Rimmen äro flydda,
själv jag somnar av...
mossbelupen hydda,
kors på Idas grav!

SJÖMANSVISA.

Och far min salig, han var en skeppare, han, han,
han var, besitta, den axelbredaste man, man.
Han gick i tröja, och kalvskinnshandskar han hade,
och ganska ofta han vid mitt öra dem lade.

Jag var då pojke och *lätt matros* uppå skutan,
utkik på toppen och liksom *pass-opp* i kajutan.
Jag sov på däcket och ankartåget var kojen,
och focken täcket, och huvudgärd ankarbojen.

Till sjöss får man just ej vara klen, då det gäller,
och far min var just ej bland de blöta, han heller.
Då stormen ven, så det blåste tvärs genom kroppen,
då föll det gubben just in att se mig på toppen.

På gubbens lynne vart man just aldrig bedragen.
I soluppgången jag tog mitt märke för dagen:
då jag i trappan och kajutdörrn hörde smällen,
då var jag säker att *daggen* föll innan kvällen.

Men blåste vinden, så skummet yrde kring bogen,
och vågen plöjdes liksom en fåra för plogen,
då tog han *snuggan,* och helt förnöjsam till sinnes,
han satt och talte rätt mången strof, som jag minnes:

"En sjöman, pojke, bör vara kvick uppå vågen,
som en abborre, och som en sparv upp i tågen;
kvicktänkt och snarvänd, ty annars går han och vankar,
en redlös skuta förutan roder och ankar."

"Sin egen kraft bör man ta ombord uppå skutan:
skrik ej på hjälp, då du kan dig hjälpa förutan.
Lit ej på andra, ty huru usel och lumpen
är ej den skuta, som jämt skall lättas med pumpen!"

"Var oförfärad, se faran stint uti synen,
då havets herre drar barsk ihop ögonbrynen.
Var jämt beredd till att möta döden och domen,
ty båda komma helt oförtänkt liksom *bommen.*"

Så talte gubben — och detta var bland det sista,
hans levnadsankar, hur starkt det var, måste brista;
av döden lät han sig in i hamnen bogsera —
och skutan fick jag i arv av honom, med mera.

Men sjömansyrket det fick i botten jag lära,
och främst av allt *veta hut*, och sen manövrera.
Och säkert är, att jag än i dag därförutan
ännu ej varit min egen herre på skutan.

DE OLIKA KNEKTARNA.

En knekt helt nyss blev skickad
till julklapp åt min far.
Med guld och silver stickad
den *stövelknekten* var.

En knekt fick också mamma.
"Det var", skrek gumman, "bra:
ty för en gammal flamma
bör man en *ljusknekt* ha."

En knekt fick syster Malla,
som ej var mindre rar.
Den var visst bäst av alla,
ty han en *löjtnant* var.

OM HUNDRA ÅR.

Vasa, ja nog är tiden svår
för hög och låg.
Och värre än det flydda år
man näppe såg.
Men om man tänker klart och sunt,
som på ett hår
är alltihopa bara strunt
om hundra år.

Affärerna ha gått på tok,
och gå var dag.
Och bank och börs och kassabok
fått slag på slag.
Men tiden har sitt egna vis
att läka sår:
förgäten är vår penningkris
om hundra år.

Bekymmer finnas på vårt klot
till tusental.
Ett gott recept jag vet emot
förtret och kval:
vad ödet gett dig eller glömt
av sorg och tår,
kom blott ihåg, att allt är glömt
om hundra år.

VÅREN.

Våren är här,
glatt är hans hov.
Fjärran och när
hör jag hans lov.

Landet och stan
gläds vid hans syn.
Lärkans sopran
klingar i skyn.

Flammig syren
doftande står.
Göken på gren
hostar och spår.

Sippan är täck,
blyg står violn.
Fri liten bäck
nyser mot soln.

Nyss satt i skog
stackarn som frös.
Nu hörs det nog
att han är lös.

Buller och bång,
pojkstreck och spratt!
Frihetens sång
sjunger han glatt.

Flora har fyllt
korgen till rand.
Solen förgyllt
vatten och land.

Nu måtte skam
sitta här: nej!
Böcker och damm
passa mig ej.

Sunda förnuft,
lägg dem igen!
Andas och känn:
ah, vilken luft!

SNÖSPARVEN.

Kom in, kom in, du lilla sparv, som hackar
på fönsterrutan: den kan gå itu!
Vad du är dum, som far omkring och flackar,
då vintern är så sträng och kall som nu.

Förgäves hackar du på fönsterlisten:
kom in, kom in, jag aftonbrasan tänt.
Flyg hörnet om, så ser du förstukvisten,
där har jag ställt min kammardörr på glänt.

Nånå, vad nu, jag tål ej näsvisheter,
flyg lagom, ja, förlåt jag talar rent.
Aha, du tittar på min termometer,
förlåt, förlåt: *var ej så illa ment!*

Sjung ut, om du är svång och övergiven,
du ser mig just ej ut att vara blyg.
Var är ditt hem, var är du mantalsskriven?
Förlåt jag frågar: har du prästbetyg?

Du fryser visst. Min Gud, du går ju bara
i sommarbyxor denna årsens tid.
En tuting kanske, får det lov att vara?
Kom in, kom in, så få vi språkas vid!

Jag sitter här och skriver poesier,
du kunde hjälpa mig en liten smul:
jag sätter ord, du sätter melodier —
så ge vi ut — en liten bok till jul.

KOSSAN.

Skulle jag bland djuren välja,
valde jag att vara ko;
kan hon bara riktigt svälja,
har hon livets högsta ro.
Aldrig hon behöver tänka,
aldrig kan hon bliva änka.

Överallt hon bärgning finner,
aldrig saknar hon ett bo.
Sämsta torparhustru spinner
för att köpa sig en ko,
aldrig har hon minsta möda
att på ärligt sätt sig föda.

Lever fast hon ej arbetar,
lugnt, där hon på ängen går.
Gräset, dagen om, hon betar,
liknöjd, vilken som består:
kungar må det gärna vara,
grevar, eller bönder bara.

Klagar hela världen över
penningbrist och dålig skörd,
brist på timotej och klöver,
att en sten kan bliva rörd:
aldrig tycks det kossan röra,
hennes lugn kan ingen störa.

Längst i söder, högst i norden
är hon hemma överallt —
ja, hon är för hela jorden
en barmhärtighetsanstalt.
Vad hon gör, gör hon med allvar
mjölk och smör och ost och kalvar.

Nobelt vet hon sig att skicka,
ädel är dess själs natur.
Ögon har hon som en flicka,
alltför goda åt en tjur.
Mången fröken, som vi tycka,
skulle därmed göra lycka.

Vart man än må henne flytta,
aldrig hör man hennes knot.
Medan hon gör världen nytta,
gör hon ej en mask emot.
Alla hon betjänar lika:
både fattiga och rika.

Skada, då berömd hon bliver,
att hon i min bok så här
ej kan läsa vad jag skriver,
annars blev hon i mig kär.
Säkert skulle hon ej glömma
att min poesi berömma.

FLODEN.

Jag vet en flod,
som brusar jämt och aldrig stilla stod.
Utav Guds egen hand
vid solens första brand,
som över jorden sken
på blomstrens första skott,
drogs dammen opp — och sen
har den i sekler gått,
liksom den ännu går:
den floden kallas *tid,* dess vågor kallas *år.*

VAD ÄR EN INFORMATOR?

En man av akademisk ras,
ett slags aptekare, som krossar
små kunskapsfrön, som med karbas
ges in åt våra söta gossar.

Det i familjen är en sed,
att han skall till för pojken vara;
och därför får han vara med —
som en nödvändig *smörjburk* bara.

Salongens ton han ej förstår,
fast han sin halsduk sirligt knyter —
och blyg till den grad, att han går
i farstun ut, när han sig snyter.

I kunskap ofta sadelfast,
han stundom tillhör de tafatta;
men också är han vanligast
i rangen näst familjens katta.

Skall det en utfärd stundom bli,
och han får vara med i svängen,
då sitter pojken inuti,
och informatorn bredvid drängen.

Hans kall är tungt på många vis,
och stundom är så svårt att plugga
latin i mammas *lilla gris,*
som att få gudsord i en sugga.

En informator, kära du,
som till ett sådant kall är slagen,
han bör ha tålamod som sju,
och en *iskällare* i magen.

NÄSAN.

Av alla ledamöter, om
man granskade, ponera casus!
finns ingen så vanlottad som
den ledamot, som kallas Nasus.

Född till försakelse och drift,
mer än det övriga sällskapet,
som monumentet vid en grift
står näsan uppställd bredvid gapet.

När munnen frossar då och då
med gåspastej, champagne och tjäder,
så får den arma näsan stå
som Tantalus och sluka väder.

I glaset får han titta ner,
där druvan doftar liksom rosen;
han lukta får — men vill han mer,
då svaras honom: "ja, på nosen!"

Han utsatt är för tusen puts,
den gamla hedersledamoten.
Hur ofta i den värsta smuts
blir icke näsan femte foten!

Hans lott alltjämt i livet var
att hånas, skrattas åt och frysa.
Men tyngre voro dock hans dar,
om han ej snusa fick och nysa.

En ära finnes dock bestämt
för näsor, långa eller korta:
det är, *att ansiktet är skämt,*
ifall att Nasus vore borta.

YRVÄDRET.

Jag vill spå,
snö vi få.
Rysning stygg
känns på rygg.

Värk och sting
ner i tån,
och en ring
omkring mån.

Himlens päll,
nyss så blå,
hänger grå
som en fäll.

Vargens tjut
hörs på älv.
Katten själv
vill ej ut.

Utåt ön,
om ni ser,
kors hur snön
vräker ner!

Luften våt,
kall och sträv,
lagom åt
varg och räv.

Ej ett fjät
vill jag gå:
hunden må
göra det!

Hellre tar
jag en *klar*
och en *gök*
på försök.

Sen må snön
bredas vilt
över ön,
som en filt.

MIN FÖRTRÖSTAN.

Jag tänker stundom, fast det sällan händer.
Då tidens böljor mot min farkost slå;
då tänker jag: det går en dag om sänder,
går det ej bra, så går det bra ändå.

Och när mig lyckan stundom ryggen vänder,
och jag dess onåd ej kan rätt förstå;
då tänker jag: det går en dag om sänder,
går det ej bra, så går det bra ändå.

När för min blick sig hoppets stjärna tänder,
blott en sekund och slocknar strax därpå;
då tänker jag: det går en dag om sänder,
går det ej bra, så går det bra ändå.

Ty uti allt, vad mig på jorden händer,
jag tror och vet att Gud beslutat så.
Då tänker jag: det går en dag om sänder,
går det ej bra, så går det bra ändå.

SEGELSÅNG.

Kula i, lilla vind,
knuffa på, lilla våg,
jag blir varm om min kind,
jag blir glad i min håg,
då det viner i tåg.

Hör jag vindens konsert,
blir jag uppskojad tvärt.
Jag blir ungdomligt frisk.
Jag blir riktigt en fisk
uti huvud och stjärt.

Och hur innerligt väl
mår ej hela min själ,
när som vågornas dopp
duggar över min kropp —
och kantinen slås opp!

Vad är landet emot
denna böljande fjärd,
denna guppande färd
uppå vänskaplig fot
i abborrarnas värld;
då det stramar i skot,
då det knakar i köl —
lite upprymd och knöl?

Det var rätt, *Kajsa, blås!*
Se god afton, herr Mås!
Stopp maskinen, förlåt,
akta sprit på min båt!
Basilisk,
du tar fisk,
så det riktigt förslår —
opp med korken, gutår!

Sjön har i sig bestämt
något sugande jämt.
Om man går för en schlör,
eller ligger på svaj,
blir man riktigt en haj
efter vetbröd och smör,
efter fårbog och kalv,
och en halv.

Och små böljor de gå
runtomkring och se på,
med sin ljuvliga röst
och små kullriga bröst.
Och jag rår icke för
att jag gör, som jag gör:
skål, förtjusande mör!

Var är gubben Neptun?
Han är nere hos frun
i sin himmelsblå sal.
Uti fullaste mått
tömmer jag min pokal:
klang för vågornas drott!

Blå är himlen och klar:
sol och vänskap och sång,
och en scherry så bon
och så rar.
Båten gungar och går,
Backus purprat vår kind:
skål, var susande vind!
Skål, I lekande böljor, gutår!

HEMVANDRINGEN.

Vad! Det snögar!
Se på hatten!
Stora högar!
Det var katten!
Usch, sånt väder
förstör kläder.

Utan näsa
vore knuten!
Hjälper läsa?
Nej, håll truten.
Håll om magen,
dra opp kragen.

Intet stoppar
hatt och skyggen.
Nu det droppar
nedåt ryggen.
Drivor ökas,
gator krökas.

Skall jag vända?
Död och pina!
Jag bor ända
i Katrina.
Kors vad backar!
Svetten lackar.

Mitt i djupa
rännsten klev jag,
huvudstupa
fyrbent blev jag.
Ligg och spotta!
Hit och skotta!

Jag anklagar
bums polisen.
Finns ej lagar?
Jo, i spisen.
Låt bli snava!
Opp och trava!

Kors, nu tror jag
jag ser huset.
Jo, här bor jag,
hit med ljuset!
Lys i trappan,
tag mot kappan!

Aldrig maken
fanns till väder.
Lägg på haken,
hit med kläder!
Död och fasa!
Ved och brasa!

Bättre mår jag
innesluten;
aldrig går jag
utom knuten.
Hör sånt väder!
Sätt på fläder!

Hin må titta
ut i yran
bättre sitta
här med lyran
lugnt och spela
"Sela!"

VID HAVET.

Över gyllne fönsterbågen
himlen drar gardin igen.
Solen sjunker tyst i vågen,
natten kommer som en vän.

Jord och himmel vid varannan
slumra efter dagens larm.
Och den höge lutar pannan
stilla intill havets barm.

Frid och kärlek dem förena,
deras slummer ingen stör.
Deras drömmar vet allena
nattens stjärna ovanför.

Ho är den, som böljan söver?
Stormens örn, vem band väl den?
Ack, Guds ande svävar över
vattnets dunkla djup igen.

Och de klara stjärnor brinna —
Himmel, min tillbedjan tag!
Världens fröjd och glans försvinna,
jag har sett Guds anletsdrag.

SALIG FARMOR.

Min salig farmor var så rar
med sina många år på nacken.
Hon hade egna tänder kvar
och eget hus i Pelarbacken;
gift med en magistratsperson,
då döden plötsligt skar av bandet,
fick hundra banko i pension
och bodde somrarna på landet.

Hon många kungar levde ut
och såg med krona omkring pannan.
Hon mindes Tredje Gustavs slut
och grät därvid som ingen annan.

Hans glans och snille hon beskrev
och segern sjuttonhundranitti,
och salig Thunbergs sats hon drev:
"att man den kungen sköt för bitti".

Hon såg hans majestät stå lik
och var mot adeln mäkta bister.
Hon tålde aldrig politik
och ej en skymt av publicister.
Dem gav hon ingen gång pardon
och ville rakt ur världen sopa,
ity hon en gång fått den tron,
att det var bovar allihopa.

Förståndig i sitt levnadssätt,
till sällskapsdam hon hade katten.
Hon åt sig aldrig mer än mätt
och drack för resten bara vatten;
var kry i gamla år ännu
och återhållsam utan måtta;
åt kväll var afton klockan sju
och gick till sängs tre kvart till åtta.

Aptek hon ansåg rätt och slätt
blott som en straffanstalt för magen;
gick ständigt uti grön kaschett
och varma tofflor hela dagen.
Hon var, om jag så säga får,
en praktupplaga bland naturer
och levde nära hundra år
förutan doktor och mixturer

Ännu i sina sista år
hon stundom satt och spann vid rocken,
och var, kort sagt, med hull och hår
en dundergumma att *stå bocken.*
Men var man frågvis hur hon nått
sin ålder, svarte hon de orden:
att ålderdom är konsten blott
att leva länge här på jorden.

En kväll, då man om åldern stred
och ville reda ha i saken,
gav hon ett raskt och klart besked,
nyss ur en liten slummer vaken:
"Ja, herregud, vad tiden går!"
skrek gumman till och tog av ljusen,
"jag fyller nittinie år —
och fattas bara *ett* i tusen!"

MIN HEMBYGD.

Ett lustigt skepp, med vita segel,
jag har vid strand, där mina timmar fly;
det gungar lätt utöver böljans spegel,
det seglar kapp med molnen över sky.
Dess namn är Fantasi: en liten broder,
som kallas Minne, sitter vid dess roder.

På det jag gungar till min hembygd ofta,
där vakan hörs i sommarnatten slå,
där bergen lyfta sig och dalar dofta,
och norrskenskronan flammar i det blå.

Ack, när jag tänker, hur Guds stjärnor vaka
kring dina fjäll — då längtar jag tillbaka.

Jag älskar dig, och skönt står ock ditt minne,
en stjärna likt vid horisontens rand.
Vad klart och solljust finnes i mitt sinne,
det är min kärlek till mitt barndomsland.
Hon är en blomma, som är född om våren,
som trotsar hösten, växer till med åren.

En gång jag lekte glad på dina stränder,
och lärde älska dina anletsdrag.
Min barndom bar du ömt på dina händer,
och livet var en vänlig solskensdag;
och forsens sång och sångerna i skogen —
allt var mig kärt — och kärleken blev trogen.

Du sköna nordanbygd, du blomsterrika,
med midnattssolen och din blåa älv!
Tag mot min hälsning, tag min sång tillika,
fast den är enkel, konstlös som du själv!
I dina skogar sjöng jag många gånger;
av dig jag lärde mina första sånger.

TILL MIN MAGE.

Min söta mage, det går aldrig an,
du är ju redan som en liten trumma.
Att hålla dig med kläder nu minsann,
det kostar ej så liten summa.

Med varje dag du växer tum för tum,
och jämt despotiskt du på anslag pockar,
i mina byxor skriks: ge rum, ge rum,
och dito dito skriks i mina rockar.

Vem kan för din skull ändra jämt sin rock,
det skulle kosta snart min hela kassa.
Jag undrar, vem som bett dig bli så tjock
att inga byxor mera kunna passa?
Du smörjer dig ur tallrikar och glas
med frisk aptit: hur kan man då bli mager,
du frågar icke, varfrån allt skall tas,
du tänker blott som *Kajsa Varg:* "man tager".

Du ännu aldrig ett kalas försmått.
Du äter, dricker mer än du behöver.
Ditt huvudskäl är *att det smakar gott:*
vem undrar då att fettet pöser över?
Du klagar stundom med bedrövlig min,
att blodet känns så melankoliskt vandra:
vem fan har sagt att du skall dricka vin,
du kan ju dricka vatten, du som andra!

Jag nästan skäms för ett så sällsamt rön,
att man kan bli så tjock att man vill spricka,
då, i betraktan av sin magra lön,
man borde vara mager som en sticka.
Och frågar jag varav du blir så fet,
så blir du stött och svarar snäsigt bara:
man kan väl inte hänga sig för det,
att man har råkat lite fetlagd vara!

Och därmed får mitt sinne vara nöjt:
du blir ej magrare för att jag gormar.
Du till ett visst anseende dig höjt,
och som ett berg du står mot alla stormar.
Välan, det är då bäst att göra fred,
grannsämjan är ej rolig till att mista;
alltså vi lägga våra vapen ned
och aldrig mera om den saken tvista.

DEN GAMLE LOTSEN.

På den ödsliga häll
satte ödet mitt tjäll
mellan böljors och bränningars svall.
Nakna klipporna stå,
och där gror knappt ett strå,
och med nöd står den tvinande tall.

Här jag föddes, och här
mellan "kobbar" och skär
redan manade vindarnas rop.
Och den brusande våg
var det första jag såg,
och dess svall har bevittnat mitt dop.

Då blev havet mig kärt,
vad jag kan, har jag lärt
av min fader, fast illa jag slet,
och min skola blev sjön,
och min lärdom blev bön,
och dess tröst är den *enda* jag vet.

Uti faror och nöd,
ofta nära min död,
var jag mången gång illa till mods.
Men min ande har bett,
och jag trott och jag sett,
att det ges ock en Gud för en lots.

När det gapande hav
öppnar grav efter grav,
skall han ut, om ock döden han ser;
och med blicken hemåt,
när han lossar sin båt,
vet han ej om han fäster den mer.

Från sitt husliga tjäll
mången stormdiger kväll
rycks han plötsligt ur vännernas famn.
Hans försakan och strid
fäster ingen sig vid,
blott att krämarn får skutan i hamn.

Medan blodet är ungt,
känns ej yrket så tungt,
men det nalkas en dag, fastän gömd,
och då brytes hans röst,
och då kommer hans höst —
då är lotsen försliten och glömd.

Själv jag känner och ser
hur mitt liv mer och mer
mojnat ut, som det stillnande hav.
Ingen känner sin död:
böljan gav mig mitt bröd,
kanske ger hon mig också en grav.

ADJUNKTEN PÅ LANDET.

Fy tusan, bröder, vad det är tungt,
att till sitt yrke ha predikstolen!
Jag råder ingen att bli adjunkt,
det är det sämsta inunder solen.
Hos skogens nalle
jag hellre bodde;
ja, som en *knalle*
jag hellre gnodde
all världen kring.

Det tror jag väl! Sen man blivit prost,
då kan man äta och sova bara,
och gratis får man båd smör och ost
och dito skinkor, förbålt så rara!
För hjorden slipper
han själv arbeta —
han bara *klipper,*
då få vi streta,
adjunkter små.

Och skall då prosten ibland för skam
stå upp i *korgen* en gång om julen,
då tar han flux ur sin *fjärding* fram
en gammal *näver,* rätt *illa vulen.*
Dess damm, inbitet,
han slår mot bordet,
och jämkar litet
på *predikoordet* —
och därmed punkt!

Men vi adjunkter — det är ej nog
att som *vällärde* predika bara:
hjälppräster heta vi ock med fog,
ty först och sist skall *magistern* vara,
i dans, i leken,
i skämt och allvar
och skära steken
och *slå i halvar,*
och Gud vet allt!

Och går en skruv på gitarren trögt,
då skall *magistern* den bums kurera;
och finns en bok, skall han *läsa högt*
och för mamsellerna deklamera
Tegnérs poemer
och små noveller
av mamsell Bremer
och Bulwer, eller
av fru Carlén.

Ja, ämbetsbröder! Så går det till...
men skrämmens ej utav detta pratet!
Ty längre jag nu ej sörja vill —
med tiden kommer väl pastoratet.
Tänk om jag kleve
på ärans trappa,
så att jag bleve
er ärkepappa
helt oförtänkt!

Jag tror ni skulle... dock hellre, än
att ha så *hiskliga* pretentioner,
jag skaffar mig en prelat till vän
och dito tanter med relationer.

Jag skall bli trägen
att hos dem gästa,
ty kjortelvägen
den är den bästa
nu, liksom förr.

DEN GAMLE UNGKARLEN ELLER ÅNGER OCH FÖRSONING.

Tiden ilar. Vem behåller
jämt sitt unga vackra skinn?
Ren i tidens protokoller
skrivs jag såsom gammal in.
Från den muntra ungdomsscenen
är jag redan visslad ut,
gikten håller hus i benen,
ryggen börjar gå i kut.

Ack! Jag sörjer därför svåra,
tiden har så fasligt brått!
Pannans valv har mången fåra,
håret redan går i grått.
Lockar, varav förr jag skrutit,
mörka såsom nattens sky —
ack, i hjässan, där de sutit,
tittar ett förargligt ny.

Munnens ros är ej densamma,
mången tand fått permission,
blek mot förr är ögats flamma,
kinden stöter på citron.

Ack, den sorg är djup och bitter,
och den enda tröst jag har,
är, att bland ruiner sitter
näsan ograverad kvar.

Nej besitta, om jag ljuger!
Jag vill bliva ung på nytt:
ungkarlslivet icke duger,
man blir både lam och lytt.
Ack, jag kunnat längesedan
fått en flicka skön och ung:
pengar har jag allaredan
samlat i en duktig pung.

Topp, jag vill peruken svärta,
borsta opp min bästa frack.
Redan har jag mun och hjärta
fulla utav o, och ack,
kärlek, kärlek vill jag söka:
livets fröjd har vaknat opp
och som tomtegubbar spöka
"levnadslust och mod och hopp".

Länge har jag guldet vaktat
helst av allt på jordens ring,
kärlek som ett noll jag aktat,
flickan som ett lumpet ting.
Ack, hur grymt att ångern röna
för de villor, man begått.
Unga, dyrkansvärda sköna,
jag försona vill mitt brott.

Var är käppen, var är kappan?
Här är ord och inga svek!
Huvudstupa utför trappan
vill jag ut på friarlek.
Hur mitt hjärtas längtan brinner,
det kan ingen dödlig se;
säkert är, så fort jag hinner,
gifter jag mig ett-tu-tre!

INNAN MAN BLIR VAN.

Hemskt är livet. Outsägligt
vild dess ocean;
mänskolivet är odrägligt,
innan man blir van.

Mörk dess farled — Gud skall veta —
mitt på ljusa dan:
svår är vägen till att leta,
innan man blir van.

Tungt det är att otack skörda
på vår levnadsban;
tung är fattigdomens börda,
innan man blir van.

Falsk är lyckan. Vederstygglig
ofta hennes plan.
Penningknipan är ohygglig,
innan man blir van.

Tungt är att betala borgen
för en fattig f-n.
Tro mig, tungt är att få korgen,
innan man blir van.

Alltså mellan strid och tummel,
oro och chikan,
går man som en riktig drummel,
innan man blir van.

LOPPAN.

Loppan är ett litet djur,
högst komikt till sin figur;
svart hon är som en adjunkt,
men dess liv är ej så tungt.

Ofta på en skönhets hals
tar hon sig en liten vals,
hoppar under flor och band
kanske alltför långt ibland.

Ingen kan, som dessa små,
känna folk från topp till tå.
Alltid driva de sitt skämt,
att man *stucken* blir alltjämt.

Loppans hela levnadslopp
är kuriöst och fullt av hopp —
hoppar med en liten knyck
värre än herr Cattendyck.

Svart är alltid loppans dräkt,
just därför, att i dess släkt
är det, enligt ödets lag,
dödsfall både natt och dag.

Och när loppan en gång dör,
går hon bort med stor honnör,
njuter krigarns sköna lott
att begravas under skott.

JO JO, MÄN!

Jag satt en dag uti mitt tjäll
med ögat vattnat utav sorgen:
jag Fikens *ja* fick tisdagskväll,
och onsdagsafton fick jag korgen.
Jag gick att klaga för en vän —
han svarte endast: jo jo, män!

Jag lurad blev på flera håll:
en dag bestals jag på tulubben,
galoscherna i Par Brikoll,
och hatten dan förut på klubben.
Jag gick som vanligt till min vän —
han svarte endast: jo jo, män!

En söndag i min tants salong
vi dansade, förstås och drucko.
Men plötsligt i en kotiljong
ohjälpligt mina byxor sprucko.
Jag talte om det för min vän —
han svarte endast: jo jo, män!

Jag till förtvivlan nästan tvangs
utav förlusterna och sorgen:
kvartalet gick på préférence,
och jag blev lagsökt för en borgen.
Jag gick som vanligt till min vän —
han svarte endast: jo jo, män!

Det är ett eget sätt att ömma
vid andras sorg med: jo jo, män!
Om lyckans håvor på mig strömma,
så får jag samma svar igen.
Vad skall jag göra med en vän,
som endast svarar: jo jo, män!

SJÖMANNENS AVSKED.

O, adjö och farväl,
alla krabbor i land!
Nu tar sjön mig om hand,
och från Mälarens strand
styr jag ut lite grand,
för att vädra min själ,
för att bada min kropp
uti vågornas dopp.

Jag har legat här nog,
och min dag har gått fram
som ett skepp, som har vind,
när det frustar för bog.

Frisk och röd blev min kind
hos en skepparmadam,
som höll spisning och krog —
men si, människan dog!

Det förstås, man skall dö,
om man strävar på sjö
eller rotar i land;
om man traskar i snö
eller, het som en brand,
trampar öknarnas sand.

Är man arm eller rik,
skall man en gång *stå lik.*
Generös eller njugg:
det gör aldrig ett dugg.

Ser man ut som ett lamm
eller värre än skam;
är man kung eller tsar,
är man fri eller slav,
har man alltid sin grav,
fast man inte vet var —
frid med *"Tuppens"* madam!

Nu välkommen, o vår,
med din värme och sol!
Jag mår bättre i år
än jag mådde i fjol,
då jag kom hem till jul
från en blidare zon,
rik på pengar, men gul
som en gammal citron,
torr och skrumpen och ful.

Vintern gjorde mig gott,
nu har hyra jag fått.
Jag är kry som en vind,
jag är lätt som ett dun.
Jag är knubbig och trind
om båd mage och gump;
jag är stark som en pump
och bardun.

Vi ha lastat på Hull,
vi ha fått proviant
och klarerat i tull.
Och kapten heter Brandt,
mycket snäll och galant,
undersätsig och fast,
och har ruff och respekt;
håller snyggt som en kvast,
annars snarlik i hast
klöverknekt. Om ursäkt!

Han har haft äventyr,
han som andra, gunås,
som på världshavet styr!
Han blev gift, det förstås,
med en ängel så blyg.
Han var kär som en tok:
vad den kärleken är
för ett surr och besvär,
för ett helvetestyg,
då man inte är klok —
uj, det känner jag nog,
jag ger kjortlarna hin.

Men att frun från sin man
rymde bort med en ann
och i Petersburg dog —
hör ej hit, sa Platin.

Det är tjugu år sen.
Tiden rullar med fart,
som vi veta förut.
Men jag gillar kapten
i hans fasta beslut
att ej — *gilja så snart.*

Nu är lotsflagg i topp,
nu skall ankaret opp.
Det är just mitt humör,
vi ha ångbåten för,
som skall dra oss till sjöss
ifrån stadsliv och gräl,
ifrån *Stadsgård* och möss,
ifrån krogar och stop.
Jag hör styrmannens rop:
kasta loss! — O, farväl,
alla *krabbor* på strand,
nu tar sjön mig om hand.
O, farväl, sköna fädernesland!

NOAK.

Jorden fostrar stora männer.
Utav alla, som jag känner,
gubben Noak *var en hedersman:*
ja, det var visst han.
Gubben var sexhundra år vid lag,
då han order fick en vacker dag;
sålde guld och nipper,
byggde sig en *klipper*
för okända vattendrag.

Man sig i hans ställe sätter,
inom några dar och nätter
jorden skulle uti mist och natt
dränkas som en katt.
Upp med himlens fönster det befalls.
Regnets dån var som ett vattenfalls;
springa undan tog ej,
hålla upp förslog ej,
paraply ej dugde alls.

Vad av hävden man förnimmer,
arken utav bästa timmer
hade ett ofanteligt omfång.
Hytter och salong.
Femti styva alnar var han bred,
tio famnar minst rätt upp och ned;
längden var horribel;
illustrerad bibel
kan för resten ge besked.

Regnet ned i strömmar öste.
Noak huvudstupa föste
sin familj med mat och boskapshjord
frukostdags ombord.
Kor och småkryp stå i alla hörn,
lejonet med roparn står i förn,
folk och fä förskräcker.
Elefanten räcker
ut sin snabel att ta törn.

Gubben själv fick gå och plocka.
Sem och Ham och Jafet mocka.
Arken mellan grund och skär och rev
låg pompös och drev,
Sjökort och kompass gav gubben hin,
ingen logg han hade av *Klintin;*
men uti kajutan
var ej gubben utan
lilla tumlarn och kantin.

Fram och åter skutan vräkte,
regnet genom fönstret läkte.
Gubben längtar efter eget torp,
släppte ut en korp.
Han flög ut att pröva jordens halt,
men kom ej igen, som var befallt;
blev väl själv en torpar,
eget är att korpar
slå sig bra ut överallt.

Gubben rådslog med sin gumma,
hörde djur och mänskor brumma,
släppte genom dörrn till slut
liten duva ut.

Glatt hon flaxade av hjärtans grund,
kom tillbaka om en liten stund,
flög omkring och kuttra,
tröstande de buttra
med en grön oliv i mund.

Solen gassar överdrivet.
Gubben trött vid sjömanslivet,
gick i land och blev en vingårdsman.
Detta gjorde han.
Första druvan fram i dagen sprang.
Gubben har bland oss en högre rang.
Han är allaredan
död för längesedan:
skål för gubben Noak, klang!

STOCKHOLMSBILD.

Våren över jorden andas.
Allehandas
skeppsnotiser stå som förr i spalt.
Sommarnöjen, sjö- och gyttjekurer,
ångbåtsturer
annonseras överallt.

Det är liv i alla ändar:
solen bländar
och oss alla utom knuten drar.
Våren *suger* också, jo, var säker,
"allt som kräker"
törstande en solklunk tar.

Fraktgods hela Skeppsbron packas,
kaffe stackas —
buffelhudar och bokhållarspring,
skepp och skutor, som till land sig närma,
lustigt svärma
mäklare som flugor kring.

Hamnkaptener och grossörer,
kontrollörer,
lotsbestyr om lästetal och fot,
ångbåtspipor, rök och vin i tågen,
Gamla vågen,
Reisens portvin mitt emot!

Kättingskrammel, packhusherrar,
häst och märrar,
rodd och stadsbud och visitation,
strömmingskorgar, vita jungfrustubbar,
Dillströmsgubbar,
frat och dunst på fiskarbron!

Skräll och skrammel uti slussar,
omnibusar,
vinsch- och pumpspel hela hamnen rund;
ålandsostar trillas om och borras,
skånska skorras,
knick och knack i brännvinssprund!

Mun och ögon opp nu spärren,
Strömparterren
nyss föryngrad utur böljan sprang.
Backi halvö fångat har publiken —
och musiken —
är den ej gudomlig? Klang!

Gräset grönskar, varm är sunnan.
Det går unnan:
myggan dansar över vågens bryn.
Det är Djurgåln, ni kan se den själva:
träden välva
vänligt kronorna i skyn.

Luften gudaskönt man snusar:
varmt han susar
huldrikt över livets släkt.
Ja, Gud vet, om någon snussort heller
tillfredsställer
som en pris av vårens fläkt!

LITEN FÅGEL.

En liten fågel är jag, som sitter uppå kvist,
naturen ger mig kläder och spis.
Fast ingenting jag äger, jag lider ingen brist,
och lever för ett sjungande pris.
Mitt liv är fritt och glatt under himmelens tak,
och sängen min är lövrik och sval:
min kammare är skogen och dalen mitt förmak,
och ängen är min grönskande sal.

I första morgonväkten, då solen kör sitt spann,
jag lyfter på min gröna gardin,
jag sjunger mina sånger, så många som jag kan,
och stämmer in med bromsar och bin.

Och tjädertuppen spelar sin basfiol så käck,
och eko svarar trakt ifrån trakt,
och oförvägen hoppar en liten silverbäck
och stupar kullerbytta i takt.

Och ängarna och träden de binda krans vid krans,
och allt med guld och purpur är strött.
Och västanvinden läspar och bjuder opp till dans,
och liten sippa niger så sött.
Från masken, där han kryper, till kon som går i bet,
allt andas fröjd i vårsolens gull.
Men människan, det kräket, Guds avbild, som man vet,
hon suckar jord och himmel blott full.

Gud vet vad henne fattas — ja, himlens herre vet,
men alltid som en tosing hon gått.
Jag är visst blott en fågel, men nog förstår jag det,
att aldrig hon var nöjd med sin lott.
Nu har hon rest med ånga en tid med välbehag,
men rättnu räcker ångan ej till;
nu är hon obelåten, och *flyga* vill som jag;
men gudskelov, jag tror vad jag vill.

Ty skulle hon få vingar, Gud styrke då vårt hopp,
om hon i luftens rike fick rå.
Då rev hon sönder solen, och månen åt hon opp,
och vore lika misslynt ändå.
Ty envis som den onde, hon ingen ro sig ger,
om hon ej jämt har bråk och förtret;
ja, om en ängel stege i skor och strumpor ner,
så blev hon aldrig bättre för det.

Att människan är häftig syns på fysionomin,
en konstig röst hon också har fått.
Hon ger ibland en hals, som om kniven satt uti'n,
om henne minsta motgång har nåt
Då är förståndet borta. Om underverk hon ber,
och blir i hast gudfruktig av tvång.
Men kommer då ej hjälpen i rappet alltid ner,
så bliver hennes näsa så lång.

Hon måste vara född med en konstig fantasi,
och underlig är ock hennes dräkt,
ty allt vad trasor heter hon spökar ut sig i,
att största oxe springer förskräckt.
Det lönar icke mödan att hålla några tal
om nästet, som hon kallar för *stad*.
Där går hon melankolisk och skapar själv sitt kval,
och aldrig ser hon ut riktigt glad.

Ja, stackars kräk, hon glömmer naturens enkla lag,
och därför har hon sorger och brist.
Gud vare tack, att jag är en liten fågel jag
och kan få gunga glad på min kvist.
Jag mänskans flärd och dårskap rätt ofta skrattar åt,
men ömkar mig också mången gång.
Mot hennes drömda lycka och hennes lumpna stånd
jag byter ej min frihet och sång.

TRÖST.

Statt upp, min själ, och fatta mod,
och gråt ej tröstlös på ditt läger,
ty sorgen skämmer bort vårt blod,
så säkert som ett ordspråk säger:
att kringlan finns i bagarbod.

Nog är väl kroppen stygg ibland,
odrägligt svår och obelåten.
Men sörj ej över detta band,
ty har man tagit fan i båten,
så bör man också ro'n i land.

Du vet ju, att när kroppen blir
jordfästad här i dödligheten,
förstörd av punsch och bäjerskt bier,
så far du bums till evigheten
liksom den snabbaste kurir.

Av dig är varje stjärna känd,
fast du enfaldig här är vorden.
I himlen känner du var gränd,
och därför längtar du från jorden,
liksom du fått en broms i änd.

Ja, kroppen snart förmultnad är,
men uppå gyllne vingar fläktar
du själv i himlens luft så skär,
och lever där av ljus och nektar,
och ej av kabeljo som här.

RESAN.

Det var vinter, min bror,
och till Stockholm jag for.

Sjön var isande blå,
jag tog skridskor uppå.

Fram gick vägen så rak,
och en vind sköt på bak.

När jag kom till Djurhamn,
tog jag pastorn i famn.

Toddyvatten satts på —
jag tror visst jag drack två.

Nu jag ansåg för bäst
att ta släde och häst.

Över Värmdön jag for,
över länsman jag svor.

Han bör av sin baron
få en ny instruktion.

Den bör lyda helt kort
att ta backarna bort.

Men det börja bli sent:
Torsbyfjärd är så gent.

Men jag hörde ett brak,
såg på skjutsbond min, bak.

Men där satt kära far,
och oskyldig han var.

Men i hast blev han blek —
"här är vaken!" han skrek.

Men jag tog mitt parti,
for en omväg förbi.

Jag ej ville ditåt,
för att slippa bli våt.

Men på Betsede krog
en kopp kaffe jag tog.

Ekedal for jag om
och till Skuru jag kom.

Väl inbäddad i skinn,
Danvikstull kom jag in.

Allt var tyst, gudskelov,
hela tulln låg och sov.

Det var mörkt i vart hus,
men på krogen brann ljus.

Och i rännstenens is
stod på lur en polis.

Och han följde mig ner
till mitt gamla kvarter.

Men han teg, och jag teg —
och så gick han sin väg.

VINTER.

Vintern är älskad i den höga norden.
Stjärnorna gnistra och i trevna kamrar
brasorna flamma och i köket ligga
frostiga järpar.

Ungdomen svärmar på de blåa fjärdar,
klingande stålsko ristar blott glada runor;
damernas fägring, gömd i krinoliner,
speglas i glanskis.

Strålande kronor lysa dansens fester,
ljuvligt bland gubbar i förtroligt gille
doftar emellan samspråk och *priffe*
sjudande toddyn.

Snöklädd vilar lugn den mörkgröna skogen,
älskande par i muffar och i sjubbskinn
pröva vid bjällror i gudomligt månsken
frustande fålar.

Lyran förstummas under frusna händer.
Solen är borta. Skalden i tunna rockskört
sorgligt med näsan över termometern
forskar i gradtal.

BÖRJAN, FORTGÅNG OCH SLUT.

Vi födas. Fåfängt vore det att klaga,
att ingen frågar först, om vi behaga
att bliva födda. Nej, till jordens zoner
vi komma liksom skjutna ur kanoner;
och prästen läser över oss sin mässa
och en nattmössa sätts uppå vår hjässa.

Man, oåtsporda, oss på jorden ställer
och lindar in oss liksom karameller.
Sen växa vi, få kolt och skallra redan,
och krypa, som små skallerormar sedan,
sen står man lull, blir stor, och många gånger
vi längta att få skägg och polisonger.

Snart äro barndomslekarna försvunna,
man yngling blir och tror sig allting kunna;
man läser Cicero, får lärda miner,
att ej få snuva kläds man i bottiner.
Man kurtiserar, och förrn man vet ordet,
har man peruk och tur på nattduksbordet.

Man blir en *man i verken* och i staten,
får lön, som räcker nätt och jämnt till maten.

Man kan ej naken gå för vind och väder,
hos skräddarn får man årskredit på kläder.
Man gör visiter, blir bekant i husen,
får fästmö, sen man varit kär i tusen.

Man gifter sig, och tror sig nu vid målet
av all lycksalighet. Då börjas skrålet
av barnpigsånger, skramlor och trumpeter;
och svärfar gör konkurs, fast rik han heter.
Kvartalet räcker ej, man måste låna,
och skägg och polisonger börja gråna.

Nu har man in i ålderdomen dragit.
Alltjämt har hoppet ljugit och bedragit;
och skulle bättre inkomster nu dugga,
så har man inga tänder till att tugga.
Till barndomsvärlden man sin blick nu vänder,
då man ej hade skägg, men bättre tänder.

Ej hjälper punsch och toddy mot podager
och ej mot gikten, hur *"stor dos man tager"*.
Man klår sig bakom örat och funderar.
varföre livet oss så grymt hanterar.
Och summan blir av allt vad vi erfarit,
att det har *"möda och arbete varit"*.

Vi dö. Och fåfängt vore det att klaga,
att ingen frågar först, om vi behaga
att dö. Nej, då vi minst det ana,
vi visas ut från livets vädjobana
och slutet blir, att ingen kan förklara,
varfrån vi kommit, eller vart vi fara.

VÅRRIM.

O, vad kip, o, vad pip
uti skog, uti dal,
uti björk, uti al!
Det är klang i var knopp,
en fiol i var topp.
Trast och siska har höjt
var sin piccolaflöjt;
och i granens karkas
kuttrar orren sin bas.
Det är vår, det är vår!
I var åder det slår
blott försoning och frid:
det är kärlekens tid.
På var gungande gren,
se, hur sött *liten-en*
spetsar näpet sin mund
med en ann i förbund.
O, vad pip, o, vad kip,
och en kyss, det är allt:
ingen lysningsanstalt,
ingen bakelsefest,
ingen punsch, ingen präst.
Det är bröllop på stund,
uti samma sekund,
som man kysser på mund.
Ingen högvördig man
nånsin klandra det kan:
"det går an, det går an!"
O, du härliga vår,
ingenting övergår
din förtrollande kraft.

Sodavatten och saft,
punsch och kosteligt vin
och likör superfin
är ett fnask, är ett noll
mot den enklaste fåll,
mot den ringaste bit
av din gröna habit.

Kors, vad du är gentil,
vad du har för en grace,
om man ser din profil,
eller ser dig en face!
Vad är guld, vad är namn,
vad är allt vad jag drömt
om allt stort och berömt,
mot den öppnade famn,
som du räcker mig ömt?
Låt mig vila en stund
just så här vid din barm,
låt mig pussa på mund,
låt mig drömma mig varm
här på blommande strand,
låt mig pussa på hand
och förnimma din röst,
full av kärlek och tröst!

SOCKENSKRÄDDAREN.

Lita visa vill jag sjunga, jag-san
den skall bli av allra-finsta slag-san.
Det skall Gud min veta,
sjunga och arbeta,
det är just vad jag kan friska tag-san.

Fullt med arbet hänger i mitt tak-san
fogdens byxor, söndersprucknа bak-san.
Han är rik och mäktig,
men fast han syns präktig,
är han, oss emellan sagt, ett vrak-san.

Lagmans resrock hänger där av skinn-san
det är karl att var styv och stinn-san.
Högförnämt han statar;
men som folket pratar,
lagen kan han vända ut och in-san.

Dessa svarta kamlottsvästarna-san
skola passa herr adjunkten bra-san.
Aldrig jag som mästar
annat sett, än västar:
byxor har han visst ej råd att ha-san.

Åt herr pastorn är jag alltid van-san
att ta fläckarna ur hans kaftan-san.
Det är klart som dagen,
det är alltid lagen,
var gång gubben kommer ifrån stan-san.

Den kavaj, som jag nu syr uppå-san
den tillhör vår båtsman N:o 2-san.
Gratis vill jag lappa
både rock och kappa,
om han bara ville ryssen klå-san.

Snäller fästmö har jag här i byn-san,
blåa ögon, rosenröd om hyn-san.
Död är hennes moder,
hennes far och broder!
Efter dem hon ärvde fyra svyn-san.

Läsa kan hon nästan i var bok-san,
en förståndig mänska, kvick och klok-san.
Nyttig över måtta,
om sej som en råtta,
och så dygdig som ett litet tok-san.

Klockarn nog försåt för henne satt-san,
men si, flicka hon var ej så fatt-san.
Hon var för beleven,
klockarn fick dra veven,
kär och tokig som en klockarkatt-san

Bröllop skall det bli av hjärtans grund-san.
Där skall hon som jag på bordets rund-san
skräddaryrket driva.
Lycklig skall jag bliva
som om jag fått hela *Bomarsund-san.*

DEN FÖRSTA VÅRSEGLATSEN.

Ila och kila, min ekbyggda båt!
Länge jag legat i land nu och rotat.
Vind är nordost, *bidevind* har jag skotat;
sträck ej på fockskot, hal an, det gör åt!
Syns där ett berg? Nej, ett isblock, som hittar
vägen i Östersjöns brusande flod.
Ser ni ej säln, där i *lovart* han tittar!
Lägg'en på skalln med det vingade lod!

Tog det, jo pytt!
Huvut han vred.
Ladda på nytt!
Nu dök han ned.

Våren har ännu ej isarna smält,
lapptals de komma från Bottniska viken.
Sälarna, ledsna vid fiskarnas riken,
segla på dem som kaptener så snällt.
Solskenet vänligt de bestarna söver,
ungarna leka med mödrarna glatt;
spräckliga havsörnar sväva däröver,
äntra ibland deras våta fregatt.

Sälen han far
djupt ned till Ran.
Örn sitter kvar
snopen som fan.

Gossar, pass på, det ser mörkt ut i skyn,
stormen i seglena ilsknare viner,
vågen slår över: ös, edra kaniner,
vräk er i *lovart*, håll opp emot *byn!*

Fockskot har sprungit, gör *klart till att vända!*
Håll bara *fullt,* vi ha *Grönskär** förut;
ligg ej i *lä,* det går rakt överända;
ös bara friskt! Är ni rädda? Å hut!

Nu tror jag mest
kölen är lös.
Tag din *sydväst,*
ös bara, ös.

Här ha vi *Grönskär,* och här ha vi strand.
Det var hin håle vad havet kan vräka:
nu börja molnena också att läka:
himmel och hav ta varandra i hand.
Gossar, ej längre med öskaret bråken!
Pumpa förslår ej, ty båten är läck.
Här står fyrmästarn, och här ha vi *båken,*
här få vi kaffe, kanske med *"avec"!*

Kors, sådan il!
Havet det rök.
Nu, kapten Pihl,
ge oss en *gök!*

Sen dra vi hemåt med glädje och mod;
stormen har lagt sig och luften är rensad;
allting är klargjort och båten är länsad,
himlen har *lättat* och vinden är god.
Andra må fritt uppå landbacken vandra,
krångla med stutar och beta sin ko! —
"Havet är gott, det må du ej klandra,
frihet och glädje på havet bo."

* Den yttre fyrbåken vid Sandhamn.

Gossar, sätt ut!
Seglena loss!
Ladda och skjut!
Tack nu för oss!

PÅ LANDET.

Om jag rådde om dig, lilla söta stuga,
bäddad in bland lönn och doftande syren!
Djupt jag skulle mig för fru Fortuna buga
och i största hast mig etablera sen.
Jag mig skulle nöja
och ej längre flöja
efter lyckans gunst på mina korta ben.

Här jag skulle bo, som uti Mamres lunder
fordom lycklig bodde fader Abraham,
änglar kunde här få lika glada stunder,
om mitt bästa öl jag åt dem satte fram.
Här jag skulle larva,
så min teg och harva
och gå själv i vall med mina får och lamm.

Ängen står i blom och bugar sig för vinden,
hö, sju åtta skrindor fick jag här vid pass.
Bruna fålen står och tigger bröd vid grinden:
han skall dra mitt hö, och själv jag kör mitt lass.
Här har skogen orrar,
gäddor och abborrar
tumla om i skuggan av den gröna vass.

Roligt är att se hur hönsen gå och plocka,
se hur stolta tuppen flyger upp och gal.
Där två kossor ser jag frodiga och tjocka:
för min ladugård är det ett lagom tal.
Blott vad som är nödigt,
intet överflödigt
finnas får hos mig i uthus eller sal.

Här jag skulle sitta mången kväll i skuggan,
njuta Guds natur och njuta omigen,
dricka hembryggt öl och blossa rök ur snuggan,
höra trastens sång och tjusas utav den.
I en frid som denna
djupt jag skulle känna
att naturn är gubbars allrabästa vän.

Om jag rådde om dig, lilla söta stuga,
bäddad in bland lönn och doftande syren!
Djupt jag skulle mig för fru Fortuna buga
och i största hast mig etablera sen.
Jag mig skulle nöja,
aldrig mera flöja
efter lyckans gunst på mina korta ben.

FLY!

ELLER FÅGELN I NOVEMBER.

Hör du liten fågel, som i trädet sitter!
Höstens vindar vina över sjö och strand.
Sommarn en gång kommer, spar till dess ditt kvitter.
Fly, det ligger rimfrost över skogens rand.

Jag här måste vara
kvar, men du kan fara
fritt och lyckligt till ett bättre land.

Solen mer ej värmer, dagen knappast lyser;
härjande kring fälten nordanstormen far.
Löven sorgligt prassla, källans vatten fryser.
Fly, förrän att döden i din vinge tar.
Vi få långa nätter!
Över berg och slätter
snart naturn sitt vintertäcke drar.

Fri och öppen står dig hela vida världen,
mången dal mer varm än nordens kulna ö;
ulven skriar hemskt där borta över fjärden.
Fly, det bådar döden, storm och is och snö.
Du har fria vingar.
Snabb och lätt du svingar
obegränsat över skog och sjö!

Sångens källa frusit; all din släkt är borta,
du är dödens offer, om du dröjer än.
Natten är så villsam, dagarna så korta.
Fly, men glöm ej bort din gamle sångarvän!
Svärma, sjung och hoppas,
och när våren knoppas,
kom och sjung uti mitt träd igen!

NORRLÄNNINGENS HEMLÄNGTAN.

Väl längtar du åter till fädernas strand
mitt hjärta! Du slår så oroligt,
när barndomens minne dig viskar ibland
om hembygdens dalar förtroligt.
Förgäves du ångrar den brännande lust,
som gäckande drev dig till främmande kust
från enfaldens skogar och dalar.

Vad drömde du väl om den främmande jord,
vad sökte du fjärran i söder?
Ack, sökte du hjärtan? Fanns det ej i nord:
var fann du väl trognare bröder?
Vad diktade hoppet, vad "brände din håg",
vad såg du i söder, som icke du såg
i enfaldens skogar och dalar?

Jag minnes min hembygd vid dånande flod,
där molnen sig vila på fjället,
där åldriga skogen mot stormarna stod,
en grönskande sköld kringom tjället;
där livet var oskuld, där friden blott log,
när solen rann opp, eller nattvakan slog
i enfaldens skogar och dalar.

Väl sover min fader. Det sjungande hav
vid grönskande strand honom söver.
Och björkarna gro kring den älskades grav
och fläta sitt skuggvalv däröver.
Men fädernetjället, det blommar dock än,
och moder och vänner mig mana igen
i enfaldens skogar och dalar.

Jag kommer, jag kommer väl fjärran ifrån
en gång till att famna er åter...
Dock — kanske för sent står den enslige son
vid gravarnas runor och gråter;
och står då förskjuten, där älskad han var,
och klagar vid minnet av forntida dar
i enfaldens skogar och dalar.

ÖDMJUKAST.

Leva vill jag några år,
fast jag grå är vorden,
nota bene om jag får
stanna här på jorden.
Skall jag dö, fast jag ej vill,
har jag svårt att ligga still;
får jag leva lite till,
tackar jag ödmjukast.

Världen är ju ganska bra:
kung och undersåten
kan ej någon bättre ha,
om han är belåten.
Men om också en och var
missnöjd packar in och far,
bara jag får stanna kvar,
tackar jag ödmjukast.

Sverge är dock bäst av allt.
Ingen bättre skapar.
På vårt järn av bästa halt
själva England gapar.

Skogar vi gudsgåvor fått,
pengar uti rågat mått:
får jag hälften på min lott,
tackar jag ödmjukast.

Stockholm uti Mälarvrån
högst i rang jag ställer.
Sådan stad ej finns i mån
och i soln ej heller.
Vilken Djurgård, vilka torg!
Järnväg fram till Göteborg.
Ericson, som haft försorg,
tackar jag ödmjukast.

Här är liv och fläng och skump,
aldrig fred man håller,
dyker uti Gjörckes sump,
skriver protokoller.
På kalas jag oerhört
gått i frack med sidenskört.
För allt vad jag sett och hört
tackar jag ödmjukast.

Att jag här hört Jenny Lind
fröjda själ och öra,
att jag från teaterns vind
fått Neruda höra;
att jag Hjortsberg sett på scen,
sett Museum byggt av Kléen,
att jag sett Pepitas ben,
tackar jag ödmjukast.

Sök, min vän, bevis och skäl,
ett är ändå givet:
att se glad ut och må väl
summan är av livet.
Rädd att visan är för lång,
slutar jag för denna gång.
Den, som läser denna sång
tackar jag ödmjukast.

EN REGNDAG PÅ DJURGÅRDEN.

Mot jorden gråtande sig molnen luta,
och under paraply gå Djurgårdsboar.
Det strida regnet smattrar på min ruta:
det må det gärna göra, om det roar.

Att regn gör ogagn ser man mycket sällan.
Tvärtom det gör, att ej naturen vissnar.
Och läker himlen icke lite mellan,
står under rännan vattensån och gissnar.

Det är då synd att över regnet klaga,
man då åt hemmets härd sig ljuvast gläder.
Det är så gott att *inom sig* få draga
just när man hemsöks av ett *Herrans väder.*

Hur smakar ej en liten smutt ur kruset,
när regnet stängt vår port som våra grannars!
När ha vi hemma fruarna i huset?
Jo, under *ur och skur,* om icke annars.

När raspa lyckligast poetens pennor?
Jo, under dundergudens våta spira.
Om det ej skvalar ifrån tak och rännor,
när skulle man med smak då spela wira?

Och fagrast efter regn sig blommor smycka,
och gladast fåglarna i lunden tona.
Det bästa fasta uppå livets lycka
är att det *regnar uti brudens krona.*

Den sköna mockan sällan man försakar:
ej finns en dryck, som mänskan mera fägnar.
Och vill du se, när kaffet ljuvast smakar,
så se på lilla gumman, när det regnar.

Ja, må det regna fritt i våra lunder!
Och vilja vi mot regnet oss bemanna,
välan, om ni som jag har tid och stunder,
så låt oss *sätta på vår lilla panna!*

HÖSTEN.

Min ömma lyra, sjung och giv mig tröst!
Med stormsteg kommer nu den kulna höst!
Och *"storm från fjällen, nordens västanfläkt"*
två rutor i mitt fönster redan spräckt.
Och dimman hänger över fältet tung:
min söta sångmö, sjung för Guds skull, sjung!

Där nyss jag tumlat om i berg och dal,
var älsklingsplats står nu förödd och kal.
Och heta tårar runno på min kind,
då jag bar sommarbyxorna på vind;
en hågkomst utav sol och poesi,
som nyckelpigor ofta kröpo i.

Man mådde gott i Floras glada hov,
åt krusbär och i mjuka gräset sov.
I berg och backar, under barr och löv,
satt alltid en figur och näbben klöv.
Romantiskt bräkte i den gröna vår
idyllens barn, de oskuldsfulla får.

Då bjöd naturen på ett präktigt kök.
I varje trädtopp satt en muntergök.
Med visor och rädisor ömsevis
vi hade andlig och lekamlig spis,
och glada andar livade vart stoft:
det var ett liv av sång och blomsterdoft.

Men nu, hur ser det ut kring Svea land,
sen hösten tagit gamla mor om hand!
Ett firmament med smutsgrått överdrag,
en jord, där regn och frost fått övertag;
och där man traskar, nästan som i smyg,
inunder himlar utav sidentyg.

Och inomhus finns aldrig ro och fred:
än är det korvskinn, ljusstöp eller ved,
trasmattor, skurlukt, stoj och misshumör,
pigflyttning, präst-, katkes- och husförhör,
och os och rök från pannmur och från spis
bredvid ett nödrop från en stucken gris.

Jo, det är skönt! Jag byter, om jag får,
mot femton höstar ej en enda vår.
Och skulle jag av någon frågvis bli
tillspord på allvar eller raljeri,
vad själv jag tycker om en höstedag:
fy, attan tunnor tusan! svarar jag.

DALEN.

Jag vet en dal, där gräs och strå
ej gro; men daln är skön ändå.
Väl tycks den för vårt öga skum.
Där hyddan har för en blott rum;
men dalens folk de trivas väl
i endräkt, som en enda själ;
ej klagan spörjs, ej gråt man hör
därinnanför.

För dalens folk ej sol uppgick,
ej lyser där en stjärnas blick!
Inom den höga gränsesten
vad båtar sol och stjärnors sken?
Ty stjärnornas och solens tröst
är endast till för livets bröst,
när stormen sina åskor kör
härutanför.

De lyckliga, de sova gott:
för tidens våld och strid och brott
de stängt sin dörr och ställt därvid
en änglavakt, som heter frid.

Säll den som finner gravens tröst,
och med ett lugnt och skuldfritt bröst
får slumra roligt, när han dör,
därinnanför!

FÖRSTA SNÖN.

Se, molnen skockas. Skogen står så dyster
och lyss som om han någon fjärran väntar,
ej liten fågel mera sjunga lyster,
på grenen sitter han och barrved späntar.

Han har väl kalla rum och är väl ute
kanske också att mätta lilla kräven.
Han annars ej så där i kylan sute,
men det finns fattigt folk bland sparvar även.

Vad lyssnar skogen på i skumma kvällen?
Han ser hur vintern redan står och hyttar.
Det tunga moln, du ser där över fjällen,
är vinterns packvagn, varmed hit han flyttar.

Det går en susning genom skogens granar,
och vinterns förbud känns i nordanvinden.
Och innan man vet ordet av och anar,
så har man honom plötsligt inom grinden.

Ren ligger bäcken frusen och förlägen,
där förr han skuttade bland stybb och stenar.
Ekorren ensam kry och oförvägen
far med ballongpost mellan trädens grenar.

Allt bådar vintern uti bild och toner
och många tecken till hans allvar spörjas.
Naturen byter om dekorationer,
ridån är uppe, vinterscenen börjas.

I luftens ishav silversvanor simma,
naturen diktar, hennes känslor *yra,*
när alla träd poeter bli och rimma,
då slutar jag och hänger upp min lyra.

EN HÖSTSEGLATS.

Himlen mulnar,
våt och sölig,
fjärden bulnar
och blir knölig.
På dess toppar
slupen hoppar.

Nordan skottar
sjön framför sig,
argt han spottar,
blott han rör sig:
tvi, en tocken!
Bärga focken!

Båten pumpas
snart behöver.
Snart vi sumpas:
sjön slår över.
Högt går svallet!
Pass på fallet!

Fira bommen,
låt det basa!
Torr är gommen
utav fasa:
fall för grundet!
Öppna sprundet!

Lilla droppen
ifrån hälen
opp till knoppen —
flög han genom
hela själen,
så det ven om.

Nu tycks slupen
gott sig hålla:
vad den supen
kan förtrolla!
Sjön ger med sig,
lägger ned sig.

Luften klarnar.
Om I kiken,
sen I kvarnar
där i viken;
bruk och sågar,
fält och rågar.

Fors, som slamrar,
skog och holmar,
två tre hamrar,
ugn, som bolmar,
lax, som fångas,
kor, som stångas.

Bland kalkoner
kring en trappa
stå baroner
med sin pappa:
kors för raggen,
hissa flaggen!

LÄSARPRÄSTEN.

Ögonlocken heligt sänkas
att ej se en syndig värld.
Här på jorden får ej tänkas
annat än på himmelsfärd.
Allting annat skall man låta
handlöst gå för vind och våg:
man skall läsa jämt och gråta,
som man i en störtsjö låg.

Läseriet bär som pesten
smittan över land och hav.
Varifrån kom väl läsarprästen,
som man förr ej visste av?
Han beskriver, så det bränner,
helvetet och svavelån.
Då han dem så noga känner,
kanske kom han därifrån.

Hur vi till förnuftet vädje,
grips det av hans mörka lag.
Han har stulit livets glädje,
och han stjäl den dag från dag.

Ännu inga ränkor funnits
såsom *hans* på livets ban,
ingen läsarpräst har funnits,
som ej varit full med fan.

Skapa vill han blott betryckta.
Mörda hoppets salighet,
och med namn av *"trones lykta"*
vill han gälla som profet.
Nej! Han porten är och trappan
till fördärvets mörka borg.
Han är född att mista kappan
och få stut på öppet torg.

Men han vakar, och I soven —
sveafolk, gör pinan kort!
Skicka sällskapet till påven,
blott att ligan kommer bort.
Låt oss värmas, som av solen,
fritt av religionen än.
Rök med enris predikstolen
och gör kyrkan ren igen!

TALLEN OCH BJÖRKEN.

(VINTERSTYCKE.)

Björken.

Bror Tall, du är lycklig, fast virvlande snön
kringyrar på mark och på sjö:
om vintern du står som om sommaren grön,
och skyr varken frost eller snö.

Här står jag så naken om rygg och om bröst!
När trasan behövdes som bäst,
en hamnbuse kom, som vi kalla för höst
och stal både kapprock och väst.

Den starke står säker och värjer sig lätt
och hejdar förödelsens stund,
då omvärvd av bovar och utan reträtt
den svage får dö som en hund.

Tallen.

Tig, pojke och döm ej om väl eller ve,
du känner ej nornornas lag:
för ung är din ålder ännu för att se
vem sällast är, du eller jag.

Och fastän du prisar mig lycklig och stark,
står ödet dock mörkt för min syn,
ty vet, att då redan jag fallit till mark,
står ännu din krona i skyn.

Ty dig skall vår husbonde lämna i fred
och ännu ej frakta i hamn;
men mig vill han knäppa och sälja som ved
för sexton riksdaler per famn.

Jag hörde hans samtal med rättarn i går:
"Hugg skyndsamt av tall och av gran,
ty blir det i vinter så kallt som man spår,
så stiger nog priset i stan." —

Så vet jag mitt öde! Den dräkt som jag haft,
tar jorden igen som hon gav!
I dag står du harmfullt och prisar min kraft,
i morgon du står vid min grav.

Farväl då, o broder! Då vintern förgår
och sommaren kommer till slut,
så hälsa var fågel i blommande vår,
som sjöng i min krona förut.

*

När morgonen kom, föll den resliga tall
för yxan, och platsen blev fri.
Men björken stod kvar, för att skåda hans fall
och spegla sin framtid däri.

EN VÅRMORGON VID HAVET.

SKÄRGÅRDSBILD.

Solen vaknar och sticker sitt lysande huvud ur sin varma purpurbädd. En lätt sunnan blåser bort den violetta dimma, som natten andats på havets spegel. Huvud vid huvud titta vågorna upp och tumla i den lätta morgonluften. Lärkan sjunger över en utskjutande udde. Måsen havets ficktjuv, tänker redan på frukost. Vilken förvånande aptit i soluppgången! Avundsvärda mage, lysande födgeni! En lotsbåt seglar ut från Sandhamn med nya barkade prickstänger, för att sättas ut vid skär och grund. Lotsarna, liksom flugorna, sätta sina prickar här och där.

De nya *sydvästarna* lysa i solskenet som smörblommor eller *"fandens melkebötter"*. Kölvattnet glänser som ett pärlband. Snuggorna blossa. En ung fyr sitter på relingen och sjunger:

Uppfödd och född uti havets sköt,
döpt i dess vatten tillika,
aldrig jag lärt mig att plöja med nöt,
aldrig jag lärt mig att dika.
Så har det varit sen fader min dog:
havet min åker och båten min plog.

Här vore lyx att på klippan ha kor,
aldrig ett föl har här betat.
Aldrig på bondkärra nånsin jag for,
aldrig på hästrygg jag setat.
Åker och äng har jag aldrig en fot:
jag har min bössa och skötar och not.

Ser ni min stuga där oppe vid rönn,
den fick jag av mina fäder.
Vad jag förtjänar med lotsning från sjön,
räcker till skodon och kläder.
Men vill jag äta och hålla mig frisk,
får jag gå själv ut och skaffa mig fisk.

Än si så här får man pallra med vind,
än får med åran man knoga.
Strävaste händer och brunaste kind
får man ej se på så noga.
Väder och vind få vi ta, som vi få,
hela vårt liv är blott: *hej, låt det gå!*

Rädd var jag aldrig, det lönar ej stort,
havet må spotta och fräsa.
Fan vara rädd, då man ont ej har gjort
och kan sitt *Fader vår* läsa.
Hårt är vårt yrke, men lotsen har lärt
alltifrån kolten att hålla det kärt.

Nu är jag *lärling,* men vänta en smul,
jag blir väl mästerlots även.
Då skall jag må som var dag vore jul,
fastän jag nu får *dra veven.*
Då skall jag gifta mig ända burdus,
röka *Havanna* och måla mitt hus.

Titta, ifall ni har ögon i skalln,
där, just där borta i kröken,
högt uppå berget med flöjeln i talln
där ni mot himlen ser röken.
Där har jag fästat min håg och mitt sinn,
där är mitt liv: där bor kärestan min.

*

Lycka till, lilla Jerker! Jag vet att du är en bra pojke och jag vet också att du kan gifta dig och få din sötnos långt förrän du blir mästerlots. Nästa höst blir bröllopet, det vet jag; och om jag blir bjuden och slipper *supa på kakan,* så skall jag sjunga en visa, ungefär så här, och kanske ännu flera knepiga och rara småstumpar. Vad skall jag nu hitta på för melodi? Kanske den där om *Ahasverus, som var så mäktig* av fader Bellman. Ja, den ta vi.

Jerker uti brudstol kliver
och av sockenprästen bliver
sammanvigd på denna högtidskväll
med sin lotsmamsell.
Röda kinder har hon, ögon blå,
pjåkighet hon aldrig lärt förstå.
Hon kan se sig goder
sköta skot och roder,
lotsa, om det gäller på.

Knubbig är hon som en rova,
stark och van att sjögång prova,
bleknar hon ej, huru än det blås,
mera än en más.
Oförskräckt hon lägger sina nät;
blir hon våt, så dör hon ej för det,
trygg, när havet vräker,
lugn till lands och säker
hemma som ett utanlås.

Snäll hon är att sticka, sy och nysta,
brygga färsköl, salta torsk och ysta
utav getter som hon har på stat,
getost delikat.
Hushållsgöromål av alla slag
är hon hemmastadd i, det vet jag!
Maken tös att hitta
får man gå och titta:
klang för Jerker på hans hedersdag!

*

Man talar om att *stå och gapa* såsom någonting föraktligt; men så här vid havet är det onekligen både angenämt och förståndigt att *stå och gapa.* Man insuper en förunderligt hälsosam spiritus, en riktig aptitsup från havets och rymdens stora flaskfoder. Man får i sig en hel hop hälsa och levnadslust. Var vindfläkt är en livspust, som går igenom märg och ben. Titta dit bort till Korsö, där fyrbåken står. Där skulle en badanstalt vara. Där är skogigt, grönt och härligt, med en storartad utsikt över havet med sina ångare och seglare, som under sommaren dagligen passera fyren, för att inlöpa till Sandhamn. Fyrtornets lanternin erbjuder sin veranda, som går runtom tornet, till en icke oäven promenadplats. Man kan vädra sig på alla sidor och promenera liksom i luften och njuta av havet inunder sig utan att svindla eller bli sjösjuk. Vilka Apollovador skulle ej här kunna rundas till förmån för veka skrivarefysiker! Vilka rosenkinder och körsbärsläppar skulle ej här kunna blomstra upp och svälla ut i liv och hälsa till förmån för salongsdamer! Varken det skräpiga Dalarö eller det dimmiga Furusund skulle kunna jämföras med en badanstalt på Korsön, som troligen också har en framtid för sig i den vägen. Jag har nu inte tid att orda mer därom, ty jag måste titta på havet, där jag tycker mig se en farkost på långt håll. Mycket riktigt, en liten punkt vid horisonten! Ack, så näpen! Det är en brigg. Sångmö, låt oss sjunga en stump — och sedan stoppa vi pipan i säcken.

Havet är härligt att skåda från land,
helst liksom nu uti morgonens brand.
Böljorna kullra,
mullra
lekfullt bland klippor och glittrande sand.

Aldrig så vänlig jag havsguden såg,
blott som små pysar går våg efter våg.
Säkert som julle
skulle
prydligt jag kunna begagna ett tråg.

Fiskarn på havsytan gapar och far,
kniper med torskrev en stjärt eller par
in i sin snipa.
Pipa
rykande friskt han med skäggtobak har.
Örnarna kretsa förnämt i det blå,
måsar i skjortan på klipporna stå.
Gudungar segla,
spegla
näbbar och skrov uti havets platå.

Titta där borta! Nej, *stopp och belägg!*
Rätt som jag pekar mot himmelens vägg,
hägrar med riggen,
briggen,
knappt för lornjetten så stor som ett ägg.
Snart uti skärgården komma och gå
stolta fregatter och kalkskutor små,
ångbåtar surra.
Hurra!
Våren är kommen — jag gu är han så!

PELLES VISA.

Skall jag sorgsen vara?
Nej, emot mig blicka
Annas ögon klara:
hon så trofast är.
Troget skall jag gömma
bilden av min flicka,
aldrig skall jag glömma
den mig haver kär.

Väl har Herrgårds-Kalle
bligat smått på logen
och satt i min skalle
myror nog, minsann!
Men hon tyckte mera
om mitt torp i skogen,
än att kurtisera
med en glop som han.

Stugan skall bli färdig
innan lövet gulnar.
Blott man är ihärdig,
stort är vad man kan.
Torpet skall nog duga,
och förrn vintern mulnar,
dela vi vår stuga
hjärtligt med varann.

Nästa ny det smäller,
om ej skam kan trolla.
Glömt har jag ej heller
att ge bok och ring.

Löfte gav oss *"Nåda"*
att på herrgåln hålla
bröllop åt oss båda
rakt för ingenting.

Arbetet nog skänker
vad vårt liv behöver;
alltid så jag tänker,
alltid så jag fann.
Bli vi sedan flera
sörjer jag ej över,
Gud kan göra mera
än en annan kan.

Skall jag sorgsen vara?
Nej, emot mig blicka
Annas ögon klara:
hon så trofast är.
Troget skall jag gömma
bilden av min flicka,
aldrig skall jag glömma
den jag haver kär.

Ty med själ och öga
älskar hon sin Pelle;
och då bryr mig föga
hela världens lopp.
Om all värld I bjöden
uti Annas ställe,
hellre då i döden
gav jag andan opp.

VÅRBÄCKEN.

Vad han växt på några dar!
Himmelsblå och silverklar
kilar där en liten bäck.
Det var hin att vara käck!
Tar ett skutt, yr och lätt,
stänker sippans schalett
genomblöt. —
"Tocke nöt!
Han kan gärna, munsjör,
se sig för."

Skrattar blott och bråttom har,
bryr sig ej om hur han far.
Fram han skall med lock och pock,
stöter huvut mot en stock!
Fy, vad spånor och smolk!
"Lymmel, ser han ej folk!"
"Släpp mig ut!"
"Å, vet hut,
och var lagom framfus
i mitt hus!"

Under ras och äventyr
genom äng och dal han flyr,
hundra gropar i och ur,
tumlar mot en trädgårdsmur:
"tar jag felt eller hur,
är det ej farbror Mur?" —
"Jo, ditåt."
"Å, förlåt!"
"Du är liten men rask,
puttefnask."

Komma in är ej så lätt:
"kors vad farbror håller tätt!
Glada blomsterbarn jag hör.
Den som vore innanför!
Men så gärna jag vill,
ingen port ser jag till.
Släpp mig in,
farbror min!"
"Nå, se så, kila på,
ja, rätt så!"

Mellan blommorna han far,
här och där en kyss han tar
vill ej stanna här och dö,
nickar glatt och tar adjö.
Över ängar och sand
når han äntligen strand;
under sång
tar ett språng —
och det brusande hav
blir hans grav.

PÅ DJURGÅRDEN.

VÅRFANTASIER.

En poet.

Det susar,
det brusar,
det piper och gnyr
i knutar och vrår.

Det skvalar
i dalar,
det gassar och pyr
i skrevor och snår.
Det glittrar,
det kvittrar
kring land och kring strand
på våg och i skog
det simmar,
det stimmar.
Det klingar ibland
i spade och plog.

Det svingar,
det klingar,
det skrockar och gal
på mark och på gren.
Det surrar,
det snurrar
precis som på bal
i vårsolens sken.
I bäckar,
i häckar,
i pöl och i vass
ett tiss och ett tass,
en ävlan,
en tävlan,
ett snick och ett snack,
ett hej och ett hiv!
Det stökar,
det bökar
ett levande liv
i sophög och stack!

En bofink.

Tytteri, tytteri-tytteri-tu!

Herr poet! Ni glömmer att det *bräker* också. Ser ni inte fårkräket där borta vid Manegen? Men det är väl ont om rim på *bräker,* kan jag tänka. *Tvärsäker* kan man ej säga om får, och *läker* duger blott i regnväder.

Poeten.

Bofink, du munvig är. Mig gläder din sprittande humor. Djurgårdens härliga park ser dig med tjusning igen. Säg mig, var höll du väl hus, då vintern satt åt oss som strängast: satt du i druvornas land kanske och sjöng din romans?

Bofinken.

Jo, fan heller, herr poet! Jag for till Uppland på höstkulan. Vad jag skulle dit, vet jag inte. Alltnog, jag kom att söla med min sydländska resa, så att jag överraskades av vintern. Ni skall få höra mitt missöde:

Jag i Södern brukar vara.
För att över vintern bo.
När i höst jag skulle fara,
frös jag in i *Rotebro.*
Jag väl nämna ej behöver
att jag frös och svalt som sju;
men nu är den sorgen över:
tytteri-tytteri-tytteri-tu!

Jag har nu kommit till Djurgården, till mitt gamla sommarnöje och alla sångfåglars förtjusning. Snyggt och

propert, förstås, och en vårsol, som är oförliknelig. Ack, herr poet!

Gudskelov att solen gassar
och att våren kom en gång!
Jag vet ej en bygd, som passar
bättre än den här till sång.
Här skall jag i träden gunga,
och här skall min lilla fru
trivas liksom jag och sjunga:
tytteri-tytteri-tytteri-tu!

En lärka.

Här är det ljuvligt i luften att gunga,
slå mellan himmel och jord några varv,
titta på blommornas skiftande klunga,
jubla och sjunga,
hugga sig sen en och ann liten larv.
Himlen är blå
som det blåaste siden.
Färgen också
är äkta uti den:
det kan han också ha tillgångar till.
Här skall i solen jag vingarna badda.
Här skall jag ladda
näbben med sånger och öva min drill.

En myra.

Jo, den är inte ledsen! En lätting till kropp och själ, som flaxar så där opp och ned i luften utan sysselsättning. En annan fattig stackare får släpa och träla hela dagen om, som allt vad myror heter få göra.

Poeten.

Ursäkta, inte *allt* vad myror heter. Jag känner en vinhandlare i stan, som kallas Myran, och han är, minsann, ingen fattig stackare, utan tvärtom tät och naggande god. För resten vet jag ej vad du har med lärkan att göra. Låt *den* sjunga, som *kan* sjunga, och lägg dig ej uti vad du inte begriper:

Hör du, myra lilla,
håll dig ej så illa:
du mår bättre du än mången ann!
Du drar stockar tunga,
men du slipper sjunga:
det är mer än du begripa kan.
Och vad jag förnimmer,
får du gå och masa:
du har gott om timmer,
du har ved till brasa,
och det måtte väl för fan gå an.

Hör du, stolta myra,
du har ingen lyra:
du av sångens kval ej heller kan
någonsin betungas.
Sångarn slits och slungas
mellan jord och himmel av och an.
Du går trygg på backen,
du har tak, som skydda,
du har lugna stacken,
du har egen hydda,
men en sångare, vad har väl han?

Myran.

Mjuka tjänare! Ni håller ihop, traspack!

Liten skogsbäck.

Jag kom lös, jag kom lös
ur min långsamma natt,
där jag inmurad satt
hela vintern och frös.

Det var smällkallt och vasst
uti Tivoli skog,
där det blåste och drog
mellan bergstalp och rös.
Men då vårsolen log
med en brinnande hast,
blev jag hänryckt och nös
och kom lös.

Och nu tumlar jag fri
genom blommande land,
kastar småsten och sand
ur min spårväg ibland,
snärjer sipporna i
mina glittrande band,
då jag dansar förbi.

Och jag andas så fritt
sen jag bojan blev kvitt,
där jag låg så försagd.
Nu är solen så ljuv,
nu är Flora så snäll:
ifrån morgon till kväll
drar hon stuv efter stuv,

som den finaste dräll,
slät och konstmässigt lagd
över dalar och berg,
med en klarhet och färg
som smaragd.

Nu jag vill mig förströ
i den blommande vår:
jag skall ned till min sjö,
det må gå hur det vill.
Jag vill se hur han mår,
sen han väl kvicknat till
i den glödande sol
efter kyla och snö,
efter fjällvindars ras;
om han har som i fjol
samma sätt och begrepp
att ruljera med skepp
och galjas.

Jag skall nämna mitt namn,
jag skall sjunga min sång;
kanske ännu en gång
att mitt namn igenkänns
och jag sluts i hans famn
som en väns.

En fjäril.

Jag älskar naturn i det gröna
bland västans och lundarnas sus.
Jag hyllar det varma och sköna:
jag lever av blommor och ljus.

Jag otålig är till mitt sinne,
och nu är mitt tålamod slut.
Jag tycker att tiden är inne:
syrenhäck, var god och slå ut!

En myggsvärm.

Upp genom luften, ja, det förstås!
Bort över haven, nej, dra för katten!
Havet vi skaptes ej för, gunås!
Vi aldrig haft tycke för vatten.
Fria vi sväva i vårsolens brand,
fiskarna gärna för oss kan man sumpa.
Vilja vi ha oss en tår uppå tand,
då händer ibland
att mänskor som vinfat vi pumpa.

Se vilka kryp uti jordens mull,
vingade äro vi änglar like.
Luften, vi andas, av balsam är full
och stort vårt eteriska rike.
Lustigt vi svinga oss dagen lång,
hänga på solstrålar fast oss och gunga,
sängdags för mänskan romanser vi sjunga,
fast hon, tyvärr, ej begriper vår sång.

En gök.

Ho-ho, ho-ho, ho-ho!

Poeten.

Ja, jag kunde väl tro,
att du våren ej glömt,
att du ej gav dig ro,
fast du länge dig gömt.

Och nu ser jag, du minns
att en Djurgård det finns,
varest vännerna bo.

Och en Vår utan Gök,
som oss gjorde besök,
vore nonsens och prat,
som förtjänte vårt hat;
vore indelikat,
vore snarlikt ett kök
utan mat.
Var välkommen igen,
jovialiske vän!
Ingen ursäkt, jag ber!
Var så god och sitt ner!
Var så artig och gal!
Här finns tallar och gran,
här finns björkar och al,
här finns rönnar och sälg!
Du är gammal och van:
kom och välj!
Du kan kallas med fog
vårens slagur i skog.
Du har tiden om hand:
då du knäpper ibland,
vet du dagar och år,
huru länge man får
göra skutt uppå skutt
över hav, över land,
uti dumhet och bragd,
uti allvar och lek,
innan man blir uppsagd
och man ligger här blek
och kaputt.

Raljeri, raljeri!
Lilla gökstjärt, förlåt
att jag dumt bar mig åt,
det var blott fantasi
utan rim och reson,
som ibland går i arv
uti all poesi.
Låt oss byta om ton!
Jag med dig endast togs:
jag är glad som en sparv,
låt oss slå några varv,
låt oss följas till skogs!

Här är luften så varm,
här är vinden så still:
här går hemtrevligt till.
Här är lantliv och stök,
här har Flora sin farm
med små rön och försök.
Här går Maj vid dess arm,
ung och sprittande glad
och i kvällsolens sken
hänger blad efter blad
som små skyltar på gren.

Se, hur skyn hänger full
utav purpur och gull.
Ifrån himmelens brädd
sjunker solen alltmer
genom skyarna ner
uti böljornas bädd,
och i avskedets stund
undan buller och larm

kastar blicken så varm
över flammande fjärd,
över glittrande sund,
över blommande värld.

VINTERKVÄLLEN.

(SKÄRGÅRDSROMANS.)

Hjulet surrar, rullan går,
liten Kerstin spinner.
Snön mot rutan yr och slår,
spiselbrasan brinner:
"Om jag nu ej fästman får",
sjunger hon och skämtar,
"kommer han nog nästa år
och sin gumma hämtar."

Far en väldig knubbe fått
och i stugan träder:
"Detta är för uvar blott
just ett lagom väder.
Knappt en hund vill ute gå." —
Och bland spiselns bränder
lägger han sin torrved på
och sin snugga tänder.

Mor på bordet hjärtans god
aftonvarden ställer.
Tumlarn, som är fars klenod,
pärlan i hon häller.

Gubben nyter log och teg,
myser gott åt skinkan —
pang, då hörs på trappan steg
och ett ryck i klinkan.

Gumman knäpper händren hop.
Kerstin häktar kjolen.
Gubben med ett harmset rop
ryker opp från stolen:
"Ingen annan än en tjuv
kan nu ute vara" —
"far, det kanske är en uv",
Kerstin rädd hörs svara.

Dörren opp på gavel far,
uvar var det icke.
Det var det som bättre var:
häradsdomarns Nicke.
Skrämseln for i hast sin kos,
gumman fryntligt skrattar,
Kerstin rodnar som en ros,
gubben tumlarn fattar.

Kerstin satt så tyst och spann,
hjul och rulle surra.
Ögon möta ömt varann,
allt går som en snurra.
Vill man saken bättre ha:
gossen passar flickan.
Nicke friar och får ja
och har ring i fickan. —

Det är nu ett år precis,
sen hon sjöng den kvällen.
Nu har Kerstin egen spis
och en glunt i fällen.
Snön mot rutan yr och slår,
spiselbrasan brinner,
Nicke slöjdar, vaggan går
och mor Kerstin spinner.

SÅNGLÄRAREN.

Lilla fågel kvittra,
jag skall ej förbittra
stunden som du valt och ensligt sjunga vill.
Jag skall tyst här sitta,
lyssna blott och titta,
lära, om jag kan, din visbok utantill.

Fast du ej det vetat,
mången kväll jag setat
liksom nu förtjust uti din sångmetod.
Jag dig blev förbunden,
om du här i lunden
tog mig till elev och hade tålamod.

Lilla fågel, svara,
jag skall flitig vara,
och med håg och med din läraretalang,
snart jag lär mig tonen,
om vid sånglektionen
lilla bäcken slår sitt ackompanjemang.

Du min sång skall rätta,
mödan underlätta,
om min baryton vill komma i beknip.
Svårast blir att drilla
och få ton att trilla
lätt och graciöst som dina *kyp* och *kip!*

Jag mig gläder redan
att jag framgent sedan
kan ge klang och liv och naturfriskhet åt
mina visor näpna.
Då skall världen häpna
att jag mig så väl förstår på *fåglalåt.*

Mina snillealster
sjungas då från *Falster*
hela backen opp mot Avasaksas sol.
Själv kritikens penna
nödgas då erkänna,
att det var *en hund uppå en basfiol.*

Låt all tvekan fara,
låt oss börja bara:
ord och avsked innan aftonsolen släcks!
Jag var kväll är ledig:
ha vi saken redig,
topp, så kommer jag var afton klockan sex.

SNÖVISA.

Vintern kommer, nordan susar:
titta, vilken snöstorm brusar!
Jorden klätt sig i sin dödshabit;
kors vad hon är vit!
Bore kommer åkandes från poln,
Mälarn står så styv i silverkjoln;
köld och snöglopp tura,
mänskor gå och stura,
alla fråga: var är soln?

Soln, ack den charmanta solen
enleverad är från polen:
molnen togo henne i en säck,
det bar av i sträck.
Hennes glans vi sakna tusenfalt,
fastän kölden, som känns överallt,
man har upptäckt senast
är ett hål allenast
uti zenit, som drar kallt.

Men kan då ej gluggen stoppas! —
Nej, det fåfängt är att hoppas:
den är mera djup och omfångsrik
än vår *Nybrovik*.
Industripalats och riddarhus,
hela Gotland med sitt kalk och grus —
ja, om jorden fore
plötsligt dit, så vore
rubb och stubb som en pris snus.

Men vi trösta oss av vana,
skotta oss en levnadsbana,
det är skandinavernas bestyr —
titta, vad det yr!
Dackor komma uti stora fång,
skönheten ej skonas själv en gång.
Andan får man tigga,
hela drivor ligga,
usch, i damernas chinjong.

Snöbetäckt är slott och koja,
vindarna med mänskor skoja.
Ingenstans de tumla om och sno
som uppå *Norrbro*.
Hatt och mössor äro stormens rov;
såg du nyss hur flickans kjol han hov?
Ack ja, stackars liten,
som en segelsliten
jakt hon tog en lov.

Gustav Adolf uppå hästen
sitter lugn med snö i västen
Drivan dock hans nåd ej driva kan:
han är lycklig han!
Vore han som jag så tom och svång,
vore ej hans ro likvisst så lång —
fast naturen larmar,
Opris sig förbarmar
kanske med en — varm buljong.

ROMANS I FJÄLLBYGDEN.

Du hulda måne i det blå
som lyser
och jordens ruckel tittar på
och myser!
Med lampan över böljans djup
och fjällen
du lotsar fram min lilla slup
i kvällen.

På viken krusar vinden lätt
dess spegel,
och Eol fyller jämnt och nätt
mitt segel.
Cigarrens fyr med friska drag
jag tänder,
och ut på kryss gå, liksom jag,
små änder.

Jag trastens mjuka tonfall hör
i skogen,
och dån av hölass, som man kör
på logen.
I mjuka höet ligga barn
och kullra,
och bruset hörs av fors och kvarn
som bullra.

Och glädjen skallar vitt kring tjäll
och stackar.
Och eko skrattar med i fjäll
och backar.

Till deras glada tidsfördriv
jag fore,
om kroppen så konservativ
ej vore.

På strömmingsfiske far en *"trut"*
så sniken.
En gullgul ökstock glider ut
ur viken.
En flicka ror den lugnt och tyst
i säven,
och en student står som en byst
i stäven.

Han rör sig. Ack, om I de två
nu sågen,
en liten avund flög väl då
i hågen.
I månsken just gud Amor har
sitt välde —
en liten puss jag tror det var,
som smällde.

Men natten skymmer vattendrag
och landen.
Med slappa segel vaggar jag
mot stranden.
Var lund är tyst som böljans svall
vid hällen:
blott *vakan* hörs och forsens fall
i fjällen.

Hur ljuvt ibland att dagens bråk
få glömma,
att lyssna till naturens språk
och drömma;
att gå så här i kors och krok
och kava
och bläddra i Guds stora bok
och stava!

SÅNG VID DJURGÅRDSSTRANDEN.

Mel.: "Ren kalad jag spår och tror."
BELLMAN.

Ute blåser sommarvind,
vänligt susa rönn och lind;
fåglar kvittra,
böljor glittra,
solen gassar röd och trind.
Molnen segla i det blå
med små lätta segel på;
måsen fiskar,
vinden friskar,
göken ropar då och då.
Bromsarna brumma. I skogen, i skogen
öm och trogen, öm och trogen
hörs en orrtupp slå.

Blomsterdoft av alla slag!
Floras ynnest och behag
låt oss fånga:
känn vad ånga,

jag har näsa även jag!
Eken frodas hög och stark,
härlig står professorns mark.
Träden gunga
på det unga
Kvickjock uti *Frisens park.*
Björkarna stå med försilvrade stammar.
Vägen dammar, vägen dammar:
där far vår monark.

Sekelgammal och erfarn,
där står gamla oljekvarn.
Gubben redan
stod där, medan
Adam var ett litet barn,
Som en prost han framstå vill.
Ortodoxiskt lugn och still
livet tar han;
också har han
Biskopsudden näst intill.
Där bor Pehr Wikström, där borta i viken:
om I kiken, om I kiken,
skymtar *Listonhill.*

Se, där borta tittar fram
Forssberg med sin jaktmadam.*
Jag bland vänner
igenkänner
gubben Zins i akterstam.
Livets våg står aldrig still!
Där är en norsk, som fraktar sill.
Här gå briggar,
skepp och giggar:

* En liten ångbåt med namnet Diana.

se vad slupen lägger till!
Där susar Flory med *Thule* mot polen:
midnattsolen, midnattsolen
han betrakta vill.

Ser ni där mot andra strand
Gurli med förgyllda rand!
Vad hon blänker,
skummet stänker.
Bäckström står med tub i hand.
Jag ej riktigt skönja kan;
men nog tusan är det han —
mycket lika,
låt mig kika!
Greve Rosen, jo, minsann!
Där syns Mathilda om udden nu skjuta —
fan till skuta, fan till skuta
till att ligga an.

Där går *Velamsund med fart.*
Jag blir stämd så underbart:
står jag länger
här och blänger,
börjar sjön att suga snart.
Låt oss göra ett förslag:
Hasselbacken eller *Blag?*
Skulle mera
er genera
franska värdshuset ett tag?
Där vimla mänskor och vagnar och vurstar;
dit gå furstar, dit gå furstar,
dit går även jag.

HÖST- OCH KVÄLLSBETRAKTELSE.

SANDHAMN 1869.

Mel.: "Bröderna fara väl vilse ibland
om glasen, men icke om krogen."

Gästerna fara sin kos efter hand
ett par tre familjer i stöten;
gamla, som stappla på gravarnas rand,
och unga med blommor och band.
Här var så lustigt och ljuvligt ibland,
kaffekalaser, seglatser och möten.
Ömsom man levde i vatten och sand
från morgon till kvällsolens brand.
Hösten plötsligt vår fröjd begrov,
nu ser man ej annat än nät och flöten,
måsar vässa sin näbb till rov
och kryssa sin ensliga lov.

Ensam på kullriga klippan jag står
och ser huru böljorna brusa.
Vindarna spela i rockskört och hår
och kråkan på strandhugg sig slår.
Ack, den kanaljen, han oväder spår!
Skyarna tjockna och tallarna susa.
In mellan skären holländaren går
och klyvarn i vändningen slår.
Stum är knipornas sommarsång
och havet, som speglade skyar ljusa,
vältar sig nu uti grus och tång
med böljor som *Trebackarlång.*

Se, hur lotsbåten vräker och far,
med faror och havsbrott förtrogen.
Rustad till strids med ett rev eller par,
och kragtag med böljorna tar.
Se, vilken skåra i djupet han skar,
se, vilken kurril som klappar mot bogen!
Lotsen sin snugga i mungipan har
och stundom i storskotet drar.
Lugnt han frestar, vid vindens tjut,
om virket är gott uti nordanskogen,
håller om rorpinn, med ögat förut,
sin solbrända femfingersknut.

Svartgråa skyarna jaga varann
och spöklikt i rymderna simma!
Ila och gno, som de körde med spann,
och sandvirveln far likadan.
Gapa mot havet och se vem som kan,
jag kan ej lotsbåten mera förnimma:
toppen i vågorna plötsligt försvann.
Farväl! Jag försvinner som han.
Natten spänner sin mörka päll,
och jorden sig dränker i dugg och dimma.
Fyrbåken tänts uppå Korsö häll,
nyss ombyggd av kapten Sandell.

Böljor, farväl! Jag är trött på er dans,
och dito, I vindar, som brusen!
Ack, om det nu blott ett himlaljus fanns
eller en lysmask till hands!
Var är nu vägen? Jo, här någonstans.
Där ser jag hemmet och där brinna ljusen,
där kan man få sig en fin pomerans
och komma till trevnad och sans.

Kära, bränsle på spiseln lägg,
ty nu är jag svulten och våt och frusen!
Nu vill jag torka mitt våta skägg
och hänga min lyra på vägg.

MÅNSKENSIDYLL VID HAVET.

SANDHAMN.

Den bleka månen tittar ned ur skyn
och tyst är byn,
i sömnens milda blomsterkedja bunden.
Och nattens stjärnor glittra i det blå,
och molnen gå
i mjuka tofflor över himlarunden.

Med nattens vind de trötta vågor fly,
och denna sky,
vart tar han vägen, han liksom de andra?
Än tycks det som de ginge hand i hand,
och än ibland
som vore de i luven på varandra.

Jag kan ej riktigt vänja mig ifrån
att se på mån,
som vid vårt nattkvarter sin lampa ställer.
Då intet mänskligt öga vaka kan,
då vakar han
och störs ej av vår lilla snarkning heller.

Den stolta fyrbåk tänt sin lykta ren,
och vid dess sken

man faller lätt på gamla *Gluntens* tankar:
att jordens ljus och lampor i en bunt
är bara strunt
mot en av himlens hemmastöpta dankar.

Där borta, ack, vad rör sig? Vilken syn
vid skogens bryn!
Det havsfrun är kanske som själv sig närmar.
Hon nalkas! Ack, det kunde jag väl tro:
det var en ko,
som slickar månsken och idylliskt svärmar.

Hur fridfullt slumra icke hav och land
vid månens brand!
Och själv jag drömmer, att på detta viset,
med samma lugn och stilla välbehag
som kon och jag,
gick söta mor och far i paradiset.

Men havets vind är ej det minsta släkt
med Edens fläkt:
förlåt, jag varnar lilla frun för vådan!
God natt, och dröm om mig, om hon så vill,
och hälsa till
sin lilla gubbe, om hon har en sådan!

God natt, o måne! Mänskans barndomsvän
är sömnen än;
lycksalig du, som ingen sömn behöver!
Låt goda andar vaka som i kväll
kring våra tjäll
och lys som nu din frid alltjämt däröver!

LILLA LISA.

Lisa fyllde sjutton år,
glad och vacker som en vår.
"Jag nog snart mig fästman får!"
tänkte lilla Lisa.

Alltför barnslig att ännu
se på karlar, tänker du.
"Give Gud, jag hade sju!"
tänkte lilla Lisa.

Ett och annat år försvann:
Lisa grät ibland och spann.
"Nu är tid att få en man",
tänkte lilla Lisa.

Lisa såg sig smått omkring
låddes just om ingenting.
"Hade jag blott vigselring",
tänkte lilla Lisa.

Kom så mången ungersven:
men hon lät dem gå igen.
"Ack, nu är det gott om män!"
tänkte lilla Lisa.

Ingen fick ett önskat svar;
Lisa nu för granntyckt var.
"Nej, ett år jag ännu spar",
tänkte lilla Lisa.

Lisa tycktes göra't bra:
ingen friare fick *ja*.
"Något bättre vill jag ha",
tänkte lilla Lisa.

Mången ärans man fick gå:
flickor kan man ej förstå.
"Något bättre kan jag få",
tänkte lilla Lisa.

Kom en greve så med spann
och av häftig kärlek brann.
"Han blir just en ståtlig man!"
tänkte lilla Lisa.

Grevens kärlek gick med fart;
ack, hans famntag var så rart.
"Och grevinna blir jag snart",
tänkte lilla Lisa.

Lisa trodde så — men ack,
greven for och sa knappt *tack*,
"manfolk är ett satans pack",
tänkte lilla Lisa.

Lisas övermod tog slut.
Ogift blev hon som förut —
ingen tror vad hon *stod ut*,
stackars lilla Lisa.

LAPPRI ELLER KONSTEN ATT REPA SIG.

Måns med mörk och dyster panna
satt uti sin kanapé:
"Ruinerad ett tu tre",
tänkte han och såg Susanna
reda till en stor supé.

Men, ack se, vid porten stanna
vagnar — o, med björnar i!
"Gud", skrek Måns, "det är förbi!"
"Lappri, lappri", skrek Susanna,
gömde Måns i skafferi.

Måns försmädligt, för att banna,
sade till sin äkta vän:
"Gäldstun vinkar mig igen!"
"Lappri, lappri", skrek Susanna,
"nog kan du dig repa än."

"Jaha, kanske bästa knepet
här i denna jämmerdaln",
tänkte Måns, och gick ur saln
att sig repa — och i repet
hängde sig i källarsvaln.

MIN SKUGGA.

MÅNSKENSPROMENAD.

Icke med formaliteter
må vi öda bort vår tid;
skugga eller vad du heter,
låt oss en gång talas vid!

Långa år ha gått till ända,
utan att ett ord du fällt:
du är dövstum född kanhända,
eller har du dig förställt?

Mycket ont du ock kan vålla,
om du skvaller tog dig för:
det är väl, att du kan hålla
tungan på dig, som du gör.

Fick jag dig på livets bölja
att dra med mig som ett kors?
Eller varför jämt mig följa
liksom smidd vid min galosch?

Kom du att mitt sällskap bliva
som ett himlens gunstbevis?
Hör du till de detektiva
inom andarnas polis?

Jag ser helst att jag får vandra
utan påhäng fram min väg;
eller ha vi med varandra
något ouppgjort, så säg!

Kanske om du tänker över
och uppriktigt talar ut,
kanske att du mig behöver
för din existens till slut.

Då jag ej ditt väsen känner
mer än nätt och jämnt om mitt,
låt oss hålla hop som vänner,
då jag ej kan bli dig kvitt!

Därför, om det dig kan båta,
lev och följ mig, om du vill!
När jag dör, blir det en gåta,
vad du sen skall ta dig till.

HERR JÖNS

ELLER RÅDMANSVALET.

"Till torgs, till torgs!" budkavlen går
i rådstusal.
Uti vår stad nu förestår
ett rådmansval.

Och många borgare de gå
på egna ben;
men mången dras av hästar två,
för tung för en.

Herr Jöns har rakat bort sitt skägg,
dess färg är grått.
Till frukost tar han ett par ägg:
det smakar gott.

Och dricker sen, som han är van,
sitt porterkrus
och gläds att kunna fram på dan
stå mot ett rus.

Ty att bli rådman är hans mål:
hans hopp är tryggt;
och därför har han nu en bål
på förhand bryggt.

Förnöjd han knäpper sin syrtut,
och färdig ren
han nacken slår mer styv bakut
och ordar sen:

"Adjö, min fru, nu vandrar jag;
ställ glas kring båln!
Vi få väl halva stan i dag
i rådmansgåln."

Men frun hon skrek så glad och säll:
"Min hjärtans du,
låt se, att gumman din i kväll
är rådmansfru!"

Men Jöns stod, allt som valet skred,
långnäst och kvald.
Hans närmsta granne, som var smed,
blev allmänt vald.

Att Jöns båd svettades och frös,
ej undras på.
Då han kom hem, var elden lös
i varje vrå.

Frun hoppar som ett retat höns
i dörrn och svär:
"Du kallas icke blott, du är
en riktig Jöns."

Hon skrek, allt som dess harm tog till,
i gråt och gnäll:
"Nu kan du gärna, om du vill,
bli smens gesäll."

"Ty bättre passar du till dräng
än skipa lag.
Och köp dig fort en enmanssäng,
det råder jag!" —

Och följden, om mitt herrskap tror,
blev slutligt den,
att Jöns gick flat på sitt kontor —
slog dörrn igen.

VALSEN.

Av alla jordens danser, jag våga vill min hals,
är ingen så gudomlig och rolig som en vals.

Man träffas *första gången,* och tar varann i famn,
fast man å ömse sidor knappt vet varandras namn.

Uti varandras öga, som i en medaljong,
man bär varanns porträtter i öppen danssalong.

Man flickan tar om livet och trycker hennes hand,
kanske man ock tillbaka "en tryckning får ibland".

Om hon i valsens virvel vid kavaljerens arm
sig hänger fast, det väcker ej etikettens harm.

Men bjuder du på gatan din arm för halkans skull,
hon svarar: "nej, jag tackar!" — och faller hellre kull.

Av alla jordens danser, jag våga vill min hals,
är ingen så gudomlig och rolig som en vals.

SENHÖSTEN.

(SANDHAMN 1855.)

Djupt uti dimman ligger begravet
landet, så långt man kan skåda förut.
Hösten är kommen. Stormen och havet
drabba tillsammans i vildaste tjut;
böljornas kampar frustande skena,
stänka sitt skum emot stjärnornas sfär.
Tro mig, det prövar, det frestar var sena,
livet här ute bland "kobbar" och skär.

Här duga inga klemiga kroppar,
ruff bör det vara i huvud och fot.
Man borde vara minst utav koppar,
kanske i längden man då stod emot.

Här böjes ofta toppen av tallen
ända till jorden, hövlig och mjuk.
Här blåser håret rakt utav skallen,
ingen här ute kan nyttja peruk.

Vågen är grönögd, svartblå är polen,
vindarna tjuta i takås och knut.
Solen och månen, månen och solen,
ingen på länge vet, hur de se ut.
Bräckta som stickor masttoppar ryka,
sälhundar titta i vågornas bryn.
Gastarna skrika, skutorna dyka
än uti djupet och än uti skyn.

Stormfåglar, skrämda, rasta i tågen,
råstång och segel brista itu.
Abborrar gapa högt över vågen,
undra och tänka: "vad helvete nu!"
Vrålande kastas skummande yren,
själva matroserna blekna som lik.
Kvällen är snötjock, ingen ser fyren,
allt är ett virrvarr i jämmer och skrik.

Lotsen skall möta, tecknet är givet,
klar är på skeppet kastlinan gjord,
Tåget han binder fast omkring livet,
hoppar i havet och halas ombord.
Islupen står han ända till hatten,
glad att han äger sitt torftiga bröd.
Vit som en isbjörn står han vid ratten,
oviss om kursen är liv eller död.

Skeppet är redlöst, honom förutan,
opp skall han passa båd akter och för.
Oftast från skeppsbrott räddar han skutan,
oftast är ovett hans enda dusör.
Dömd ifrån början till mödor och fara,
jämt skall han slåss mot den eviga sjön;
hellre skarprättare ville jag vara,
än ha, som han — fem riksdaler i lön.

Här är vår levnad ibland rätt eländig:
hjälplös och arm får befolkningen dö;
läkare finns ej, och ej *Fru Nödvändig,*
två mil till prästen, långt bort på en ö.
Något jag ville väl ändå betala,
om av de tre fanns åtminstone en.
Bleve jag riksdagsman, skulle jag tala,
så att det gick genom märg, genom ben!

LIVETS VÄXLINGAR.

Strid och växling mänskan följa
genom livets dunkla dröm.
där vi ängsligt stå och skölja
trasorna i tidens ström.
Än åt lyckan man sig gläder,
än man naggas bit för bit,
än man drivs för vind och väder,
som ett yrfä hit och dit.

Livets gång är enahanda:
ingen rast och ingen ro;
är man född i Haparanda,
skall man dö i Falsterbo.
Underlig är mänskans vandel,
om man den betraktar rätt.
Bäst man snusbod har och handel,
sitter man på *taburett*.

Fåfängt går man här och koxar,
att sitt öde se förut,
är man född att mota oxar,
blir man rik grossör till slut.
Stundom för att givmild vara,
känner lyckan ingen gräns,
mången ifrån fänrik bara,
knogat upp till excellens,

Så ser man ock mången vandra
arbetsam, men dock i nöd,
medan uti lättja andra
simma uti överflöd. —
Roligt vore det att veta
på vad grund det är så ställt,
att en del skall ha det feta
och en annan stå på svält.

Dock, vad kan det, på det hela,
röra oss, jag fråga vill?
Ödets makter med oss spela
utan att oss spörja till.

Fåfängt är det att vi spana,
varför ödet så befallt;
men det är ju mänskans vana
lägga näsan uti allt.

VISA.

Mel.: "Jag spelar och jag dansar,
jag sjunger blott och ler."

Jag flyttat har till landet,
för landet är jag svag.
En tok är den, som kan det,
och inte gör som jag.
Jag tog mitt pick och pack och for,
hoc est, med allt som jag och mor
behövde.
I Skövde
hon fick två söta kor.

Vår lilla röda stuga
står skuggad av en lind.
Två höga björkar buga
och ta emot vid grind.
Och trädgård ända ned till strand,
där själv jag satt vartenda grand.
Och häckar
och bäckar
och två potatisland.

Oss berg och skogar skygga
mot stormens il ibland.
Och båt har jag vid brygga
och strömmingsnot på strand.
Jag köpte höns och gris och gås,
jag köpte säd, som skulle sås,
från Riga.
Och piga
vi stadde från Borås.

Kalaser se vi sällan,
och gudskelov med skäl.
Det är just själva källan
och konsten att må väl.
Man bjuder ej, då ingen bjöd;
kanske en vagn per år med nöd
här stannar:
på grannar
finns här ej överflöd.

Syns stundom *svarta hästen*
och schäs med gullgul rand,
det fogden är och prästen,
som hälsa på ibland.
En risp uppå vår förstukvist!
Att ha kalas båd först och sist
ej nänns man.
Med länsman
man får sin enkla whist.

Av vad jag sagt I fatten
nu visst mitt liv och kall.
Får jag blott nämna katten,
så är min visa all.

Och finns det någon som mig spör,
vad vi för resten ta oss för —
in summa:
min gumma
gör korv och jag likör.

Min sångmö! Låt oss tänka
och hålla liten rast:
vem skall jag visan skänka
att få den spridd i hast?
Jo, jag far, medan vinden blås,
och visar, fröjdefullt, förstås,
mitt foster
för moster,
som bor i Alingsås.

INNEHÅLL.

Sångmön och författaren 5
Se glad ut 5
Den utestängde äkta mannen 7
Visa 8
Vårknäpp 10
Våren kommer 12
Bokmalen 14
Lärkan 16
En vårmorgon 19
Vår- och sommarnöjen 21
Den glade sångaren 23
Vårsång 24
Vårens ankomst 25
Sång på första maj 26
Vårvisa 28
Första lärkan 29
Sommarfröjd 30
Sol och vår 32
I det gröna 34
Visa på förstukvisten 36
Bostället 37
I det gröna 38
Sommarens ankomst 40
På berget och i dalen 42
Erotisk rullning på sjön 44
Prästgården 46
En söndag på landet 48
Midsommarstången 50
Sommarpromenad på sjön 52
I berg och dal 55
Min bostad 57

Göken 59
Glada sångarbroder 59
Hopp och minne 60
Lantmannens sång 61
Sommarkvällen 63
I skogen 64
Tuppen Apollos död 66
Landet 67
Samtal med stormen 69
En skål i det gröna 71
Fågeln på Grönskär 72
Slåtterölet 73
Sommarfesten 75
Min lilla vrå 76
Visa på landet 78
En blick i naturen 80
En söndagsmorgon i skogen 82
Ett torp i skärgården 83
Skymningssång 84
På en gästgivargård 86
Sommarkvällen 87
Hos min vän på landet 88
Mitt sommarnöje 91
En sommardag i Mariefred 94
Skogen 96
Fjäriln 97
Bäcken 98
Sommarnatten 100
En sommarafton på landet 101
Vackert så! 105
Just detsamma! 107
Kalaset 108
Då man är poet 110
Lyckan 111
En filosof 113
Vad är vårt liv? 114
Visa 115
Gör så gott du kan 117
Poeterna 119
Min sångmö 120

Vad vill man göra? ... 122
Tiden ... 123
Det rätta sättet ... 124
Visa ... 125
Också en gravskrift ... 127
Telegrafen ... 128
Åkarkampen ... 131
Gravskrift ... 132
Höst och rusk ... 133
Sjömansvisa ... 134
De olika knektarna ... 136
Om hundra år ... 137
Våren ... 138
Snösparven ... 139
Kossan ... 140
Floden ... 142
Vad är en informator? ... 142
Näsan ... 144
Yrvädret ... 145
Min förtröstan ... 146
Segelsång ... 147
Hemvandringen ... 149
Vid havet ... 151
Salig farmor ... 152
Min hembygd ... 154
Till min mage ... 155
Den gamle lotsen ... 157
Adjunkten på landet ... 159
Den gamle ungkarlen eller ånger och försoning ... 161
Innan man blir van ... 163
Loppan ... 164
Jo jo, män ... 165
Sjömannens avsked ... 166
Noak ... 170
Stockholmsbild ... 172
Liten fågel ... 174
Tröst ... 177
Resan ... 178
Vinter ... 180
Början, fortgång och slut ... 181

Vårrim 183
Sockenskräddaren 185
Den första vårseglatsen 187
På landet 189
Fly! Eller fågeln i november 190
Norrländningens hemlängtan 192
Ödmjukast 193
En regndag på Djurgården 195
Hösten 196
Dalen 198
Första snön 199
En höstseglats 200
Läsarprästen 202
Tallen och björken 203
En vårmorgon vid havet 205
Pelles visa 211
Vårbäcken 213
På Djurgården 214
Vinterkvällen 224
Sångläraren 226
Snövisa 228
Romans i fjällbygden 230
Sång vid Djurgårdsstranden 232
Höst- och kvällsbetraktelse 235
Månskensidyll vid havet 237
Lilla Lisa 239
Lappri eller konsten att repa sig 241
Min skugga 242
Herr Jöns eller rådmansvalet 243
Valsen 245
Senhösten 246
Livets växlingar 248
Visa 250

959